

**KOULUTUKSELLA
TULEVAISUUTEEN**

Keski-Uudellamaalla ja Sipoossa

TOISEN ASTEEN KOULUTUSOPAS

2009

KOULUTUKSELLA TULEVAISUUTEEN

**Keski-Uudellamaalla
ja Sipoossa**

TOISEN ASTEEN KOULUTUSOPAS
2009

Toisen asteen koulutusopas 2009 on syntynyt Keski-Uudenmaan opinto-ohjaajien yhteistyönä. Ensimmäinen opas syksyllä 2007 syntyi Ohjauksen verkot - ESR-projektin tuotoksena. Kirjoitettaessa keskeisiä koulutusohjelmien osaa-
misalueita ja työpaikkoja on lähteinä käytetty Europassin
tutkintotodistusten liitteitä (www.oph.fi/europassi).

Julkaisija:
Kuuma - Toisen asteen koulutuksen alueyhteistyö.

Kotisivut:
www.kuuma.fi

Kustantaja:
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
ja alueen kuntien sivistystoimet

Toimituskunta:
Päivi Järvinen
Erja Kärnä
Marja-Liisa Lehtiniemi

Sivunvalmistus:
Etusivupaja

Kansi ja kuvat:
Minna Kulmala

Paino:
Priimus Paino Oy
Loimaa 2008

Painos: 2. painos

ISBN 978-952-99789-2-2 (sid.)
ISBN 978-952-99789-3-9 (PDF)

SISÄLLYSLUETTELO:

TERVETULOA OPISKELEMAAN	4	AMMATILLISEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄT, TOIMIPISTEET JA YHTEYSTIEDOT	56
KOULUTUSVÄYLÄT		Keski-Uudenmaan ammattiopisto, Keuda .	56
PERUSOPETUKSEN JÄLKEEN	5	Luther-opisto / Järvenpään Diakoniaopisto / Seurakuntaopisto	60
YHTEISHAKU	5	TTS-koulutus.....	60
Hakeminen lukioon	5	Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus.....	61
Hakeminen ammatilliseen koulutukseen	6		
Joustava valinta	7		
Ylioppilaspohjainen ammatillinen koulutus ..	7		
Jos jää ilman koulutuspaikkaa	7		
ERILAISET OPINTOPOLUT JA OPPI- -LAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ	8	YHTEISHAUN ULKOPUOLISET VAIHTOEHDOT JA ERITYISOPETUS	62
Opintojen valinta muista oppilaitoksista	8	Ammatillinen erityisopetus	62
Useamman tutkinnon yhtäaikainen suorittaminen	8	Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, ammattistartti	62
Ammatilliset opiskelijat	8	Ammatilliseen koulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (valmentava I ja II)	62
Lukio-opiskelijat	9	Perusopetuksen lisäopetus	63
LUKIOKOULUTUS	10	Koulutusta maahanmuuttajille	65
Yleistä lukio-opiskelusta	11	Oppisopimus	65
ALUEEN LUKIOT	18	Aikuislukio	65
Arkadian yhteislyseo	18	Nuorten työpajat	66
Hyrylän lukio	19	Muu koulutus	66
Jokelan lukio	20	Taloukoulut	66
Järvenpään lukio	21	Avoimien yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen	67
Kellokosken lukio	22	Kesälukiot ja kesäyliopistot	67
Keravan lukio	23	Kansalais-, työväen-, musiikki- ja tanssiopistojen yhteystiedot	67
Mäntsälän lukio	24	Työvoimatoimistojen yhteystiedot	68
Nurmijärven Yhteiskoulu	25	Opintososiaaliset edut.....	69
Rajamäen lukio	26		
Sipoon lukio	27		
KESKI-UUDENMAAN ALUEEN LUKIOIDEN ERILLISHAUSSA OLEVAT LINJAT	28	LIITTEET	
AMMATILLINEN PERUSKOULUTUS	29	Liite 1 Tilastotietoja lukioiden yhteishausta kevällä 2007	70
Yleistä ammatillisesta peruskoulutuksesta ..	29	Liite 2 Tilastotietoja ammatillisten oppilaitosten yhteishausta kevällä 2007	71
Koulutusalat ammatillisessa koulutuksessa	30	Liite 3 Lukioiden erityispainotukset.	74
KOULUTUS- JA OPINTOALAKOHTAINEN ESITTELY ALUEEN AMMATILLISISTA PERUSTUTKINNOISTA	32	Liite 4 Alueen ammatillisen peruskoulutuksen tarjonta	75
Humanistinen ja kasvatusala	32	Liite 5 Alueen ammatillisen perus- koulutuksen pienryhmäopetuksena tarjottava erityisopetus	76
Kulttuuriala	33	Liite 6 Alueen lisäluokat, ammattistartti sekä valmentava ja kuntouttava koulutus	77
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	36	Liite 7 Ammattihakemisto	78
Luonnontieteiden ala	36	Lähteitä	79
Tekniikan ja liikenteen ala	37	TAPAHTUMAKALENTERI	80
Luonnonvara- ja ympäristöala	49		
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	50		
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	52		

Koulutuksella tulevaisuuteen Keski-Uudellamaalla ja Sipoossa

Tervetuloa opiskelemaan

Suomi on noussut maailmanmaineeseen koulutuksen ykkösmaana. Oppiminen, opetus ja koulutus ovat tekijöitä, joiden varaan tulevaisuuden Suomea rakennetaan. Kansainvälisesti ajatellen kunkin maan tärkeimmät voimavarat ovat sen kansalaisten tiedot ja taidot. Yksilön tahto oppia ja kehittyä antaa hyvät avaimet menestymiseen tulevaisuudessa. Koulutuksen ja opiskelun sektoreilla tärkeään asemaan ovat nousseet mm. koulujen verkottuminen ja elinikäinen oppiminen. Keski-Uudenmaan alueen oppilaitokset ovat tiiviissä yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa opiskelijoiden etua ajatellen. Kädessäsi oleva opas on siitä yksi osoitus, sillä se auttaa sinua näkemään oman kouluttautumisesi valintojen mahdollisuuksia. Tähän on koottu Keski-Uudenmaan alueelta löytyvät peruskoulun jälkeiset opiskeluvaihtoehdot. Keski-Uudenmaan alueen oppilaitoksissa on vahva tekemisen meininki ja nykyaikaiset oppimisympäristöt. Ne takaavat opiskelijoille laadukkaan ponnahduslaidan tulevaisuuteen, sillä osaavilla ammattilaisilla on kysyntää tulevaisuudessa. Tämä julkaisu opastaa reitit työelämään tai jatko-opintoihin. Kirjan yhtenä tavoitteena onkin saada lukija innostumaan niistä monista mahdollisuuksista, jotka lähialueella jo ovat olemassa, ja löytämään niistä itselleen parhaiten sopiva vaihtoehto. Tästä kirjasta löytyvät myös eri oppilaitoksien tärkeät yhteystiedot, joista lukija saa lisäinformaatiota haluamiinsa kysymyksiin.

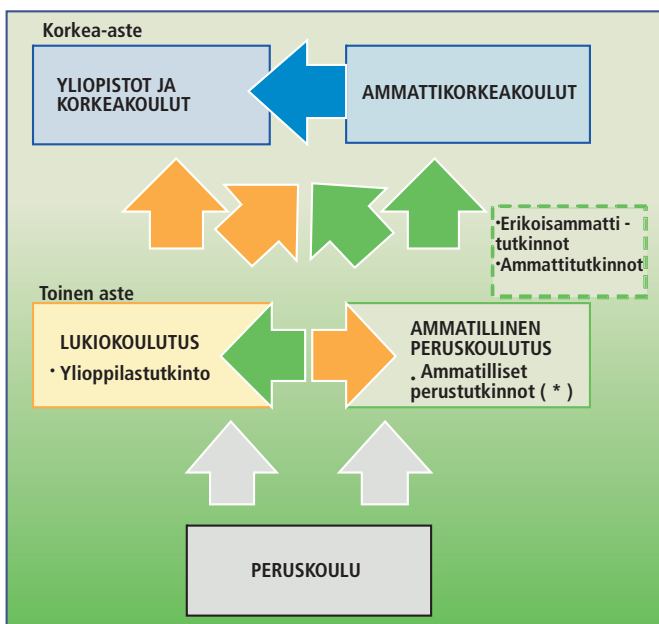
Hyvää opiskeluvuotta Keski-Uudenmaan alueen oppilaitoksissa.

Kari Okkonen
sivistystoimenjohtaja
Pornaisten kunta

KOULUTUSVÄYLÄT PERUSOPETUKSEN JÄLKEEN

Viereisessä kaaviossa on kuvattu tutkintotavoitteisen koulutuksen väylät perusopetuksen jälkeen. Muuta kuin tutkintoon johtavaa koulutusta on myös tarjolla, ja niistä lisätietoja saa oppaan kohdasta Yhteishaun ulkopuoliset vaihtoehdot ja erityisopetus sivulta 62.

KOULUTUSVÄYLÄT PERUSKOULUN JÄLKEEN

(*) Koulutusta järjestetään myös oppisopimuskoulutuksena

YHTEISHAKU

Yhdeksäsluokkalaisen hakeutuminen jatko-opintoihin tapahtuu pääsääntöisesti valtakunnallisella toisen asteen yhteishaulla. Samassa haussa hakevat kaikki toisen asteen koulutukseen haluavat, kuten perusopetuksen lisäluokkalaiset, ohjaavassa ja valmistavassa koulutuksessa olevat ja ylioppilaat. Kevään 2009 yhteishaku tapahtuu nettihauna osoitteessa www.haenyt.fi. Vaihtoehtoisesti voi täyttää yhteishaun paperilomakkeen, joka toimitetaan Opetushallitukseen.

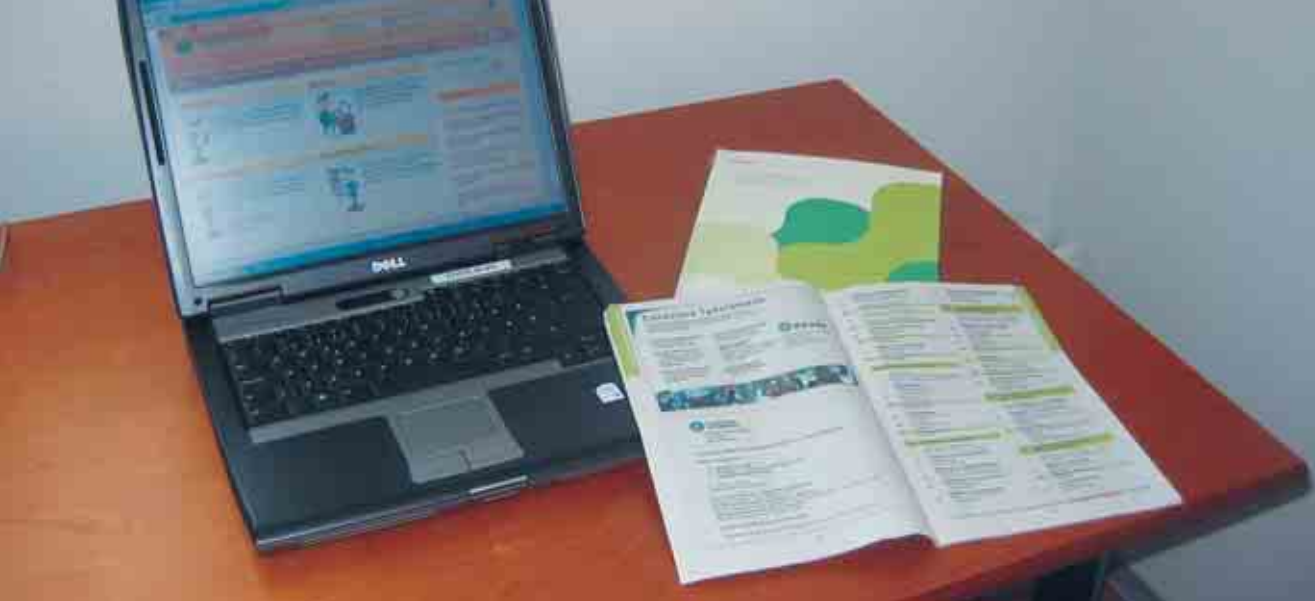
Kevään 2009 yhteishaun aikataulu:

- Kevään yhteishakuaika on 2.–20.3.2009, haku päättyy viimeisenä hakupäivänä kello 16.15. Tällöin nettihaku sulkeutuu ja paperihakemusten tulee olla Opetushallituksessa.
- Pääsy-, soveltuvuus- ja kielikokeet järjestetään 27.4.–29.5.2009.
- Tieto yhteishaun tuloksista tulee valituille opiskelijoille sekä ilman opiskelupaikkaa jääneille 12.6.2009 alkaen.
- Opiskelijaksi valitun tulee vastaanottaa opiskelupaikka oppilaitoksen ilmoittamaan ajankohtaan mennessä.
- Täydennyshaku tapahtuu 13.7.–31.7.2009.

Jokainen yhdeksäsluokkalainen saa lisäohjeita peruskoulun oppilaanohjaajalta oppituntien ja henkilökohtaisen ohjauksen yhteydessä. Oppilaat ja huoltajat saavat peruskoululta tiedot hakuajankohdista, koulutusoppaan ja tietoa nettihausta. Lisäksi netistä löytyy toisen asteen koulutuksista tietoa mm. seuraavista osoitteista: www.ammattinetti.fi, www.koulutusnetti.fi ja www.oph.fi. Hakija saa tietoa toisen asteen yhteishausta myös työvoimatoimistosta.

Hakeminen lukioon

Lukioihin voi hakea yli kuntarajojen. Kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet päästä mihin tahansa lukioon asuinkunnasta riippumatta. Valinnat tehdään lukuaineiden keskiarvon perusteella. Jokainen kunta päättää, käytetäänkö lukioon hyväksymisessä alinta keskiarvorajaa. Hakijamäärien mukaan hyväksytyjen alin keskiarvo voi asettua kuitenkin keskiarvorajaa korkeammaksi. Liitteenstä 1 ilmenevät kuntien asettamat keskiarvorajat ja keväen 2007 ja 2008 yhteisvalintatiedot.

Lisätietoja yhteishakuun netistä ja koulutusoppaista.

Lukioihin haetaan valtakunnallisen yhteisvalintajärjestelmän kautta. Yleensä lukioihin täytetään kyseisen oppilaitoksen ainevalintakortti. Erikoislinjoille voi olla myös pääsy- tai soveltuvuuskoe ja/ tai oma hakulomakkeensa. Oppilaitosten esitteilyiden kohdalta löytyvät tiedot hakumenettelyistä kyseiseen lukioon.

Hakeminen ammatilliseen koulutukseen

Ammatilliseen peruskoulutukseen voi hakea, jos on suorittanut hyväksytysti perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavat tiedot. Yhdeksäsluokkalaiset hakevat opintojen ollessa vielä kesken, mutta koulutuksen voi aloittaa, vain jos päättötodistus on saatu ennen opintojen alkua.

Otettaessa opiskelijoita ammatilliseen perustutkintoon johtavaan koulutukseen hakijalle annetaan pisteitä alla olevan taulukon mukaisesti. Lisätietoja pisteytyksestä <http://www.koulutusnetti.fi/?file=210>.

Perusopetuksen oppimäärä

Hakeutumivuonna perusopetuksen oppimää-

rän, perusopetuksen lisäopetuksen, vammaisten valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen, maahanmuuttajien ammatillisen peruskoulutukseen valmistavan koulutuksen, ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen (Ammattistartti) tai talouskoulun suorittanut saa 3 valintapistettä. Lisäopetuksen 3 pistettä saa takautuvasti aikaisemminkin suoritetuista opinnoista.

Yleinen koulumenestys

Yleisestä koulumenestyksestä annetaan pisteitä seuraavien oppiaineiden aritmeettisen keskiarvon perusteella: äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäntutkimus, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantieto, liikunta, terveystieto, musiikki, kuvataide, käsityö ja kotitalous. Näiden aineiden keskiarvon perusteella määräytyy saatava pistemäärä.

Painotettavat arvosanat

Kaikilla koulutusaloilla otetaan huomioon perusopetuksen päättötodistuksen arvosanat liikunnassa, kuvataiteessa, käsityössä, kotitaloudessa ja musiikissa. Kolmesta parhaasta edellä mainitusta aineesta lasketaan niiden aritmeettinen keskiar-

Perusopetuksen päättötodistuksella haettaessa:

	Pisteet
1. perusopetuksen oppimäärän suorittaminen	0 tai 3
2. yleisestä koulumenestyksestä	0–16
3. painotettavista oppiaineista	0–8
4. työkokemuksesta	0–5
5. ensimmäisestä hakutoiveesta	3
6. toisesta hakutoiveesta	1
7. sukupuolen perusteella	0 tai 2
8. mahdollisesta pääsy- tai soveltuvuuskokeesta	1–10

vo, jonka mukaan saatava pistemäärä määräytyy.

Työkokemus

Työkokemukseksi hyväksytään mikä tahansa työkokemus, jonka hakija on hankkinut perusopetuksen oppimäärän suoritettuaan tai 16 vuotta täytettyään. Työkokemusta on oltava vähintään 3 kuukautta, jotta se oikeuttaa valintapisteeseen. Työkokemuksesta tulee olla virallinen työtodistus.

Sukupuoli

Hakija saa kaksi lisäpistettä pyrkinessään koulutukseen, jossa koulutuksen järjestäjän päättämässä valintayksikössä ensisijaisista pyrkijöistä on alle 30 prosenttia samaa sukupuolta kuin hakija.

Pääsy- tai soveltuvuuskoee

Oppilaitokset voivat järjestää halutessaan pääsy- tai soveltuvuuskokeet. Kokeeseen valitaan edellä mainittujen valintaperusteiden yhteispistemäärän perusteella. Hakija voi saada pääsy- tai soveltuvuuskokeesta 1–10 pistettä. Mikäli hakija saa pääsy- tai soveltuvuuskokeessa vain yhden pisteen, häntä ei voida valita kyseiseen koulutukseen. Tämän vuoksi on tärkeää hakea samassa yhteishaussa myös sellaiseen koulutukseen, missä pääsy- tai soveltuvuuskoetta ei järjestetä. Tässä oppaassa on pääsy- ja soveltuvuuskokeet ilmoitettu koulutusalojen esittelyn yhteydessä Huomioitavaa kohdassa. Lisätietoja pääsy- ja soveltuvuuskokeista saat suoraan oppilaitoksista tai niiden nettisivuilta.

Liitteessä 2 on tilastotietoja ammatillisten oppilaitosten yhteishausta keväällä 2007 ja 2008.

Joustava valinta

Joustava valinta tarkoittaa, että opiskelija voidaan valita perustellusta syystä koulutukseen, vaikka hänen pisteensä eivät muuten riittäisi sisäänpääsyyn. Tällaisia hakijaan liittyviä erityisiä syitä voivat olla esimerkiksi:

- terveydelliset syyt
- oppimisvaikeudet
- ammatillisen peruskoulutuksen puuttuminen
- koulutodistuksen vertailuvaikeudet
- harrastustoimintaan liittyvät syyt
- urheilijan ammatillisen koulutuksen järjestäminen
- sosiaaliset syyt
- työllistymisen turvaamiseen liittyvät syyt.

Joustavalla valinnalla voidaan ottaa enintään 30 % kuhunkin valintayksikköön otettavista opiskelijoista. Jos haluat tulla huomioiduksi joustavassa valinnassa, ota yhteyttä opinto-ohjaajaasi, jolta saat lisätietoja. Joustavan valinnan kautta hakeva on mukana myös normaalissa valintamenettelys-

sä. Lisätietoja joustavasta valinnasta saat myös netistä www.oph.fi ja www.koulutusnetti.fi tai työvoimatoimistosta.

Ylioppilaspohjainen ammatillinen koulutus

Koulutuksen järjestäjä voi suunnata osan ammatillisen peruskoulutuksen aloituspaikoista lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon suorittaneille. Näihin peruskoulupohjaisen koulutuksen ylioppilaille tarkoitettuihin aloituspaikkoihin hakissaan ylioppilaat ja lukion oppimäärän suorittaneet hakevat lukion päättötodistuksen perusteella. He eivät voi käyttää perusopetuksen päättötodistusta. Vapaaksi jääneitä opiskelijapaikkoja voi hakea kesän sähköisessä täydennyshausta, www.haenyt.fi, 13.7.2009.

Jos jätät ilman koulutuspaikkaa

Jos jätät ilman koulutuspaikkaa toisen asteen yhteishaussa, ota yhteyttä opinto-ohjaajaasi, yhteishaussa hakemaasi oppilaitokseen tai työvoimatoimistoon. Opinto-ohjaajalla on yhteisvalintalista, josta voi nähdä oletko varasijalla johonkin koulutukseen hakutoiveistasi. Kesän täydennyspääsy-, soveltuvuus- ja kielikokeet pidetään 7.-13.8.2009 välisenä aikana. Tieto täydennyspääsystä tulee 19.8.2009 alkaen. Tietoa vapaista opiskelupaikoista ja täydennyshausta saat työvoimatoimistosta, Opetushallituksesta tai Opetushallituksen Koulutusnetti-hakupalvelusta www.koulutusnetti.fi tai suoraan oppilaitoksista. Syksyn yhteishaku-aika on 30.9.-9.10.2009.

Jos et tällä kertaa saa opiskelupaikkaa, sinun kannattaa selvittää, miten ensi kerralla pääsymahdollisuutesi olisivat paremmat. Valmiuksiasi hakeutua jatko-opintoihin voit parantaa esimerkiksi hakeutumalla vuoden kestävään lisäopetukseen, Ammattistarttiin tai valmentavaan ja kuntouttavaan koulutukseen, jonka aikana voit parantaa arvosanojasi ja kehittää osaamistasi. Mikäli olet jäänyt ilman opiskelupaikkaa ja kaipaat apua ammatinvalinnassa, voit ottaa yhteyttä lähimmän työvoimatoimistosi nuortenneuvojaan tai ammatinvalintapsykologiin. Työvoimatoimistojen yhteystiedot löytyvät Internet-osoitteesta www.mol.fi ja oppaan sivulta 68.

Kevätlukukauden viimeisillä oppilaanohjauksen tunneilla annetaan toimintaohjeet kesää varten, kuten hakutulosten ja varmistusajankohtien päivämäärät ja menettelytavat. Myös vuoden kestäviin lisä- tai valmentaviin koulutuksiin hakeutumisessa opastetaan siltä varalta, että et ensi yrittämällä pääsis yhteishaussa hakemaasi jatkokoulutukseen. Oppaassa sivulta 62 alkaen on tietoja yhteishaun ulkopuolisista vaihtoehdoista.

ERILAISET OPINTOPOLUT JA OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Opintojen valinta muista oppilaitoksista

Opiskelija voi lukea hyväksi toisen asteen opintoihin muualla kuin omassa oppilaitoksessa suoritettuja opintoja. Opintojen hyväksilukemisen edellytyksenä kuitenkin on, että ne ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään suoritettavan tutkinnon mukaisia. Opinnot voivat olla myös ulkomailta suoritettuja. Mikäli opintoja luetaan hyväksi opintoihin, jotka arvostellaan numeroin, voidaan arvosanan määrittämiseksi tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä. Opintojen hyväksilukemisesta opiskelijan opinto-ohjelmaan päätetään oppilaitoskohtaisesti. Opiskelijan tulee aina sopia opintojen hyväksymisestä omassa oppilaitoksessaan.

Tässä oppaassa esitellään toisen asteen oppilaitoksia, joiden tarjontaa opiskelijat voivat ryhmäkokorajoitusten mukaan hyödyntää opinnoissaan. Opiskelijan yksilölliseen opinto-ohjelmaan kuuluvat opinnot voivat olla myös muualla kuin lukiossa tai ammattiopistoissa suoritettuja opintoja. Tällaisia ovat esimerkiksi yliopisto-, ammattikorkeakoulu- tai kansalais- ja työväenopisto-opinnot. Sivulla 65-68 löytyy yhteystietoja muihin koulutuksen järjestäjiin.

Opintojen hyväksilukemisessa sovelletaan arvosanojen osalta seuraavaa vastaavuustaulukkoa:

Ammatilliset opinnot arviointiasteikko 1–5	Lukio-opinnot arviointiasteikko 4–10	arviointiasteikko 1–3
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Muualla suoritettut opinnot voivat auttaa

- laajentamaan osaamista
- edistämään työelämään sijoittumista
- edistämään jatko-opintoihin sijoittumista
- selkeyttämään ammatinvalintaa.

Oman oppilaitoksen opinto-ohjaaja auttaa opiskelijaa laatimaan henkilökohtaisen, opiskelijan kiinnostuksiin, kehittymismahdollisuuksiin ja tulevaisuuden suunnitelmiin perustuvan yksilöllisen opintopolun.

Useamman tutkinnon yhtäaikaisten suorittaminen

Ammatilliset opiskelijat

Ammatillinen perustutkinto antaa oikeuden osallistua ylioppilastutkintoon. Tästä huolimatta ammattiin opiskelevan suositellaan valitsevan lukio-opintoja ennen ylioppilastutkintoon osallistumista, koska ylioppilastutkinnon kokeet pohjautuvat lukion kursseihin. Ammatillisiin opintoihin sisältyy kaikille opiskelijoille yhteisiä yleissivistäviä ja valinnaisia opintoja yhteensä maksimissaan 40 opinto-viikkoa, jotka opiskelija voi korvata lukio-opinnoilla. Mikäli opiskelija suorittaa kaikki lukion päättötodistukseen vaadittavat kurssit, on opiskelijan mahdollista saada myös lukion päättötodistus.

Ammattiin opiskelevan vaihtoehdot ovat seuraavat:

- ammatillinen perustutkinto
- ammatillinen perustutkinto + yleissivistäviä lukio-opintoja
- ammatillinen perustutkinto + ylioppilastutkinto
- ammatillinen perustutkinto + ylioppilastutkinto + lukion päättötodistus
- ammatillinen perustutkinto + toisen alan ammatillisia opintoja
- kaksi ammatillista perustutkintoa

Oppilaitoksittain vaihtelee, miten ammatillisten opintojen ja lukio-opintojen yhtäaikaisten suorittaminen on järjestetty. Suurimmassa osassa oppilaitoksia opetus on jaksotettu, jolloin lukuvuoden aikana vuorottelevat ammatillisten opintojen ja lukio-opintojen jaksot. Jos opiskelijalla on kolmen opintovuoden ohjelma, ja hän samassa ajassa suorittaa myös noin 40 kurssia lukio-opintoja, voivat lukion jaksot tuntua vaativilta laajan kurssimäärän vuoksi. Osa opiskelijoista onkin pidentä-

Rakenna oma unelmasi.

nyt opiskeluaikaa kolmeen ja puoleen tai neljään vuoteen, jolloin yhden jakson kurssimäärä voi olla pienempi.

Useamman tutkinnon yhtäaikainen suorittaminen vaatii opiskelijalta riittävää motivaatiota ja kypsyttä opintojen loppuun saattamiseksi. Opiskelu useammassa oppilaitoksessa tuo kuitenkin vaihtelua ja monipuolisuutta opintoihin. Lisäksi lukio-opinnot valmentavat jatko-opintoihin korkea-asteella, ja pyrkiessään esimerkiksi ammattikorkeakouluun opiskelijalla on useampia tutkintotodistuksia käytettävissään.

Hakeutuminen yhdistelmäopintoihin vaihtelee oppilaitoksittain. Joissakin oppilaitoksissa hakeutuminen tapahtuu jo yhteishakuvaiheessa, jolloin näille linjoille on oma yhteishakukoodinsa. Joissakin oppilaitoksissa opintoihin ilmoittaudutaan opiskelupaikkaa vastaanottaessa tai opintojen alettua syyslukukaudella. Keudan yksiköissä opiskelijat ilmoittavat kesäkuussa halukkuutensa lukio-opintoihin samalla, kun ottavat opiskelupaikan vastaan.

Lukio-opiskelijat

Lukiolaiset voivat yhdistää opintoihinsa ammatillisia opintoja. Lukiolaiset voivat valita joitakin jaksosia ammatillisista oppilaitoksista, jos ryhmäkoot sallivat. Jakso ammatillisessa oppilaitoksessa voi auttaa opiskelijaa mm. tulevan ammattiuran valinnassa. Lukion käyneet voivat suorittaa ammatillisen perustutkinnon lukion jälkeen. Tällöin tutkinnon suoritusaike ylioppilaspohjaisilla linjoilla on kaksi vuotta, koska lukiolaiset saavat hyväksiluetua lukio-opintoja 40 opintoviikkoa ammatilliseen perustutkintoon. Hakeminen yhdistelmäopintoihin tapahtuu pääsääntöisesti keskustelemalla asiasta ensin lukion opinto-ohjaajan kanssa.

Lukiolaisen vaihtoehtoja ovat seuraavat:

- lukion päättötodistus + ylioppilastutkinto
- lukion päättötodistus + ammatillinen perustutkinto
- lukion päättötodistus + ylioppilastutkinto + ammatillisia opintoja
- lukion päättötodistus + ylioppilastutkinto + ammatillinen perustutkinto

LUKIOKOULUTUS

Lukio on yleissivistävä oppilaitos, jonka jälkeen opiskelija yleensä jatkaa opintojaan ylioppilaspohjaisessa ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulussa, yliopistossa tai korkeakoulussa.

Lukio-opintoihin sisältyvät laajat, yksilölliset ainevalintamahdollisuudet antavat tilaisuuden kokeilla erilaisia opintoja ja löytää omia tiedollisia ja taidollisia vahvuuksia esimerkiksi jatko-opintoja varten. Lukio-opiskelu edistää niitä valmiuksia, joita tarvitaan erityisesti korkea-asteen opinnoissa ja niihin hakeuduttaessa. Opiskelija voi valinnoillaan painottaa lukio-opintojaan esimerkiksi kielten, matemaattis-luonnontieteellisten aineiden, humanististen, yhteiskunnallisten tai taito- ja taideaineiden suuntaan. Erilaisten lukioaineiden kokeileminen ja syventäminen sekä opintojen aikainen ohjaus selkeyttävät ja vahvistavat uravalinnan onnistumista. Opintoja suunnitellessaan opiskelija kasvaa vastuuseen valintojensa vaikutuksesta tulevaisuuteensa.

Opiskelu lukiossa harjaannuttaa opiskelijaa laajojen asiakokonaisuuksien rakentamiseen ja esittämiseen. Opinnoissa kehitetään monipuolisesti suullisen ja kirjallisen esitystaidon valmiuksia myös vieraiden kielten osalta. Opiskelun taidot kehittyvät erilaisten opiskelutilanteiden ja -tapojen myötä. Huomiota kiinnitetään erityisesti myös

viestinnän ja tiedonhankinnan haasteisiin sekä sosiaalisiin taitoihin. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen valintakokeissa on yleisesti pääsykoe-kirjoja, joiden lukemiseen lukion kurssien opiskelu harjaannuttaa.

Lukiosta voi saada lukion päättötodistuksen, ylioppilastutkintotodistuksen, suullisen kielitaidon todistuksia sekä lukiodiplomitodistuksia jatko-opintoihin hakemista varten. Yliopistojen valintakokeisiin voi osallistua, vaikka ei olisi opiskellut koulussa tiettyjä lukion kursseja. Huomattava on, että valintakokeissa kuitenkin edellytetään lukion kurssien sisältöjen hallintaa erityisesti seuraavilla aloilla:

- Teknillinen yliopistokoulutus: pitkä matemaatiikka, laaja fysiikka tai kemia
- Lääketiede, eläinlääketiede, hammaslääketiede: laaja fysiikka, kemia ja biologia
- Toisen kotimaisen ja vieraiden kielten pääsykoe pohjautuu lukion oppimäärän sisältöjen hallintaan
- Farmasia: laaja kemia, osa fysiikan ja biologian kursseista, lisäksi voi olla osa psykologian kurssien sisällöistä
- Monien oppiaineiden pääsykokeissa, kuten psykologian, historian, fysiikan, kemian, biologian ja maantieteen, edellytetään lukion oppimäärän sisältöjen hallintaa.

Viitaten viisaaksi.

Muistiinpanot oppimisen tukena.

Yleistä lukio-opiskelusta

Opinto-ohjelma ja opintojen suunnittelu

Lukiossa opiskelija voi edetä opinnoissa oman henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa mukaan. Lukio on mahdollista suorittaa 2–4 vuodessa. Yleisin opiskeluaika on kolme vuotta. Opintojen aikana opiskelija laatii kolme suunnitelmaa: 1) Lukio-opintojen suunnitelmassa opiskelija tekee aikataulun lukion suorittamiselle sekä aine- ja kurssitarjotinvalinnat. 2) Ylioppilastutkintosuunnitelmasta ilmenevät suoritettavat ylioppilaskokeet ja niiden suoritusajankohdat. 3) Jatko-opintosuunnitelmassa määritellään opiskelijan tavoitteena olevat lukion jälkeiset opinnot. Lukio-opintojen alussa opiskelija laatii alustavat opintosuunnitelmat, joita on mahdollista tarkistaa opintojen aikana.

Kemian kiemuroita.

Kurssit

Kunkin aineen oppimäärä muodostuu kursseista. Yhden kurssin laajuus on 38 tuntia. Kurssit jaetaan pakollisiin, syventäviin ja soveltaviin kursseihin.

- Pakolliset kurssit muodostavat oppiaineiden vähimmäisoppimäärän, joka vaihtelee eri oppiaineiden välillä.
- Syventävät kurssit ovat yleensä pakollisiin kursseihin liittyviä valtakunnallisia tai koulukohtaisia valinnaisia jatkokursseja.
- Soveltavat kurssit voivat olla eheyttäviä kursseja, jotka sisältävät aineksia eri oppiaineista, menetelmäkursseja, saman tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia ammatillisia opintoja sekä lukion tehtävään soveltuvia muita opintoja. Soveltavat kurssit ovat valinnaisia ja yleensä koulukohtaisia.

Koulukohtaisesti tarjottavien syventävien ja soveltavien kurssien määrä vaihtelee oppilaitoksittain. Koulukohtaiseen tarjontaan vaikuttavat mm. oppilaitoksen koko, painotukset ja muut erityispiirteet.

Jaksojärjestelmä

Oppaassa mainituissa lukioissa lukuvuosi on jaettu viiteen jaksoon, joista kussakin opiskelijalla on oma lukujärjestyksensä. Yhdessä jaksossa opiskelijalla on yleensä 4–8 eri oppiainetta. Jakson viimeinen viikko on ns. koeviikko, jonka aikana ei pidetä tavallisia oppitunteja. Koeviikolla pidetään kokeet ja mahdolliset kokeiden kertaustunnit.

Kurssitarjotin

Kurssitarjottimeen on merkitty eri jaksoissa lukuvuoden aikana tarjottavat kurssit. Opiskelija valitsee kuhunkin jaksoon kurssit niin, että kaikki kyseiselle lukuvuodelle suunnitellut kurssit tulevat valituksi.

Ohjaus

Oppilaitoksen eri ohjausmuodot mahdollistavat opinto-ohjelman tarkistamisen lukuvuoden aikana, pyrkivät minimoimaan virheellisiä valintoja ja tukevat opiskelijaa oppimisvaikeuksissa ja motivaatio-ongelmissa. Opiskelijan tukena lukiossa toimii ryhmänohjaaja, joka auttaa perehtymään lukion käytänteisiin ja seuraa opinto-ohjelman toteutumista. Tutorit ovat vanhemman vuosikurssin opiskelijoita, jotka tuovat ohjauksessa esille erityisesti opiskelijanäkökulman. Opinto-ohjaajat vastaavat ohjauksen kokonaisuunnittelusta ja antavat henkilökohtaista ohjausta kaikissa opintojen suunnitteluun liittyvissä kysymyksissä.

Jaksoarvostelu

Jokaisen jakson jälkeen kukin kurssi arvioidaan omana kokonaisuutena ja muista saman aineen kursseista riippumatta. Opiskelija saa jokaisen jakson jälkeen jaksoarvosteluraportin, josta näkyvät kyseistä jaksoa ennen ja sen aikana suoritettujen kurssien arvosanat. Kurssin arvostelu perustuu yleensä kirjallisiin kokeisiin, annettuihin tehtäviin ja tuntiaktiivisuuteen. Jotkut kurssit voidaan arvostella myös ilman koetta muiden näyttöjen perusteella. Kurssit arvostellaan numeroin tai käyttämällä suoritusmerkintää. Poissaolot vaikuttavat kurssiarviointeihin ja oikeuteen jatkaa kurssin suorittamista.

Uusintakuulustelu

Uusintakuulustelussa opiskelijan on mahdollista uusia hylätty kurssisuoritus. Oppilaitoksen opinto-oppaista löytyvät tiedot hyväksytyt kurssin uusimismahdollisuudesta.

Itsenäinen opiskelu

Opiskelija voi suorittaa kursseja tai kurssien osia itsenäisesti opiskellen. Oppilaitoksen opinto-oppaaseen on merkitty, miten eri oppiaineissa itsenäinen opiskelu on mahdollista.

Päätöarvosana

Opiskelija saa oppiaineen päätöarvosanan suoritettuaan säädetyllä tavalla vähintään oppiaineen pakolliset sekä mahdollisesti opinto-ohjelmaan valitut valinnaiset kurssit. Päätöarvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien aritmeettisena keskiarvona. Opettaja voi korottaa arvosanaa, esimerkiksi viimeisten kurssien suoritusten perusteella.

Päätötodistus

Päätötodistus annetaan opiskelijalle, joka on hyväksyttävästi suorittanut lukion oppimäärän, joka on kuvattu seuraavassa taulukossa. Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit tai etukäteen sovitut muualla suoritettavat kurssit voidaan lukea hyväksi lukion oppimäärään.

Yhdessä olemme enemmän.

Pelit piristää.

Turvallisuus tavaksi.

Lukioiden valtakunnallinen tuntijako

Oppiaineet	Pakolliset kurssit	Syventävinä opintoina tarjottavat valtakunnalliset valinnaiskurssit
Lukion oppiaineiden tuntijako		
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3
Kielet		
A-oppimäärä	6	2
B1-oppimäärä	5	2
B2/B3-oppimäärä		8
Matematiikka		
Lyhyt oppimäärä	6	2
Pitkä oppimäärä	10	3
Ympäristö ja luonnontieto		
Biologia	2	3
Maantiede	2	2
Fysiikka	1	7
Kemia	1	4
Katsomusaineet		
Uskonto tai elämänkatsomustieto	3	2
Filosofia	1	3
Psykologia	1	4
Historia	4	2
Yhteiskuntaoppi	2	2
Taito- ja taideaineet		
Musiikki	1–2	3
Kuvataide	1–2	3
Liikunta	2	3
Terveystieto	1	2
Opinto-ohjaus	1	1
Pakolliset kurssit		
lyhyen matematiikan opiskelijoille		47
pitkän matematiikan opiskelijoille		51
Valtakunnallisia tai koulukohtaisia syventäviä kursseja vähintään	10	
Soveltavia kursseja omien valintojen mukaan		
Kaikkia kursseja yhteensä vähintään		75

LUKIOIDEN KIELIOHJELMA

Lukion opiskelijalle kuuluu pakollisina kieliopintoina äidinkielen lisäksi toinen kotimainen kieli (B1) ja vähintään yhdessä vieraassa kielessä A-oppimäärä. Näiden lisäksi on tarjolla useita muita kieliä valinnaisena. Kieliä tarvitaan kaikilla aloilla, ja laajasta kielitaidosta on aina etua alasta riippumatta. Kielet avaavat myös tien vieraiden kulttuurien ymmärtämiseen.

Liitteessä 3 on alueen lukioiden kielitarjonta.

LUKION YLEISLINJA, PAINOTUKSET JA ERITYINEN KOULUTUSTEHTÄVÄ

Suurin osa opiskelijoista suorittaa lukio-oppimäärän ns. yleislinjalla. Yleislinjalla lukioon tullessaan opiskelijan ei tarvitse tietää, mihin oppiaineisiin hän erityisesti painottaa opintojaan. Lukion valtakunnallisessa tuntijaossa noin kolmannes opinnoista on valinnaisia. Tämä mahdollistaa sen, että opiskelija voi suunnata opintojaan lukio-opintojen aikana, esimerkiksi jatko-opintosuunnitelmien, kiinnostusten tai harrastusten mukaan.

Osalle Suomen lukioista on myönnetty erityinen koulutustehtävä. Tällaisia erityisiä tehtäväalueita ovat luonnontieteet, kielet, ilmaisutaito, kuvataide, liikunta ja musiikki. Kun opiskelija valitsee oppilaitoksen erityisen koulutustehtävän saaneen

lukion mukaan, tulee hänen suorittaa vähintään 12 kurssia painottamaansa oppiainetta lukion aikana. Vastaavasti opiskelijan on mahdollista saada vapautus kahdeksasta lukion pakollisesta kurssista, mutta kaikista aineista on suoritettava vähintään puolet pakollisista kursseista. Erityisen koulutustehtävän lukioihin kuuluvat myös kansainväliseen ylioppilastutkintoon (IB-tutkinto) ja Reifeprüfung-tutkintoon johtavat opinnot, kansainväliset koulut ja Rudolf Steiner -koulut.

Muissakin lukioissa kuin erityisen tehtävän saaneissa oppilaitoksissa on mahdollista valita linjoja, joissa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta. Näissä lukioissa ei kuitenkaan ole mahdollista poiketa valtakunnallisesta tuntijaosta, ja suoritettavat vähimmäiskurssivaatimukset voivat vaihdella. Kun opiskelijoita valitaan erikoislinjoille, voidaan järjestää valintakoe. Lisäksi voidaan ottaa huomioon painotettavan oppiaineen perusopetuksen päättöarvosana, harrastuneisuus ja aiemmat opinnot. Tarkemmat tiedot löytyvät oppilaitosten opinto-oppaista.

Keski-Uudellamaalla ei ole yhtään erityisen koulutustehtävän saanutta lukiota. Järvenpään lukiossa on yleislinjan lisäksi musiikkilinja. Jokaisella lukioilla on lisäksi omia painotuksia toiminnassaan. Nämä painotukset ilmenevät kunkin oppilaitoksen esittely yhteydessä.

Löydä oma roolisi.

YLIOPIILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinto on valtakunnallinen päättö-tutkinto, joka järjestetään yhtä aikaa koko maassa. Ylioppilastutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Tutkintoon kuuluu vähintään neljä pakollista koetta ja yksi tai useampia ylimääräisiä kokeita opiskelijan opinto-ohjelman laajuuden mukaan.

Tutkinnon rakenne:

Kaikille pakollinen koe:

Aidinkieli ja kirjallisuus

Kolme koetta seuraavista:

Toisen kotimaisen kielen koe

Matematiikan koe

Yksi vieraan kielen koe

Yksi reaaliaineen koe

Ylimääräiset kokeet:

Toisen kotimaisen kielen koe

Matematiikan koe

Yksi tai useampi vieraan kielen koe

Yksi tai useampi reaaliaineen koe

Vähintään yhdessä pakollisessa kokeessa tulee olla vaativamman tason koe. Vaativamman tason kokeita ovat matematiikassa pitkän matematiikan koe ja kielissä koe, joka perustuu A-oppimäärään. Ylioppilastutkintoon kuuluvat kokeet järjestetään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Opiskelija suunnittelee itse milloin suorittaa valitsemiensa aineiden ylioppilaskokeet. Ylioppilastutkinnon kokeiden suorittaminen on mahdollista ajoittaa maksimissaan kolmelle eri tutkintokerralle, esimerkiksi 3. lukiovuoden syksy, 3. lukiovuoden kevät ja 4. lukiovuoden syksy. Yleisin tapa on kahden tutkintokerran käyttäminen, mutta mahdollista on myös kirjoittaa kaikki kokeet yhdellä tutkintokerralla.

Kun opiskelija suunnittelee ylioppilastutkinnon suoritusajankohtaa ja lukio-opintojen kurssivalintoja, on hyvä ottaa huomioon, että ylioppilastut-

kinto perustuu kaikissa aineissa pakollisiin ja valtakunnallisiin syventäviin kursseihin. Lukiolaiset saavuttavat tutkintoon osallistumisoikeuden, kun ovat suorittaneet oppiaineen pakolliset kurssit. Lisäksi ylioppilastutkinnon kokeita suunnitellessa kannattaa huomioida jatko-opintojen valintaperusteet. Tarkempia ohjeita löytyy ylioppilastutkintolautakunnan [www-sivuilta](http://www.ylioppilastutkinto.fi). Opiskelijalla on mahdollisuus saada myös ohjausta.

Kun opiskelija on saavuttanut osallistumisoikeuden ylioppilaskirjoitukseen, on hänellä oikeus itse päättää milloin osallistuu kokeisiin. Lukioiden välillä on eroja siinä, miten koulun kurssitarjonta mahdollistaa ylioppilastutkinnon kokeiden yksilöllisen suoritusajankohdan valinnan.

Lisätietoja: www.ylioppilastutkinto.fi

Yhteiset sävelet.

Lukiodiplomit

Kaikki lukiot voivat halutessaan järjestää eri taitoja taideaineiden lukiodiplomin suoritusmahdollisuuden. Tekemällä vapaaehtoisen lukiodiplomin opiskelija voi osoittaa osaamistaan sellaisissa aineissa, jotka eivät muuten tule esille ylioppilastutkinnossa. Lukiodiplomeja voidaan järjestää kuvataiteessa, kotitaloudessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatteritaiteessa.

Valtakunnallisten lukiodiplomien suorittamisen ehtoista, arviointikriteereistä, todistuksen muodosta ja tehtävänannosta päättää Opetushallitus. Valtakunnalliset tehtävät löytyvät syyslukukauden aikana Opetushallituksen [www-sivuilta](http://www.sivuilla). Arvioinnissa voi olla mukana koulun ulkopuolisia asiantuntijoita.

Kaikissa aineissa lukiodiplomin suorittamiseen liittyy pitkäkestoinen näyttö, toimintaosio ja työskentelyprosessin kirjallinen kuvaus. Lukiodiplomi toteutetaan eri aineissa joko lukiokursina opintojen loppuvaiheessa tai pitkäkestoisena näyttönä lukion aikana. Ennen diplomiin osallistumista opiskelijan on suoritettava tietty määrä sisällöltään ja tavoitteiltaan lukion opetussuunnitelman mukaisia kursseja kyseisessä aineessa. Näitä kursseja voi suorittaa lukiossa tai muussa oppilaitoksessa.

Osallistumismaksua lukiodiplomin suorittamiseen ei ole, mutta mahdolliset materiaalit opiskelija

Kädentaitoja lukiossa.

kustantaa itse. Hyvin suoritettua lukiodiplomia opiskelija voi käyttää esimerkiksi jatko-opintoihin hakiessaan.

Muodon merkitys.

Kunkin lukion kohdalla on maininta, mitkä lukio-diplomit ovat mahdollista suorittaa kyseisessä oppilaitoksessa.

Lisätietoa: www.edu.fi > lukiokoulutus > lukio-diplomit

Ensimmäisen opintovuoden ainevalinnat

Lukion oppimäärä on vähintään 75 kurssia, jotka opiskelijan tulee suorittaa lukio-opintoihin käytettävän ajan kuluessa. Lukio-opintoja aloittavien suositellaan suunnittelevan lukio-opinnot kolmelle opintovuodelle. Opiskeluaikaa voi joustavasti tarkistaa lukio-opintojen aikana.

Jos opiskelijalla on kolmen vuoden opinto-ohjelma, on 5-jaksojärjestelmässä ensimmäisenä ja toisena opintovuonna käytössä viisi jaksoa ja kolmantena opintovuonna kolme jaksoa. Tällöin suositeltavat kurssimäärät ensimmäiselle ja toiselle opintovuodelle on noin 30 kurssia ja kolmannelle opintovuodelle noin 15. Se, kuinka monta kurssia kustakin oppiaineesta suositellaan valittavan eri lukuvuosille, vaihtelee oppilaitoksen opetustarjonnan mukaan. Kunkin lukion ainevalintasuositukset löytyvät opinto-oppaasta tai oppilaitoksen www-sivuilta.

Riippumatta siitä, mihin lukioon on hakeutumasaa, tulee suunnitella valinnaiskielten, pitkän tai ly-

hyen matematiikan ja fysiikan valinta. Yleensä valinnaiskieliä on tarjolla vain kerran lukuvuodessa, jolloin helpointa on aloittaa opiskelu ensimmäisenä opintovuonna. Pitkää matematiikkaa ja fysiikkaa valittaessa tulee erityisesti huomioida jatko-opintosuunnitelmat. Monissa oppilaitoksissa pitkän matematiikan arvosanalla on mahdollista saada enemmän valintapisteitä kuin lyhyen matematiikan arvosanalla. Mikäli aikoo opiskella fysiikasta kaikki valtakunnalliset kurssit, suositellaan ensimmäiselle opintovuodelle vähintään kolmen kurssin valintaa. Jos pitkä matematiikka osoittautuu liian vaikeaksi, se on mahdollista vaihtaa lyhyeen oppimäärään.

Kuvataiteesta, musiikista, liikunnasta ja reaaliaineista, joita ovat fysiikka, kemia, maantiede, uskonto/elämänkatsomustieto, filosofia, psykologia, historia, yhteiskuntaoppi, biologia ja terveystieto, suositellaan valittavan ensimmäiselle opintovuodelle vähintään yksi kurssi. Tällöin opiskelija saa käsityksen kaikista lukion oppiaineista, mikä auttaa lukion opinto-ohjelman, ylioppilastutkinon ja jatko-opintosuunnitelman laatimisessa.

Ainevalintojen suunnittelemisessa opiskelijat saavat tarvittavaa ohjausta koko opintojen ajan, erityisesti lukio-opintojen alussa. Lisäksi kaikki lukiot informoivat ja opastavat perusopetuksen päättövaiheen opiskelijoita valintojen teossa.

Herkällä korvalla kuunnellen.

Alueen lukiot

Arkadian yhteislyseo

Arkadian yhteislyseossa on noin 400 opiskelijaa. Lukuvuonna 2008–2009 on tarkoitus aloittaa yleislinjan ohella taidelinja. Yleislinjalla on aloituspaikkoja 120 ja taidelinjalta 25, ks. sivu 28.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Arkadian yhteislyseo sijaitsee maalaisympäristössä. Vuonna 1991 valmistuneen ja vuonna 2007 laajennetun koulurakennuksen kaikki opetustilat on varustettu nykyaikaisella tieto- ja viestintätekniikalla. Musiikkiluokassa ja sen yhteydessä olevassa äänitysstudioissa on monipuolinen soitto- ja äänityslaitteisto. Kansainvälisyystoimintaa toteutetaan eri maissa olevien yhteistyökoulujen kautta. Vuosittain tehdään 2–4 opintoretkeä Eurooppaan, Amerikkaan ja Kiinaan. Samassa rakennuksessa toimii aikuislukio, jonka tarjontaa opiskelijat voivat hyödyntää. Lisäksi paikallisten jalkapallo- ja jääkiekkoseurojen kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä. Tietoa taidelinjasta ja oppilaitoksen toiminnasta löytyy oppilaitoksen www-sivulta.

Kielitarjonta

A englantia, ruotsia, saksa, ranska
B1 ruotsia
B2 saksa, ranska
B3 saksa, ranska, espanja

Lukiodyplomit

Kuvataide, liikunta, teatteritaide ja musiikki

Yhteistyö

Taideopetusta toteutetaan yhteistyössä Nurmijärven musiikkiopiston ja Nurmijärven tanssiopiston kanssa. Keuda Nurmijärven opiskelijat voivat suorittaa oppilaitoksessa lukio-opintoja.

Erityisen tuen järjestelyt

Perusopetuksen kertaavat kurssit järjestetään englannissa, ruotsissa ja matematiikassa. Lisäksi kerran viikossa järjestetään matematiikkapaja. Lukio-opintojen aikana on mahdollista saada vastaavat erityisjärjestelyt kuin ylioppilaskirjoituksissa.

Oppilaitoksen esittelyt ja hakumateriaalit

Tutustumiskäynneistä voi sopia opinto-ohjaajan kanssa sähköpostitse. Oppilaitoksen opintooppaat ja muut tiedotteet löytyvät oppilaitoksen www-sivulta.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Valittujen nimet julkistetaan koulun pääovessa ja kotisivuilla www.ayl.fi -> ajankohtaista. Opiske-

lupaikan vastaanottaminen varmistetaan tuomalla alkuperäinen perusopetuksen päättötodistus kansliaan. Uusien opiskelijoiden ainevalinnat koostaan ainevalintakorttiin huhtikuussa. Opiskelija tekee lopulliset kurssivalinnat 1. opintovuodeksi opiskelupaikan varmistamisen yhteydessä.

Yhteystiedot

Arkadian yhteislyseo
Lepsämäntie 15, 01800 KLAUKKALA
puh. (09) 879 2211 (kanslia)
www.ayl.fi

rehtori Jaakko Julkunen
puh. 050 536 3490
rehtori@ayl.fi

opinto-ohjaaja Minna-Sisko Jauhiainen
puh. 040 578 6385
opo@ayl.fi

Opiskelu on hauskaa.

Hyrylän lukiossa on n. 360 opiskelijaa ja aloituspaikkoja 120.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Hyrylän lukio on monipuolinen kulttuuri- ja tiedepainotteinen oppilaitos. Kulttuurikasvatus kuuluu opiskeluun yli ainerajojen. Opiskelijaa kannustetaan kulttuurin käyttäjäksi ja tekijäksi. Toimintatapoina ovat vierailut, näytelmät, musikaalit, Platonin Akatemian keskustelu- ja kulttuuriprojektit sekä kansainväliset kontaktit. Lukiossa on valtakunnallista kurssitarjontaa laajemmat opiskelumahdollisuudet matemaattis-luonnontieteellisissä ja humanistisissa aineissa. Lukion päättövaiheessa järjestetään vieraitten kielten suulliset kurssit, luonnontieteiden laborointikurssit sekä matemaattisten aineiden laskuharjoitukset, jotka tukevat jatko-opintoihin hakua. Lisätietoa oppilaitoksen tarjonnasta on saatavilla sen www-sivuilta.

Kielitarjonta

A englanti, saksa, ranska

B1 ruotsi

B2 saksa, ranska, venäjä, espanja

B3 saksa, ranska, venäjä, espanja

Muut kielet ovat mahdollisia lähiseudun kansalais- ja työväenopistojen tarjonnan mukaan.

Lukiodiplomit

Kuvataide, liikunta, musiikki, tekstiilityö, tekninen työ, teatteritaide ja tanssi

Yhteistyö

Yhteistyötä tehdään lukiokurssien ja lukiodiplomien suorittamisessa mm. Tuusulan kansalaisopiston ja seurakunnan, Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston ja Keski-Uudenmaan Tanssiopiston sekä urheiluvalmentajien ja -seurojen kanssa. Ammatillisia opintoja voi suorittaa sopimuksen mukaan Keudan yksiköissä. Kaksoistutkinnon suorittaminen on koordinoitu yhdessä Keuda Tuusulan kanssa.

Soittotaito tahdittaa.

Erityisen tuen järjestelyt

Lukion opiskelun alussa tehdään kaikille opiskelijoille lukiseula, jonka perusteella heidät ohjataan erityisopettajalle. Hän tekee tarvittaessa yksilötestaukset ja opastaa opiskelijoita sekä henkilökohtaisesti että pitämällä kaikille 1. vuoden opiskelijoille lukikurssin. Siellä käydään läpi omaa oppimistyyliä sekä opitaan käyttämään erilaisia opiskelutekniikoita. Opiskelijalla on mahdollisuus opintojensa aikana vähintään samoihin henkilökohtaisiin opetuksen erityisjärjestelyihin kuin ylioppilaskirjoituksissakin. Lukion alussa tarjotaan kielissä ja matematiikassa tukikursseja helpottamaan lukio-opintoihin siirtymistä. Lukion aikana opettajat antavat tukiovetusta omissa aineissaan tarpeen mukaan. Abiturienteille järjestetään tukiovetusta ja valmennuskursseja ylioppilaskirjoitusaineissa.

Liikenneyhteydet

Lukio sijaitsee Tuusulantienväylän varrella lähellä Hyrylän keskustan palveluja, jossa sijaitsee myös urheilukeskus ja uimahalli. Bussipysäkit ovat koulun välittömässä läheisyydessä.

Oppilaitoksen esittelyt ja hakumateriaalit

Avoimet ovet järjestetään 21.1.2009 toisen asteen koulutusesittelyjen yhteydessä. Opinto-ohjaajan kanssa voi sopia lukioon tutustumisesta myös muina aikoina. Lukion opinto-opas ja ainevalintakortti ovat saatavissa lukion www-sivuilta.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Tulosten julkistamisen jälkeen opiskelija ottaa lukio-opinon vastaan kansliassa henkilökohtaisesti. Samalla tarkistetaan opiskelijan aiemmin tekemät ainevalinnat.

Yhteystiedot

Hyrylän lukio

Sahatie 1, 04300 TUUSULA

puh. (09) 8718 3260 tai 040 314 3260 (kanslia)

www.hyryla.com

rehtori Riitta Eeronheimo

puh. (09) 8718 3258 tai 040 314 3258

riitta.eeronheimo@tuusula.fi

opinto-ohjaaja Merja Hyvönen

puh. (09) 8718 3264 tai 040-3143264t

merja.hyvonen@tuusula.fi

Jokelan lukio

Jokelan lukiossa on noin 180 opiskelijaa ja aloituspaikkoja 60.

Lukion painotukset ja muut erityispiirteet

Jokelan lukio toimii yläkoulun kanssa samassa rakennuksessa, johon on vasta rakennettu lukion käyttöön oma lisäsiipi. Oppilaitoksen tilat on varustettu modernilla tieto- ja viestintätekniikalla. Koulun käytössä on myös uusittu, Keski-Uudenmaan tilavin liikuntahalli. Koulun läheisyyteen on rakenteilla perhepuisto, jossa on mahdollisuus monenlaisen kuntoiluun ja liikuntaan. Koulumme on Kansallisoopperan kummikoulu, jonka kanssa yhteistyömuotoja kehitellään. Lisätietoa toiminnasta löytyy oppilaitoksen www-sivuilta.

Koripallon valmennusryhmä

Lukiossamme on toiminut jo muutaman vuoden ammattivalmentajan johdolla poikien koripallon valmennusryhmä, joka mahdollistaa lajin harrastamisen koulupäivän aikana ja osana lukion opinto-ohjelmaa. Lukioaikana opiskelija voi suorittaa 10 koripallon valmennuskurssia. Kurssille pääsee lajiansioiden perusteella.

Kielitarjonta

A englanti, saksa ja/tai ranska tarpeen mukaan
B1 ruotsi
B2 ja B3 ranska ja/tai saksa
Johdantokurssit latinan ja venäjän kielessä

Lukiodiplomit

Kuvataide, liikunta, musiikki, tekstiilityö ja tekninen työ

Yhteistyö

Lukion opiskelija voi sisällyttää opinto-ohjelmaansa Keski-Uudenmaan Musiikkiopiston kursseja opiston kanssa sovitulla tavalla. Opinto-ohjelmaan voi sopimuksen mukaan sisällyttää kursseja esim. Jokelan kansalaisopistosta tai Järvenpään työväenopistosta.

Erityisen tuen järjestelyt

Opiskelijoille järjestetään tukea heidän erityistarpeidensa mukaan. Lukion opiskelun alussa tehdään kaikille opiskelijoille lukiseula. Sen perusteella heidät ohjataan erityisopettajalle, joka käy koululla kolme kertaa viikossa. Erityisopettaja tekee tarvittaessa yksilötestaukset ja opastaa opiskelijoita sekä henkilökohtaisesti että pitämällä halukkaille lukikursseja. Siellä käydään läpi omaa oppimistyyliä sekä opitaan käyttämään erilaisia opiskelutekniikoita.

Liikenneyhteydet

Koulu sijaitsee noin puolen kilometrin päässä Jokelan rautatieasemalta, jonne on hyvät junayhteydet.

Oppilaitoksen esittelyt ja hakumateriaalit

Tutustumiskäynnit oppilaitokseen voi sopia opinto-ohjaajan kanssa. Lukion opinto-opas on luetavissa koulun www-sivuilta. Ainevalintakortteja saa kansliasta.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Valinnasta ilmoitetaan kirjeellä. Valittujen nimet ovat myös nähtävillä tulosten julkistamispäivänä koulun pääovella. Uusien opiskelijoiden ainevalinnat tehdään julkistamispäivää seuraavan viikon alussa, henkilökohtaisen ilmoittautumisen yhteydessä.

Yhteystiedot

Jokelan lukio
Jyväkuja 13, 05400 JOKELA
puh. (09) 8718 4063
www.jokelankoulukeskus.fi

rehtori Elina Kortekallio
puh. (09) 8718 4064
elina.kortekallio@tuusula.fi

opinto-ohjaaja puh. (09) 8718 4067

Musiikilla kevennystä teoriaan.

Järvenpään lukio

Järvenpään lukiossa on noin 950 opiskelijaa. Aloituspaiikkoja on yleislinjalla 280 ja musiikkilinjalla 20 ks. sivu 28.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Järvenpään lukio toimii modernissa koulurakennuksessa, jossa kaikki opetustilat on varustettu tieto- ja viestintätekniikalla. Luonnontieteissä painotetaan kokeellista työskentelyä. Oppilaitoksessa voi opintoja painottaa ja laatia yksilöllinen opinto-ohjelma omien harrastusten, taipumusten ja urasuunnitelmien mukaan. Tämän mahdollistaa laaja kurssitarjonta kaikissa lukion oppiaineissa. Monipuoliseen liikunnan opetukseen kuuluvat koripallo- ja jalkapallolinjat. Lisäksi yhteistyötä tehdään eri urheiluseurojen valmennusryhmien kanssa. Vuosittain toteutetaan kansainvälisiä projekteja, mm. tiedeleirikoulu ja opiskelijavaihto amerikkalaisen ja kiinalaisen koulun kanssa. Laaja kurssitarjonta antaa mahdollisuuden ylioppilaskirjoitusten yksilölliseen suorittamisajankohdan valintaan. Oppilaitoksessa toimii myös aikuislinja, jonka tarjontaa opiskelija voi hyödyntää opinnoissaan. Lisätietoja lukion tarjonnasta saa opinto-oppaasta, joka on luettavissa oppilaitoksen www-sivuilta.

Kielitarjonta

A englanti, saksa, ranska, ruotsi: opetus B1-ryhmän mukana

B1 ruotsi

B2 saksa, ranska

B3 saksa, ranska, espanja, latina ja venäjä

Lukion italian oppimäärä on mahdollista suorittaa iltaopiskeluna Järvenpään työväenopistossa.

Lukiodiplomit

Kuvataide, liikunta, musiikki, media, ilmaisutaito ja tanssi. Käsiyön ja kotitalouden diplomit voi suorittaa yhteistyössä Keuda Järvenpään kanssa.

Yhteistyö

Yhteistyötä tehdään kuvataiteiden opetuksessa Järvenpään kuvataidekoulun kanssa ja tanssin opetuksessa Keski-Uudenmaan Tanssiopiston kanssa. Ammatillisten opintojen suorittaminen on mahdollista erityisesti Keuda Järvenpäässä. Lisäksi on mahdollista suorittaa Helsingin yliopistossa fysiikan opintoja. Oppilaitos on Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksen kenttäharjoittelukoulu.

Erityisen tuen järjestelyt

Lukio-opintojen aikana on mahdollista saada vähintään vastaavat erityisjärjestelyt kuin ylioppilaskirjoituksissa. Oppilaitoksella on käytössä erityisopettajan palvelut. Kielissä ja matematiikassa järjestetään tukiopetusta kerran viikossa. Lukion

aloittavilla on mahdollista valita perusopetuksen kertaavat kurssit äidinkieleessä, ruotsissa, vieraissa kielissä ja matematiikassa.

Liikenneyhteydet

Järvenpäähän on hyvät bussi- ja junayhteydet.

Oppilaitoksen esittelytilaisuudet ja hakumateriaalit

Keuda Järvenpään kanssa yhteinen esittelypäivä pidetään torstaina 15.1.2009. Avoimet ovet järjestetään lauantaina 17.1.2009 klo 13–15. Muut tutustumiskäynnit voi sopia opinto-ohjaajan kanssa. Opinto-opas on luettavissa oppilaitoksen www-sivuilla. Erillisiä ainevalintakortteja ei tarvitse täyttää.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Oppilaitokseen valituille lähetään hyväksymiskirje, ja valittujen nimet julkistetaan oppilaitoksen pääoven nimilistassa. Valittujen tulee vahvistaa opiskelupaikkansa tulosten julkistamispäivää seuraavana arkipäivänä tuomalla opiskelijailmoituksensa ja tekemällä 1. vuoden kurssivalintansa Järvenpään lukion kurssivalintaohjelmaan. Huhtikuussa järjestetään ohjausta ainevalintojen teossa.

Yhteystiedot

Järvenpään lukio
Lukiokatu 1, 04400 JÄRVENPÄÄ
puh. (09) 2719 2562
www.jarvenpaa.fi/koulu/lukio

rehtori Atso Taipale puh.
(09) 2719 2308
atso.taipale@edujarvenpaa.fi

opinto-ohjaaja Sanna Alanko
puh. (09) 2719 2340
sanna.alanko@edujarvenpaa.fi

opinto-ohjaaja Päivi Järvinen
puh. (09) 2719 2509
paivi.jarvinen@edujarvenpaa.fi

opinto-ohjaaja Jarkko Währn
puh. (09) 2719 2391
jarkko.wahrn@edujarvenpaa.fi

Kellokosken lukiossa on noin 115 opiskelijaa ja aloituspaikkoja on 35.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Kellokosken lukio on yleislukio, jonka painotusalueina ovat psykologia, jääurheilu ja yrittäjyyskasvatus.

Valtakunnallisten psykologian kurssien lisäksi Kellokosken lukiossa on tarjolla Mielen terveys ja psykiatrisen hoito -kurssi, joka toteutetaan yhdessä Kellokosken sairaalan kanssa. Lisäksi pienryhmänä opiskellaan Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa etäopiskeluna suorittettavaa Johdatusta psykologiaan -kurssia.

Jääurheilulajeina ovat jääkiekko, ringette ja taitoluistelu, joiden harrastamista helpottaa koulun vieressä sijaitseva jäähalli. Yrittäjyyskasvatusta opiskellaan yhteistyössä Kellokosken yrittäjien kanssa.

Kielitarjonta

A englanti, saksa

B1 ruotsi

B2 saksa, ranska

B3 saksa, ranska

muut italia (tästä jäi latina pois!)

Lukiodyplomit

Kuvataide, liikunta ja musiikki

Yhteistyö

Kellokosken lukion opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa opinto-ohjelmaan hyväksyttäviä kursseja muissa lukioissa, ilta- tai kesälukioissa sekä kansalais- ja työväenopistoissa. Kaikista kurseista on sovittava etukäteen lukion kunkin aineenopettajan ja rehtorin kanssa. Keski-Suomen Uudenmaan Musiikkiopistossa opintoja suorittava opiskelija voi sisällyttää vapaasti valittaviin kurseihin musiikkiopisto-opintoja.

Erityisen tuen järjestelyt

Opiskelijoille järjestetään tarvittaessa tukea heidän erityistarpeidensa mukaan. Lukion opiskelun alussa tehdään kaikille opiskelijoille lukiseula. Sen perusteella heidät ohjataan erityisopettajalle, joka käy koululla kerran viikossa. Hän hoitaa yksilötestaukset ja opastaa opiskelijoita mm. löytämään oman oppimistylinsä sekä käyttämään eri opiskelutekniikoita.

Liikenneyhteydet

Kellokoskelle on bussiyhteydet Järvenpäästä ja Mäntsälästä.

Oppilaitoksen esittelytilaisuudet ja hakumateriaalit

Kellokosken lukioon voi tulla tutustumaan sopimalla asiasta etukäteen esimerkiksi opinto-

ohjaajan kanssa. Opinto-opas ja ainevalintakortti jaetaan lukioon hakeville.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Oppilaitokseen valituille lähetetään hyväksymiskirje. Opiskelupaikan vastaanottaminen vahvistetaan tuomalla alkuperäinen päättötodistus joko tulosten julkistamispäivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä lukion kansliaan. Samassa yhteydessä on mahdollisuus tarkistaa 1. opintovuoden ainevalinnat.

Yhteystiedot

Kellokosken lukio

Koulutie 14, 04500 KELLOKOSKI

puh. (09) 8718 4275

www.tuusula.fi/koulut

rehtori Yrjö Teikko opinto-ohjaaja Marja Laurila

puh. (09) 8718 4273 puh. (09) 8718 4274

yrjo.teikko@tuusula.fi marja.laurila@tuusula.fi

Taidetta teorian lomassa.

Kielitaito tähtää tulevaisuuteen.

Keravan lukio

Keravan lukiossa on noin 600 opiskelijaa ja aloituspaikkoja 200.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Keravan lukio saa käyttöönsä syksyllä 2009 uudet lukiota varten remontoidut tilat Nikkarin koulun rakennuksesta läheltä rautatieasemaa. Tilat on suunniteltu moderniksi nuorten ja aikuisten oppimisympäristöksi ja varustettu uudella tieto- ja viestintätekniikalla. Keravan lukiossa on runsas omien soveltavien kurssien kurssitarjonta valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi. Näistä oman opintopolkunsu rakentamalla opiskelija voi painottaa opintojaan esimerkiksi taito- ja taideaineisiin, kieliin tai matemaattis-luonnontieteellisiin aineisiin. Lukio-opiskelijat voivat osallistua myös erilaisiin kansainvälisiin projekteihin ja ulkomailla järjestettävillä kursseilla.

Liikunnassa on mahdollisuus aamuvalmennukseen seuraavissa lajeissa: jääkiekko, ringette, jalkapallo, joukkuevoimistelu ja tanssi. Lisätietoa monipuolisesta kurssitarjonnasta löytyy oppilaitoksen opinto-oppaasta.

Kaupungin keskustarakenne on tiivis ja oppilaitokset sijaitsevat kampusmaisesti lähellä toisiaan. Tämä mahdollistaa nopean siirtymisen oppilaitosten välillä myös niiden kohdalla, jotka haluavat hyödyntää ns. Keravan mallin yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen erilaisia yhdistelmiä.

Kielitarjonta

A Englanti, ranska, saksa

B1 Ruotsi

B2 Ranska, saksa, venäjä

B3 Espanja, ranska, saksa, venäjä Italiaa on mahdollista opiskella iltaopiskeluna Keravan opistossa.

Lukiodiplomit

Kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta, media, musiikki, tanssi ja teatteri

Yhteistyö

Opiskelija voi valita kursseja opinto-ohjelmaansa Keski-Uudenmaan aikuislukioista, Keravan kuvataidekoulusta, Keravan musiikkiopistosta, Keravan tanssiopistosta ja Keravan opiston opinnoista. Ammatillisten opintojen, esimerkiksi työssäoppimisen, suorittamisessa yhteistyöoppilaitoksena toimii Keuda Kerava.

Erityisen tuen järjestelyt

Oppilaitoksella on käytössä koulupsykologin ja erityisopettajan palvelut. Lukikartoitus tehdään heti opintojen alkuvaiheessa, ja opiskelijoita tuetaan tarvittaessa erityistoimenpitein. Lukio-opintojen aluksi järjestetään kaikille opiskelijoille erityinen opiskelutaitojen kehittämiskurssi. Lähtötason parantamiseksi järjestetään lisäksi lukio-opintoihin valmentavia kursseja matematiikassa, englannissa, ruotsissa ja äidinkielessä. Hitaammin eteneville on suunnattu omia rinnakkaiskursseja ja tukiope-tuskursseja tavanomaisen tukiope-tuksen lisäksi.

Liikenneyhteydet

Koulumme välittömässä läheisyydessä on linja-autopysäkkejä ja rautatieasema, josta on hyvät liikenneyhteydet.

Oppilaitoksen esittelytilaisuudet ja hakumateriaalit

Lukio on mukana Keravan toisen asteen koulutusmessuilla to 13.11.2008. Avoimet ovet järjestetään ke 21.1.2009 oppilaille kello 12.30–14 ja vanhemmille kello 18.30–20. Muista tutustumiskäynneistä voi sopia opinto-ohjaajien kanssa. Opinto-oppaat ja lukion ainevalintakortti ovat saatavissa lukion [www-sivuilta](http://www.sivuilta).

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Valinnasta ilmoitetaan kotiin lähetettävällä kirjeellä ja koulun pääovessa olevilla nimilistoilla. Uusien opiskelijoiden ainevalinnat voi tarvittaessa tarkistaa opinto-ohjaajan kanssa tulosten julkistamispäivän jälkeen. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ensimmäisen jakson työjärjestys laaditaan opiskelijoille valmiiksi. Muiden jaksojen työjärjestykset opiskelijat laativat ensimmäisen jakson aikana osana lukio-opintoihin orientoivaa kurssia.

Yhteystiedot

Aleksis Kiven tie 18, 04200 KERAVA

1.8.2009 alkaen Keskikatu 3B, 04200 KERAVA
puh. (09) 2949 2213 (kanslia)

www.edu.kerava.fi/keravanlukio

rehtori Pertti Tuomi

puh. (09) 2949 2212

pertti.tuomi@kerava.fi

opinto-ohjaaja Merja Juhala

puh. (09) 2949 2435

merja.juhala@kerava.fi

opinto-ohjaaja Seppo Pyhalahti

puh. (09) 2949 2482

seppo.pyhalahti@kerava.fi

Mäntsälän lukio

Mäntsälän lukiossa on noin 250 opiskelijaa ja aloituspaikkoja 104.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Mäntsälän lukio on monien mahdollisuuksien keskisuuri lukio, joka toimii uusissa tiloissa. Kaikki opetustilat on varustettu nykyaikaisella tieto- ja viestintäteknikalla. Lisätietoja toiminnasta saa kotisivuilta.

Kielitarjonta

A englanti, saksa, ranska
B1 ruotsi
B2 saksa, ranska, espanja, venäjä
B3 saksa, ranska, espanja, venäjä

Lukiodiplomit

Kotitalous, kuvataide, liikunta, musiikki ja tekstiilityö

Yhteistyö

Lähimmät yhteistyökumppanit ovat Keuda Mäntsälä, Porvoon seudun musiikkiopisto, Mäntsälän kansalaisopisto ja Mäntsälän seurakunta. Yhdistelmäopiskelija voi valita kaksois- tai kolmoistutkinnon. Lisäksi koululla on vuosittain kansainvälistä yhteistyötä, mm. opiskelijavaihtoa ja yhdessä seurakunnan kanssa järjestettävä kulttuurimatka. Lukuvuodeksi 2008-2010 on haettu Comenius-tukea kieliprojektille, joka toteutetaan puolalaiskoulun kanssa.

Erityisen tuen järjestelyt

Kouluterveydenhoitajalla ja kuraattorilla on vastaanotto lukiossa. Lukitestaukset järjestetään Helsingin seudun erilaiset oppijat ry:n kautta. Tukikursseja järjestetään englannin ja ruotsin kielessä sekä matematiikassa.

Liikenneyhteydet

Bussipysäkki on lukion välittömässä läheisyydessä. Päivitetyt bussiaikataulut löytyvät Mäntsälän kunnan internetsivulta osoitteesta www.mantsala.fi (aakkosellinen palveluhakemisto/aikataulut). Rautatieasemalta Mäntsälän lukioon on matkaa noin kilometri, linja-autoasemalta noin 700 metriä.

Oppilaitoksen esittelytilaisuudet ja hakumateriaalit

Esittelyiltaloittaville lukiolaisille ja heidän huoltajilleen järjestetään alkusyksystä. Avoimet ovet pidetään lauantaina 10.1.2009. Muut tutustumiskäynnit oppilaitokseen voi sopia opinto-ohjaajan kanssa. Opinto-opas on nähtävissä lukion www.sivuilla. Ainevalintakortti jaetaan perusopetuksen päättävälle.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Oppilaitokseen valituille lähetetään hyväksymiskirje, ja nimet julkaistaan myös oppilaitoksen pääoven nimelistassa. Opiskelupaikan vastaanottaminen tulee varmistaa viimeistään viikolla 25. Uudet opiskelijat valitsevat tulevan lukuvuoden kurssit web-valintaohjelmaan toukokuussa.

Yhteystiedot

Mäntsälän lukio
Lukiontie 2, 04600 MÄNTSÄLÄ
puh. 040 3145 301 (kanslia)
www.mantsala.fi/lukio

rehtori Teuvo Mäkinen
puh. 040 3145 300
teuvo.makinen@mantsala.fi

opinto-ohjaaja
opinto-ohjaaja Sirpa Repo
puh. 040 3145 303

Elämän eväitä hakemassa.

Nurmijärven Yhteiskoulu

Nurmijärven Yhteiskoulun lukiossa on noin 200 opiskelijaa ja aloituspaikkoja 72.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Nurmijärven Yhteiskoulu työskentelee osittain täysin uusissa opetustiloissa. Vuonna 2007 valmistui lisäosa, jossa on erityisluokkia lukiolaisten käyttöön. Maantiede, biologia, fysiikka, kemia, kuvataide, musiikki ja matematiikka saivat uudet luokkatilat, joissa kaikissa on uusinta tieto- ja viestintäteknologiaa. Lisäksi lukiolaisilla on käytössään asianmukaiset kirjasto- ja taukotilat. Lisätietoja oppilaitoksen tarjonnasta saa opinto-oppaasta, joka on luettavissa oppilaitoksen [www-sivuilta](http://www.sivuilla).

Kielitarjonta

A englanti, saksa, ranska, ruotsi
B1 ruotsi
B2 saksa, ranska, espanja
B3 saksa, ranska, espanja

Lukiodiplomit

Kuvataide, liikunta, musiikki ja teatteritaide

Yhteistyö

Ammatillisten opintojen suorittaminen mahdollista erityisesti Keuda Nurmijärven ammattiopistossa.

Erityisen tuen järjestelyt

Lukio-opintojen aikana on mahdollista saada vähintään vastaavat erityisjärjestelyt kuin ylioppilaskirjoituksissa. Perusopetuksen erityisopettaja tekee tarvittaessa mm. lukitestausta.

Oppilaitoksen esittelyt ja hakumateriaalit

Tutustumiskäynnit oppilaitokseen voi sopia opinto-ohjaajan kanssa. Oppilaitoksen opinto-oppaat ja ainevalintakortit saatavissa oppilaitoksen internetsivuilta www.nyk.fi.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Oppilaitokseen hyväksytyjen nimet julkaistaan oppilaitoksen pääovella. Opiskelupaikan vastaanottaminen pitää vahvistaa tuomalla henkilökohtaisesti päättötodistus koulun kansliaan. Uusien opiskelijoiden ainevalinnat voi tarkistaa opinto-ohjaajan kanssa tulosten julkistamispäivän jälkeen.

Yhteystiedot

Nurmijärven Yhteiskoulu
Pratikankuja 8, 01900 Nurmijärvi
Puh. 040 317 2472 (kanslia)
www.nyk.fi

rehtori ja opinto-ohjaaja Kirsi Hyvämäki
puh. 040 317 2470
kirsi.hyvamaki@edu.nurmijarvi.fi

Uusissa tiloissa viihtyy.

Tauko läksyille.

Rajamäen lukio

Rajamäen lukiossa on noin 180 opiskelijaa ja aloituspaikkoja 72.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Opiskelijoilla on mahdollisuus painottaa opiskeluun omien vahvuuksien mukaan ja suorittaa tutkielma omasta "pääaineestaan". Eri hakemuksesta voi osallistua salibandyn kursseille, joita järjestetään yhteistyössä SB-Pron kanssa. Lisätietoa saa koulun [www-sivulta](http://www.sivulta).

Kielitarjonta:

A englanti, ruotsi, saksa ja ranska
B1 ruotsi
B2 saksa ja ranska
B3 saksa, ranska
Johdantokurssit japanin kielessä

Lukiodiplomit:

Kuvataide, musiikki, liikunta ja käsityö

Yhteistyö:

Rehtorin kanssa sopien on mahdollista suorittaa kursseja iltalukioissa, kesäyliopistoissa, musiikkiopistossa tai muissa oppilaitoksissa.

Eriyisen tuen järjestelyt

Kolmantena opiskeluvuonna tarjotaan ruotsin, englannin, saksan, ranskan ja matematiikan yopreppauskursseja. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille tarjotaan ruotsin, englannin ja matematiikan tukikurssi. Opiskelijoille annetaan henkilökohtaista opintojen ohjausta.

Liikennenyhteydet

Oppilaitokseen on bussiyhteydet. Helsingin suunnasta kulkee Nurmijärven Linjan bussit.

Oppilaitoksen esittelytilaisuudet ja hakumateriaalit

Koulun esittelystä sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Ainevalintakortit ja opetussuunnitelman saa soittamalla oppilaitokseen.

Oppilaitokseen hyväksyminen ja ainevalinnat

Hyväksytyille lähetetään kirje, josta ilmenee milloin opiskelupaikan vastaanottaminen pitää vahvistaa tuomalla alkuperäinen päättötodistus oppilaitokseen. Lisäksi hyväksytyjen nimilista julkaistaan oppilaitoksen pääovella.

Yhteystiedot

Rajamäen lukio
Keskusraitti 1, 05200 Rajamäki
Puh. (09) 2500 2884 (kanslia)
www.nurmijarvi.fi/koulut/ralukio

rehtori Aarne Krogerus
puh. (09) 2500 2882 tai 040 317 4173
aarne.krogerus@edu.nurmijarvi.fi

opinto-ohjaaja puh. (09) 2500 2893

Viisaat päät yhteen.

Värit kohdallaan.

Sipoon lukio

Lukiossamme Enterissä on noin 220 opiskelijaa ja aloituspaikkoja 80.

Painotukset ja muut erityispiirteet

Toimimme uudessa ja huippumodernissa koulurakennuksessa, jonka arkkitehtuuri on herättänyt laajaa kiinnostusta. Enterissä toimivat sekä lukio että ammattiopisto. Tämä mahdollistaa, että voit halutessasi valita kursseja opinto-ohjelmaasi myös ammattiopiston valikoimasta. Vahvuukksiamme ovat kielten ja matematiikan opetus, moderni tieto- ja viestintäteknikka, ilmaisutaito ja yhteismissointi sekä mahdollisuudet humanistis-yhteiskunnalliseen suuntautumiseen.

Kielitarjonta

A englanti, ruotsi ja saksa

B1 ruotsi

B2 saksa ja ranska

B3 saksa, ranska ja espanja

Lukiodiplomit

Kuvataide, liikunta, media, musiikki, tanssi ja teatteri

Yhteistyö

Sipoon Enterissä toimii samassa rakennuksessa Keuda Sipoo, minkä vuoksi ammatillisen tutkinon, lukio-opintojen ja ylioppilastutkinon yhdistäminen on poikkeuksellisen joustavaa. Sipoon Enter tarjoaa runsaasti kursseja myös verkko-opintoina. Teemme vilkasta projektiyhteistyötä kansainvälisten kumppaneittemme kanssa.

Erityisen tuen järjestelyt

Lukiossa on käytettävissä erityisopettajan, kuraattorin ja psykologin palvelut. Opinto-ohjauksen resursointi ja voimavarat ovat keskimääräistä valtakunnallista tasoa selvästi suuremmat. Tukiopetuksesta sovitaan aineenopettajan kanssa. Lukio-opintojen aikana on mahdollisuus samoihin erityisjärjestelyihin kuin ylioppilaskirjoituksissa. Perusopetuksen kertaavat kurssit järjestetään englannissa, ruotsissa ja matematiikassa.

Arkkitehtuuria Sipoossa.

Liikenneyhteydet

Sipooseen on toimivat bussiyhteydet Keravalta, Järvenpäästä, Pornaisista, Porvoosta ja Helsingistä. Bussipysäkki on lukion välittömässä läheisyydessä.

Esittelytilaisuudet ja hakumateriaalit

Avoimet ovet pidetään 14. – 15.1.09. Muut tutustumiskäynnit sovitaan opinto-ohjaajan kanssa. Lukion esitteet, opinto-opas ja ainevalintakortti ovat saatavissa mm. osoitteesta www.entersipoo.fi.

Oppilaitoksen hyväksyminen ja ainevalinnat

Lukioon valituille lähetetään hyväksymiskirje. Valittujen tulee vahvistaa opiskelupaikkansa määräämään mennessä koulusihteerille. Lukion aloittavat tekevät kurssivalintansa syyslukukauden alussa.

Yhteystiedot

Iso Kylätie 14, 04130 SIPOO

(09) 2353 7380 (kanslia)

lukio@sipoo.fi

www.entersipoo.fi

rehtori Aarne Alatalo

puh. (09) 2353 7370 tai 050 341 2363

aarne.alatalo@sipoo.fi

apulaisrehtori, opinto-ohjaaja Marketta Ahtiainen

puh. (09) 2353 7371 tai 050 341 2383

marketta.ahtiainen@sipoo.fi

opinto-ohjaaja Eeva Veiste

puh. 050 439 7661

eeva.veiste@keuda.fi

Musiikki siivittää opintoja eteenpäin.

KESKI-UUDENMAAN ALUEEN LUKIOIDEN ERILLISHAUSSA OLEVAT LINJAT

Arkadian yhteislyseon erityislinja

Taidelinja, aloituspaikkoja 25.

Taidelinja - Ilmaisia liikkeitä, sanoin ja sävelin. Syksyllä 2008 aloittaa Arkadian yhteislyseossa taidepainotteinen linja, jossa työskentelymuotoina ovat teatteritaiteen, musiikin, tanssin ja kuvataiteen yhteisvoimin toteutettavat produktiot. Opiskelija voi saada produktiosta kurssimerkinnät useammassa eri aineessa.

Taidelinjan opiskelijoille järjestetään taiteen tuottamiseen, kritisointiin ja näyttöihin liittyvää kurssimuotoista opetusta.

Taidelinjalle opiskelijat valitaan keskiarvon, haastattelun ja näyttöjen perusteella. Haastatteluun kutsuttaviin opiskelijoihin otetaan yhteyttä koulusta huhtikuussa.

Taustaa taidelinjalle.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa todetaan mm.

" Opiskelijan tulee saada olennaista luontoa, ihmistä, yhteiskuntaa ja kulttuureja koskevaa eritieteen- ja taiteenalojen tuottamaa tietoa "

"Lukio-opetuksen tulee kannustaa opiskelijoita taiteelliseen toimintaan, taide- ja kulttuurielämään osallistumiseen sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapaan "

Järvenpään lukion erityislinjat

Musiikkilinja, aloituspaikkoja 20

Musiikkilinja tekee tiivistä yhteistyötä Keski-Uudenmaan Musiikkiopiston ja Sibelius-Akatemian kanssa tavoitteenaan monipuolinen musiikinopetus. Opinnot antavat laaja-alaisen pohjan musiikin jatko-opintoja varten. Linjalle voivat hakeutua musiikista kiinnostuneet, vaikka tavoitteena eivät olisikaan ammattiopinnot. Musiikkilinjan opiskelijan on suoritettava vähintään kahdeksan kurssia musiikkia lukion aikana. Opintoihin kuuluu mm. teoriaa, historiaa, pienryhmäopetusta erilaisissa soittimissa ja laulussa sekä yhteistyöprojekteja eri taide- ja ilmaisuaineiden kesken. Valintaan vaikuttavat perusopetuksen päättötodistus ja musiikilliset ansiot. Musiikkilinjalle on erillinen hakulomake, joka on tulostettavissa oppilaitoksen www-sivuilta ja tilattavissa oppilaitoksesta. Hakulomake on lähetettävä Järvenpään lukiolle yhteishakuajan päättymiseen mennessä. Musiikillisten ansioiden perusteella osa hakijoista kutsutaan valintakokeeseen. Lopullinen valinta perustuu perusopetuksen päättötodistuksen lu-

kuaineiden keskiarvoon, musiikillisiin ansioihin ja valintakokeeseen. Lisätietoja musiikkilinjasta saa oppilaitoksen www – sivulta, opinto-ohjaajilta ja erityisesti musiikin lehtori Emma Pihkalalta puh. (09) 2719 2894 emma.pihkala@edujarvenpaa.fi

Koripallon ja jalkapallon valmennusryhmät

Jalkapallon ja koripallon valmennusryhmät mahdollistavat lajien harrastamisen valmentajan johdolla koulupäivän aikana osana opinto-ohjelmaa. Lukuvuonna 2007-2008 Järvenpään lukion poikien koripallojoukkue voitti lukioiden Suomen mestaruuden. Opiskelija voi lukion aikana suorittaa 12–15 jalkapallon tai koripallon valmennuskurssia. Molempiin ryhmiin valitaan opiskelijat lukioon hyväksytyistä lajiansioiden perusteella. Yhteensä eri vuositasojen opiskelijoita ryhmään otetaan enintään 25. Linjoille on erilliset hakulomakkeet, jotka ovat tulostettavissa oppilaitoksen www-sivuilta ja tilattavissa oppilaitoksesta. Hakulomakkeen voi toimittaa oppilaitokselle yhteishakuajan puitteissa, mutta kuitenkin viimeistään silloin, kun opiskelija vahvistaa ottavansa opiskelupaikan vastaan Järvenpään lukiossa. Suunnitteilla on yhteishaun erillisvalinta valmennusryhmiin. Lisätietoja valmennusryhmistä saa oppilaitoksen www-sivulta, opinto-ohjaajilta ja erityisesti valmennuspäälliköiltä.

Koripallon valmennuspäällikkö Jarkko Lanu puh. 0400 700 322 jarkko.lanu@edujarvenpaa.fi

Jalkapallon valmennuspäällikkö Jarno Salminen puh. 041 5314 922 jarno.salminen@xxx.fi

AMMATILLINEN PERUSKOULUTUS

Ammatillinen peruskoulutus antaa nopean tien työelämään, jossa uutta ammattitaitoa työvoimaa tarvitaan kipeästi. Koulutusta antavat pääsääntöisesti ammatilliset oppilaitokset ja näiden lisäksi mm. kansanopistot ja ammatilliset erityisoppilaitokset. Tutkinnon jälkeen hakeudutaan suoraan työelämään tai jatko-opintoihin kuten ammattikorkeakouluun ja yliopistoon.

Yleistä ammatillisesta peruskoulutuksesta

Ammatillinen peruskoulutus on laajuudeltaan 120 opintoviikkoa (ov). Yksi opintoviikko tarkoittaa käytännössä opiskelijan 40 tunnin työpanosta. Yksi opintoviikko muodostuu lähiopetuksesta ja kotitehtävistä tai muusta itsenäisestä opiskelusta. Lähiopetuksen osuus on 25–32 tuntia.

TUTKINTOJEN SISÄLTÖ

Ammatilliset opinnot koostuvat seuraavista opinnoista

Ammatilliset opinnot	90 ov
Yhteiset opinnot	20 ov
Vapaasti valittavat opinnot	10 ov
Yhteensä	120 ov

Ammatilliset opinnot, 90 ov

Korkeintaan 70 opintoviikkoa ammatillisista opinnoista on oppilaitoksessa opiskeltavaa ammatillista käytäntöä tai teoriaa. Useimmissa tutkinnoissa käytännön osuus on huomattavasti suurempi kuin teoriaopintojen määrä, vaikka alakohtaiset erot voivat olla huomattavia.

TYÖSSÄOPPIMINEN JA AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖT

Kaikkiin ammatillisiin tutkintoihin sisältyy työssäoppimista vähintään 20 ov eli puoli vuotta opintojen aikana. Työssäoppiminen on työpaikoilla tapahtuvaa ammatin oppimista. Tänä aikana opiskelija on yksi työntekijä muiden työntekijöiden joukossa. Työssäoppijalle on nimetty työssäoppimisen ajaksi työpaikkaohjaaja, joka auttaa ja neuvoo työpaikan sääntöihin ja eri työtehtäviin liittyvissä asioissa. Nykyisin yhä useampi nuori suorittaa osan työssäoppimisestaan ulkomailla oppilaitosten valmiiden tai opiskelijan omien verkostojen kautta hankituissa yrityksissä.

Nuorten ammattiosaamisen näytöt lisättiin ammatillisiin perustutkintoihin elokuussa 2006 ja

sen jälkeen alkaviin koulutuksiin. Näytöt ovat osa opiskelijan ammattiosaamisen arviointia. Käytännössä näytöt ovat työelämässä tehtäviä työkokonaisuuksia eli työprosesseja. Useimmiten opiskelija itse, opettaja ja/tai työelämän edustaja osallistuvat näyttöjen suunnitteluun ja arviointiin yhdessä. Näytön voi suorittaa työssäoppimisen jaksolla, mutta se voidaan suorittaa esimerkiksi työturvallisuussyistä myös oppilaitoksessa. Näytöistä saa erillisen todistuksen.

Näytöt parantavat ammatillisen koulutuksen laatua lisäämällä koulutuksen työelämävastaavuutta. Niiden avulla helpotetaan siirtymistä koulutuksesta työelämään ja yhtenäistetään opiskelijoiden arviointia sekä oppilaitoksen sisällä että eri oppilaitosten välillä. Laajuudeltaan ammattiosaamisen näytöillä arvioidaan koko ammatillinen osaaminen eli 90 opintoviikkoa.

OPINNÄYTETYÖ

Ammatillisiin opintoihin sisältyy opinnäytetyö, jonka laajuus on vähintään kaksi opintoviikkoa. Työ voi olla kirjallinen työ, multimedia- tai hypermediatyö, selvitys, projektityö tai tuote. Opinnäytetyön aiheen opiskelija valitsee kiinnostuksensa mukaan. Työ esitellään kirjallisesti ja suullisesti.

Teorian ja käytännön avulla kohti ammattiosaamista.

Yhteiset opinnot, 20 ov

Yhteisiin opintoihin sisältyy yleisivistäviä opintoja 20 opintoviikkoa, jotka ovat samoja kaikissa perustutkinnoissa. Yhteisissä opinnoissa opiskellaan:

- äidinkieltä ..... 4 ov
- toista kotimaista kieltä ..... 1 ov
- vierasta kieltä ..... 2 ov
- matematiikkaa ..... 3 ov
- fysiikkaa ..... 1 ov
- kemiaa ..... 1 ov
- yhteiskunta-, yritys- ja työelämä tietoa 1 ov
- terveystietoa ..... 1 ov
- taidetta ja kulttuuria ..... 1 ov
- liikuntaa ..... 1 ov
- valinnaisia yhteisiä opintoja ..... 4 ov

Valinnaisina yhteisinä opintoina voit opiskella edellä mainittuja oppiaineita lisää tai valita ympäristötietoa, tieto- ja viestintätekniikkaa, etiikkaa, kulttuurien tuntemusta, psykologiaa tai yritystoimintaa.

Vapaasti valittavat opinnot, 10 ov

Nämä vapaasti valittavat opinnot voivat olla ammatillisia tai yhteisiä opintoja, työkokemusta tai ohjattuja harrastuksia. Nämä opinnot selviävät tarkemmin koulutuksen aikana.

OHJAUS JA TUKIPALVELUT

Opiskelijoiden lähimpiä tuen ja ohjauksen henkilöitä ovat ryhmänohjaajat, jotka tutustuttavat opiskelijan opintoihin, omaan oppilaitokseen ja koulun käytänteisiin. Opiskelijatutorit ja/tai -mentorit ovat opiskelijoiden vertaistukena koko opintojen ajan, mutta ennen kaikkea opintojen alkuvaiheessa. Kaikki opettajat auttavat omalta osaltaan opiskelijoita opintojen eteenpäin viemisessä. Erityisopettajat tai erityisopetuksesta vastaavat henkilöt auttavat silloin kun opiskelija tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan. Alueen oppilaitoksissa on myös mahdollisuus saada kuraattorin palveluja, sillä lähes kaikissa oppilaitoksissa on oma kuraattori. Opinto-ohjaajat vastaavat ohjauksen kokonaissuunnittelusta ja antavat mm. henkilökohtaista ohjausta opintojen kaikissa vaiheissa.

Koulutusalat ammatillisessa koulutuksessa

Alla on lueteltu toisen asteen koulutusalat ja perustutkinnot, joita on mahdollisuus opiskella Suomessa. Tässä oppaassa sivuilla 32 – 56 on tarkempi kuvaus keskeisellä Uudellamaalla järjestettävistä ammatillisista perustutkinnoista ja koulutusammateista.

HUMANISTINEN JA KASVATUSALA

Lapsi- ja perhetyön perustutkinto
Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinto
Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto

KULTTUURIALA

Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto
Kuvallisen ilmaisun perustutkinto
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto
Musiikkialan perustutkinto
Sirkusalan perustutkinto
Tanssialan perustutkinto

YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALouden JA HALLINNON ALA

Liiketalouden perustutkinto

LUONNONTIETEIDEN ALA
Tietojenkäsittelyn perustutkinto

TEKNIKAN JA LIIKENTEEN ALA
Autoalan perustutkinto
Elintarvikealan perustutkinto
Kaivosalan perustutkinto
Kello- ja mikromekaniikan perustutkinto
Kemiantekniikan perustutkinto
Kone- ja metallialan perustutkinto
Laboratorioalan perustutkinto
Lennonjohdon perustutkinto
Lentokoneasennuksen perustutkinto
Logistiikan perustutkinto
Maamittausalan perustutkinto
Merenkulkualan perustutkinto
Muovi- ja kumitekniikan perustutkinto
Painoviestinnän perustutkinto
Paperiteollisuuden perustutkinto
Pintakäsittelyalan perustutkinto
Puualan perustutkinto
Rakennusalan perustutkinto
Suunnitteluassistentin perustutkinto
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto
Talotekniikan perustutkinto
Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto
Turvallisuuksalan perustutkinto
Veneenrakennuksen perustutkinto
Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinto

LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA
Hevostalouden perustutkinto
Kalatalouden perustutkinto
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto
Maatalousalan perustutkinto
Metsäalan perustutkinto
Puutarhatalouden perustutkinto

SOSIAALI-, TERVEYS- JA LIIKUNTA-ALA
Hammastekniikan perustutkinto
Hiusalan perustutkinto
Kauneudenhoitoalan perustutkinto
Liikunnanohjauksen perustutkinto
Lääkealan perustutkinto
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto

MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA
Catering-alan perustutkinto
Hotelli- ja ravintola-alan perustutkinto
Kotitalous- ja kuluttajapalvelujen perustutkinto
Matkailualan perustutkinto
Puhdistuspalvelujen perustutkinto

Lehmien iloa ulospääsyn aikaan.

Vaatetusalan opiskelija kaavan valmistuksessa.

Puualan opiskelijat materiaalin työstössä.

Koulutus- ja opintoaloittainen esittely alueen ammatillisista perustutkinnoista

Liitteessä 4 on alueen ammatillisen peruskoulutuksen tarjonta taulukkona.

HUMANISTINEN JA KASVATUSALA

Vapaa-aika- ja nuorisotyö

NUORISO- JA VAPAA-AJANOJHAUKSEN PERUSTUTKINTO

Tutkinnon suorittaneet suunnittelevat, järjestävät ja ohjaavat eri-ikäisten ihmisten vapaaehtoista ja yhteisöllistä kansalais-, kulttuuri-, liikunta- ja muuta vapaa-ajan toimintaa.

Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja, pk, yo

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinnon, nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen koulutusohjelman suorittanut osaa

- tavoitteellisesti ohjata, innostaa, motivoida ja kasvattaa eri-ikäisiä henkilöitä
- toimia tavoitteellisesti nuorisoryhmien tai vapaa-aikatoiminnassa mukana olevien ryhmien ohjaajana
- toimia yhteistyössä erilaisten nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa
- ottaa huomioon eri-ikäisten ohjattavien tarpeet, taustat ja valmiudet osallistua ohjattuun toimintaan
- toimia nuorten parissa erilaisissa toimintaympäristöissä ja tukea monipuolisesti heidän kasvuaan ja kehitystään
- organisoida toimintakokonaisuuksia, järjestötoimintaa, projektitoimintaa, monikulttuurista toimintaa, nuoriso- ja vapaa-aika-alan palvelujen tuottamista tai syrjäytymisen ehkäisyprojekteja.

Leikkien tutuksi.

Työpaikkoja

Työtehtäviä ovat mm. nuoriso- ja vapaa-aika-alan ohjaustehtävät julkisella sektorilla, järjestöissä, projekteissa, yrityksissä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Huomioitavaa:

- maksullinen soveltuvuuskoee, jossa arvioidaan hakijan persoonallisuutta, motivaatiota, vuorovaikutustaitoja ja oppimisvalmiuksia

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Luther-opisto / Seurakuntaopisto, Järvenpääntie 640.
- Keuda Tuusula, Kirkkotie 31.

Opetus- ja kasvatustyö

LAPSI- JA PERHETYÖN PERUSTUTKINTO

Tutkinnon suorittaneella on valmiudet työskennellä sekä kirkon että muun yhteiskunnan tehtävissä, jotka liittyvät lasten, varhaisnuorten ja heidän perheidensä kasvua tukevaan toimintaan. Lastenohjaajan työ perustuu kristilliselle arvopohjalle.

Lastenohjaaja, pk

Lapsi- ja perhetyön perustutkinnon, lapsi- ja perhetyön koulutusohjelman suorittanut osaa

- toimia yhteistyössä erilaisten ja erilaisissa tilanteissa olevien perheiden kanssa kasvatukseen liittyvissä kysymyksissä
- tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä ja huolehtia lapsen perushoidosta, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista
- toimia lapsi- ja perhelähtöisesti erilaisissa toimintaympäristöissä kristillisen arvopohjan ja ihmiskäsityksen sekä lapsen hoitoa ja huolenpitoa koskevien säädösten ja ohjeiden mukaisesti
- ottaa huomioon erityistä huolenpitoa

Satuja ja tarinoita.

tarvitsevat lapset ja vahvistaa lapsen oppimisedellytyksiä ja tervettä itsetuntoa myös monikulttuurisessa työympäristössä

- ohjata lasta ja lapsiryhmää monipuolisesti erilaisia ilmaisukeinoja ja ohjausmenetelmiä käyttäen.

Työpaikkoja

Työtehtäviä ovat mm. kasvatus- ja ohjaustehtävät erilaisissa työympäristöissä, kuten seurakunnan lapsi-, perhe- ja varhaisnuorisotyössä, päivähoitossa, leikkitoiminnassa, koulussa ja lasten vapaa-ajan toiminnassa, kuten leireillä ja iltapäivätoiminnassa.

Huomioitavaa:

- maksullinen soveltuvuuskoe, jossa arvioidaan hakijan persoonallisuutta, motivaatiota, vuorovaikutustaitoja ja oppimisvalmiuksia

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Luther-opisto / Seurakuntaopisto, Järvenpääntie 640.

KULTTUURIALA

Viestintä- ja informaatiotieteet

AUDIOVISUAALISEN VIESTINNÄN PERUSTUTKINTO

Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinnon tavoitteena on antaa opiskelijalle tarvittava perusosaaminen alan assistenttitason työtehtäviin, jotka liittyvät viestintätuotteiden suunnitteluun, toteuttamiseen, valmistamiseen, tuottamiseen ja markkinointiin. Audiovisuaalisilla viestintätuotteilla tarkoitetaan mm. valokuvia, elokuvia, video-, radio- ja tv-ohjelmia, multimediatuotteita,

vuorovaikutteisia pelejä ja -ohjelmia, digitaalisia elokuvatalenteita, websivuja ja wap-palveluja. Teknistuotannollisen tietotaidon lisäksi painotetaan esteettis-filosofista perusnäkemystä sekä kulttuurihistorian perusteiden tuntemusta.

Media-assistentti, pk

Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinnon, audiovisuaalisen viestinnän koulutusohjelman suorittanut osaa

- toimia audiovisuaalisen alan assistenttitason tehtävissä
- työskennellä tuotantotiimin jäsenenä valokuvauksessa, kuvanvalmistuksessa, kuvankäsittelyssä, videokuvauksessa, leikkauksessa, äänityksessä ja äänenkäsittelyssä sekä graafisessa mediassa
- toteuttaa ohjeiden mukaisen kuva- ja äänimaailman ja hallitsee tuotannon vaatimat perustekniikat
- toimia suomen-, ruotsin- ja englanninkielisen komentokielen mukaisesti ja hallitsee alan perussanaston kyseisillä kielillä
- käyttää analogisia ja digitaalisia tekniikoita yleisimmillä laitteilla ja yleisimmissä laiteympäristöissä
- muokata materiaalin multimedia-, verkko-, paino- ja mobiiliympäristöjen formaattien vaatimusten mukaisiksi ja noudattaa tuotantosuunnitelmien mukaista aikataulua ja kustannusarviota.

Työpaikkoja

Työtehtäviä ovat mm. kamera- ja ääniassistentti, kuva- ja äänitarkkailija, kameramies, äänittäjä, apulaisleikkaaja, editoija, kuvankäsittelijä, valokuvaborantti, valokuva-assistentti, koodaaja, tuotanto- tai kuvaussihteeri.

Media ajassa.

Huomioitavaa:

- ennakkotehtävät ja maksuton soveltuvuus-haastattelu

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.
- Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20.

KUVALLISEN ILMAISUN PERUSTUTKINTO

Kuvallisen ilmaisun perustutkinnon eri suuntautumismavaihtoehtojen suorittaminen antaa suuntautumisalasta riippuen erilaiset valmiudet visuaalisen viestinnän tehtäviin. Tutkinnon suorittanut voi toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana tai toisen palveluksessa mainostoimistossa, lehtitalossa tai kirjankustantamossa.

Kuva-artsaani, pk, yo

Kuvallisen ilmaisun koulutusohjelman graafisen suunnittelun suuntautumisalalan suorittanut osaa

- toteuttaa graafisen suunnittelutyön ideasta painovalmiiksi tuotteeksi tai valmiiksi verkkografiikkatuotteeksi
- tehdä visuaalisen viestinnän tuotteen ja ilmaista visuaalisia mielikuviaan
- suunnitella yrityksen visuaalisen identiteetin ohjeistuksineen
- käyttää typografian perussääntöjä
- toimia asiakaslähtöisesti
- toimia vuorovaikutustilanteissa ja ryhmän jäsenenä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat mainostoimistot, kirjankustantamot ja lehtitalot. Alan ammattilainen voi työskennellä myös itsenäisenä yrittäjänä.

Kuvallisen ilmaisun koulutusohjelman kuva- ja mediataiteen suuntautumisalalan suorittanut osaa

- tehdä visuaalisen viestinnän tuotteen ja ilmaista visuaalisia mielikuviaan
- käyttää kuva-, väri-, muoto- ja tilasomittelun perustekijöitä suunnittelussaan
- käyttää visuaalisen viestinnän keskeisiä materiaaleja, työvälineitä ja menetelmiä
- hyödyntää alan nykyaikaisen ja taidetradition tuntemusta työssään
- erottaa eri tyyliä ja tyyliä varten
- rakentaa teoksistaan näyttelyä.

Työpaikkoja

Kuvataiteilija työskentelee itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Kuvallisen ilmaisun koulutusohjelman valokuvauksen suuntautumisalalan suorittanut osaa

- käyttää kameroita ja valaistuslaitteita sekä valita valokuvaustehtävään sopivat kuvan tallennus- ja tulostusmateriaalit

Taidetta ja mielenrauhaa.

Muotoilu on hauskaa.

Kuvatun muistot talteen.

- tehdä visuaalisen viestinnän tuotteen ja ilmaista visuaalisia mielikuviaan
- valokuvata annetusta aiheesta ja kertoa kuvien sisällöstä
- havainnoida visuaalista ympäristöä sekä kriittisesti kehittää työskentelytapojaan ja -menetelmiä
- käyttää valokuvauksen historiaa oman valokuvauksen pohjaksi.

Työpaikkoja

Työtehtäviä ovat mm. studio- ja dokumenttikuvaukset ja asiakaslähtöinen valokuvaukset. Alan ammattilainen voi työskennellä myös itsenäisenä ammattiharjoittajana.

Huomioitavaa:

- Ala vaatii kuvallisen ilmaisun perusosaamista, hyviä vuorovaikutustaitoja, pitkäjänteisyyttä ja joustavuutta.
- Kuvallisen ilmaisun koulutusohjelman suuntautumisala valitaan koulutukseen haettaessa.
- Maksullinen soveltuvuuskoe 65 €, sisältää ruokailun
- Suorahaudalla hakevat valitaan soveltuvuuskokeisiin ennakotehtävien perusteella

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Tuusula, Pekka Halosen akatemia, Kansanopistontie 60.

Käsi- ja taideteollisuus

KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNOT

Käsi- ja taideteollisuusosalalla suunnitellaan ja valmistetaan asiakkaille tuotteita sisustukseen, vaatetukseen ja elinympäristöön. Alan yhteisiä osaamisalueita ovat tuotteiden tekninen valmistus ja kädentaidot, tuotteen suunnittelu ja valmistus sekä asiakaslähtöinen valmistus. Tyypillisiä työpaikkoja ovat pienet ja keski- ja suuret yritykset, alihankintatyö ja alan neuvontajärjestöt, jonkin verran myös palvelualat ja teollisuus. Alalta valmistuneet työskentelevät valmistus-, korjaus- tai huolto-, palvelu- ja ohjaustehtävissä.

Artesaani (kultasepäнала), pk

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon, esine suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman suorittanut osaa

- käyttää alansa peruskoneita ja laitteita sekä käsityövälineitä
- käyttää ammattialan eri materiaaleja sekä niiden työstömenetelmiä
- käyttää alansa käsityöperinnettä, valmistus-

Luovuutta ja tarkkuutta.

Kuva: Petri Alander

tustekniikoita ja uutta muotoilua sekä tuotevalmistusta tuotteiden valmistuksessa ja kehittämisessä

- tehdä ja käyttää työssään hahmo- ja pienoismalleja, luonnoksia, suunnitelmia, esityskuvia ja teknisiä piirustuksia
- valmistaa asiakkaan tarpeiden mukaisia yksilöllisiä tuotteita alusta loppuun asti sekä tuotteita vähittäiskaupalle pieninä sarjoina.

Työpaikkoja

Artesaanit työskentelevät ammattialansa käsityöläisenä ammattiharjoittajana, yrittäjänä tai toisen palveluksessa tuotteen valmistajana. Alan ammattilaiset toimivat myös suunnittelun, korjaus- ja entisöintityön, asiakaspalvelun ja markkinoinnin työtehtävissä.

Huomioitavaa:

- Kultasepän työssä tarvitaan pitkäjänteisyyttä, hyvää näköä, taiteellisuutta sekä sorminäppäryyttä. Yliherkkyys kemikaaleille tai metalleille saattaa aiheuttaa ongelmia alalla työskentelemisessä.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALOUDEN JA HALLINNON ALA

Liiketalous ja kauppa

LIIKETALOUDEN PERUSTUTKINTO

Liiketalouden perustutkinnon suorittaneet toimivat kaikilla elinkeinoelämän aloilla liiketaloudellista osaamista vaativissa tehtävissä. Alan yhteisiä osaamisaloja ovat asiakaspalvelu sekä yleinen liiketalouden osaaminen. Tutkinnon suorittanut osaa toimia myynnin, asiakaspalvelun, toimistopalvelujen, taloushallinnon tai kirjastopalvelujen perustehtävissä.

Merkonomi pk, yo

Liiketalouden perustutkinnon, asiakaspalvelun ja myynnin koulutusohjelman suorittanut osaa

- palvella asiakkaita sekä myydä asiakkaiden tarpeita vastaavia tuotteita ja palveluja kannattavasti
- hoitaa tavararyhmähallintaan liittyvät käytännön työt sekä osallistuu kampanjoiden toteutukseen myymäläympäristössä
- toteuttaa esillepanon tai kampanjan tuoteryhmäalueellaan sekä seurata myymäläilmettä ja ylläpitää sitä

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Kerava, Keskikatu 3a (pk, yo)
- Keuda Kerava, Sipoon Enter (pk)
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29 (er)

Työpaikkoja

Työnantajia ovat vähittäis-, tukku- ja erikoiskauppan yritykset.

Liiketalouden perustutkinnon, talous- ja toimistopalvelujen koulutusohjelman suorittanut osaa

Liiketalous tutuksi.

- yrityksen taloushallinnon tehtäviä (mm. kirjanpidon, palkanlaskennan, kannattavuus-seurannan sekä oston ja myynnin toimistotyöt)
- palvella asiakkaita ja opastaa heitä ohjelmistojen ja laitteiden käytössä
- hoitaa tiedon käsittelyyn ja tiedonhallintaan liittyviä toimistotehtäviä

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Kerava, Keskikatu 3a (pk,yo)
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29 (er)

Työpaikkoja

Työnantajia ovat yritykset, yhteisöt ja julkishallinto. Tutkinnon suorittanut osaa toimia koulutusohjelman suuntautumisen mukaisissa eriytyneissä tehtävissä (talouspalvelut tai toimistopalvelut).

Liiketalouden perustutkinnon, tieto- ja kirjastopalvelujen koulutusohjelman suorittanut osaa

- hoitaa kirjaston lainaustoimintaan liittyviä asiakaspalvelutehtäviä
- opastaa asiakkaita tiedonhankinnassa ja tietoteknisten laitteiden käytössä
- käyttää kirjastoalan tietojärjestelmiä
- hoitaa hankinnan keskeiset työtehtävät ja tallentaa aineistoa kirjastojärjestelmään

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat yleiset ja tieteelliset kirjastot, yritysten tietopalveluosastot sekä kirjakaupat.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Kerava, Keskikatu 3a (yo)

Huomioitavaa:

- Keuda Keravan Keskikadun toimipisteessä peruskoulupohjaiset opiskelijat valitsevat koulutusohjelmansa ensimmäisen lukuvuoden aikana
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskuksen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille

LUONNONTIETEIDEN ALA

Tietojenkäsittely

TIETOJENKÄSITTELYN PERUSTUTKINTO

Tietojenkäsittelyn perustutkinnon suorittaneet toimivat tietojenkäsittelyalan edustajina kehittä-

misprojekteissa, toteuttavat tietojärjestelmien automaattisen tietojenkäsittelyn osat, pitävät kunnossa tietojärjestelmiä, osallistuvat käyttäjien koulutukseen, myyvät ja markkinoivat alan tuotteita sekä laativat www-sivuja. Tutkinnon suorittaneilla on myös ohjelmoinnin perusvalmiudet ja siten hyvät valmiudet kehittyä vaativiin ohjelmointitehtäviin.

Datanomi

Tietojenkäsittelyn perustutkinnon, informaatioteknologiapalvelujen ja markkinoinnin koulutusohjelman suorittanut osaa

- käyttää tavallisia työvälineohjelmia tehokkaasti
- ottaa käyttöön verkkoon liittyen työaseman oheislaitteineen ja asentaa siihen tarvittavat ohjelmat
- suunnitella ja ohjelmoida tietokantaan liittyvän pienimuotoisen sovellutuksen jollain välineellä
- rakentaa yrityksen järjestelmiin kytkeytyneen yrityksen toimintaa tukevan verkkopalvelun jollain välineellä ja tuottaa organisaation tarpeisiin multimediaesityksiä
- opastaa muita käyttäjiä laitteiden ja ohjelmien käytössä sekä tietoturvaan liittyvissä asioissa
- harjoittaa pienimuotoista liiketoimintaa.

Työpaikkoja

Työnantajia ovat yritykset, yhteisöt ja julkishallinto. Tutkinnon suorittaneet toimivat tietotekniikan erikoisosaamista vaativissa työtehtävissä. Osa tutkinnon suorittaneista toimii itsenäisinä yrittäjinä.

Huomioitavaa:

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa.

“XD datis”

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskuksen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Kerava, Keskikatu 3a.
- Keuda Kerava, Sipoon Enter.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

TEKNIIKAN JA LIIKENTEEN ALA

Arkkitehtuuri ja rakentaminen

RAKENNUSALAN PERUSTUTKINTO

Rakennusallalla arvostetaan työntekijöitä, jotka ovat oma-aloitteisia ja työhönsä sitoutuneita. Alan työtehtävät ja toimintatavat edellyttävät, että työntekijät kykenevät itsenäiseen työskentelyyn, kantavat vastuun omasta työstään ja osavat arvioida kriittisesti oman työnsä laatua. Heiltä vaaditaan myös myönteisiä vuorovaikutus- ja asiakaspalvelutaitoja sekä kykyä työskennellä vastuullisesti ryhmän jäsenenä. Tärkeää on osata soveltaa ammattitaitoa alan vaihtelevissa työtilanteissa

Maarakentaja, pk

Rakennusalan perustutkinnon, maarakentajan koulutusohjelman suorittanut osaa

- tehdä keskeisimpiä rakennuspohja-, muuraus- ja runkorakennustöitä
- tehdä keskeisempiä vesi- ja viemärirakennustöitä
- tierakentamisen perusteet maalla eri kohteissa ja tekee niiden kunnostustöitä
- ottaa toiminnassaan ja työssään huomioon muut ammattiryhmät ja työturvallisuuden
- työskennellä taloudellisesti ja ottaa huomioon ekologiset ympäristökijät.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat maarakennus- ja talorakennusyritykset, asfalttisorsa- ja murskainyritykset sekä kuntien ja kaupunkien katu ja kiinteistöjen rakennus- ja kunnossapito-osastot

Huomioitavaa:

- opiskelijat valitaan ensisijaisesti yhteishaulalla, mutta oppilaitokseen voi hakea myös suoraan yhteishaun ulkopuolelta

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Mäntsälä / Saaren kartano, Pohjoisen pikatie 800.

Maarakennuskoneen kuljettaja, pk

Rakennusalan perustutkinnon, maarakennuskoneenkuljetuksen koulutusohjelman suoritettuaan opiskelija osaa

- kuljettaa, käyttää ja valita työkohteessa tarvittavia useanlaisia maarakennuskoneita erilaisissa tienrakennus-, maarakennus- ja kunnallisteknisissä töissä sekä erilaisissa ympäristö- ja maisemointitöissä tai toimintaympäristöissä
- työskennellä oma-aloitteisesti, suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti huomioiden materiaalien taloudellisen käytön ja työtehtävien oikean toteutusajankohdan
- työskennellä maarakennusalan monipuolisissa tuotanto- ja kunnossapitotöissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- noudattaa työturvallisuutta omassa työssään työmaalla, käyttää turvallisesti rakennustyömaan perustyökaluja sekä toimia tarkoitukseenmukaisesti eri työkohteissa
- suorittaa koneen tavalliset huollot ja osaa varmistaa huolellisella käytöllä työkonseensa toimintavarmuuden

Työpaikkoja

Työpaikkoja on maansiirtoliikkeissä ja -urakoitsijoilla, kiinteistöhoitoon erikoistuneissa liikkeissä, valtion ja kuntien infra-alan rakentamisesta vastaavissa yrityksissä, sekä katu- ja tierakennusosastoilla. Myös yksityisyrittäminen on varteenotettava vaihtoehto. Työtehtäviä ovat maarakennustyöt, tie-, katu- ja piha-alueiden kunnossapitotyöt, ympäristö ja maisemointityöt, koneiden huolto- ja kunnossapitotyöt sekä mittaukset.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- TTS KOULUTUS Maarakennusala, Rajamäki, Kiljavantie 6.

Kaivaa, kaivaa...

Rakenna talosi.

Talonrakentaja, pk

Rakennusalan perustutkinnon, talonrakentajan koulutusohjelman suorittanut osaa

- tehdä erilaisten rakennusten perustuksia ja maatöitä sekä niihin liittyvät kuivatus- ja vesikattotyöt eri materiaaleja käyttäen
- tehdä eristys- ja levytystyöt sekä ikkuna- ja kalusteasennukset
- tehdä listoituks- ja sisustustyöt
- huomioida ympäristöön liittyvät maarakennustöiden vaikutukset sekä toteuttaa pihatyöt ja pihakalusteiden asennukset
- käyttää erilaisia rakennusalan työkaluja ja tuntee myös työturvallisuuteen liittyvät määräykset ja turvalliset työtavat.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat rakennustyömaat, taloteollisuus ja elementtiteollisuus.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.
- Keuda Mäntsälä, Lukkarinpolku 2.
- Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20.

TALOTEKNIIKAN PERUSTUTKINTO

Talotekniikan perustutkinnon suorittaneelta edellytetään laajaa alan yleisosaamista ja monipuolista ammattitaitoa, sillä alan tehtäväkokonaisuudet ovat tyypillisesti laajoja. Käytännön työtehtävissä hän tarvitsee perustietoja ja -taitoja laajempaa osaamista yhdellä tai useammalla osa-alueella sen mukaan, minkälaiseen työpaikkaan sijoittuu. LVI-alalle tyypillisten laajojen tehtäväkokonai-

suuksien vuoksi työnantajat odottavat työntekijöiltä laajaa alan yleisnäkemyistä. Toisaalta monet alan työtehtävistä perustuvat entistä vaativampaan erityisosaamiseen. Perustutkinnon suorittaneella on alan perusvalmiuksien lisäksi erikoistunut osaaminen LVI-asennuksessa, kiinteistöhoi-
dossa tai teknisessä eristämässä.

LVI-asentaja, pk

Talotekniikan perustutkinnon, LVI-asennuksen koulutusohjelman suorittanut osaa

- asentaa, korjata ja huoltaa rakennusten lämpö-, vesi- ja ilmastointilaitteita ja -putkistoja
- vastata omasta osuudestaan LVI-urakassa uudis- ja korjausrakennustyömailla
- tehdä LVI-asentajalle kuuluvia töitä rakennusaineteollisuudessa, kuntien vesi-, viemäri- ja energialaitoksissa sekä kiinteistöhuolto-yhtiöissä
- talotekniikan alueen ja tehtäväkokonaisuudet laajasti ja monipuolisesti
- palvella asiakasta talotekniikkaan liittyvissä asioissa.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat rakennukset ja kiinteistöt, joissa LVI-asentaja toimii esimerkiksi kiinteistöhoitajan, LVI-eristäjän, ilmastointipeltisepän, lämmityslaitte-asentajan tehtävissä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.

Putket pitäväksi.

Kiinteistöhoitaja

Talotekniikan perustutkinnon, kiinteistöhoitajan koulutusohjelman suorittanut osaa

- kiinteistön rakennus-, LVI- ja sähköjärjestelmät niin, että osaa itse tehdä yksinkertaiset säädöt, pienet huollot, korjaukset ja mittaukset
- vastata kiinteistön tekniikan toimivuudesta
- tehdä alansa töitä sekä uudisrakennuksessa että jo valmiissa rakennuksessa ja ulkoalueella
- käyttää asennus- ja osavalmistustöissä tavanomaisia käsi- ja konetyökaluja
- palvella asiakasta talotekniikkaan liittyvissä asioissa.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat erilaiset kiinteistöt. Ammattinimikkeitä ovat esimerkiksi kiinteistöhoitaja ja talonmies.

Huomioitavaa

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuaajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskuksen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

Kone-, metalli- ja energiatekniikka

KONE- JA METALLIALAN PERUSTUTKINNOT

Kone- ja metallialan perustutkinnon tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa laaja-alaiset perusvalmiudet metalliteollisuuden erilaisiin valmistus-, käyttö- ja kunnossapitotehtäviin. Opiskelija oppii käyttämään tuotevalmistuksen koneita sekä koostamaan ja asentamaan koneita ja laitteita. Yhteisten ammatillisten opintojen tavoitteena on tekninen perusosaaminen, kone- ja laitetuntemus ja valmistustekniset taidot.

Koneistaja, pk

Kone- ja metallialan perustutkinnon, valmistustekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa

- lukea työ- ja kokoonpanopiirustuksia sekä kytkentäkaavioita
- kone- ja metallialan erilaiset valmistustekniikat
- valmistaa työpiirustusten mukaisia kappaleita sekä manuaalisilla että numeerisesti

Koneetko tylsiä?

- ohjatuilla työstökoneilla
- ohjelmoida NC-työstökoneita ja käyttää CAD/CAM-ohjelmistoa sekä tehdä konepajateknisiä mittauksia
- huolehtia työturvallisuudesta ja käyttää suojaimia
- pitää työpaikkansa ja työvälineensä kunnossa sekä huoltaa työstökoneita ympäristöystävällisellä tavalla.

Työpaikkoja
Työtehtäviä ovat kone- ja metallialan yrityksissä mm. manuaalisorvauksen, manuaalijyrsinnän sekä NC-sorvauksen ja NC-jyrsinnän työt.

Koulutusta antava oppilaitos:
• Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.

Levyseppä-hitsaaja, pk

Kone- ja metallialan perustutkinnon, valmistustekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa

- kone- ja metallialan keskeiset valmistustekniikat
- käyttää tavallisimpia levytyökoneita ja laitteita

Kipinällä kiinni.

- hitsata yleisesti käytössä olevilla hitsausprosesseilla erilaisia materiaaleja erilaisissa hitsausasunnoissa
- lukea hitsausohjeita (WSP) ja niiden avulla tehdä hitsaus- ja teräsrakennetöitä
- tehdä erilaisia metallirakennetöitä
- huolehtia työturvallisuudesta ja käyttää suojaimia.

Työpaikkoja
Työpaikat ovat erilaisissa kone- ja metallialan yrityksissä.

Koulutusta antava oppilaitos:
• Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.

Hienomekaanikko

Kone- ja metallialan perustutkinnon, valmistustekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa

- valmistaa hienomekaanisten laitteiden pieniä ja tarkkuutta vaativia osia eri materiaaleista
- käyttää hienomekaaniseen valmistukseen ja korjaustoimintaan liittyviä työvälineitä ja laitteita
- metallialan perustöiden lisäksi myös manuaalisten ja CNC-työstökoneiden käytön ja tuntee sähkötekniikan ja elektroniikan perusasiat
- hienomekaanisia koneistuksia ja liitoksia sekä kokoonpanotöitä
- lukea työ- ja kokoonpanopiirustuksia sekä kytkentäkaavioita.

Työpaikkoja
Työpaikkoja ovat esimerkiksi metalli- ja sähköalan huoltokorjaamot, sairaaloiden apuvälinehuolto, kojevalmistus ja tuotantolaitosten kokoonpano-, testaus- ja huoltotehtävät.

Tarkkana kuin porkkana.

Huomioitavaa:

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

Sähkö- ja automaatiotekniikka

SÄHKÖ- JA AUTOMAATIOTEKNIIKAN PERUSTUTKINTO

Sähköalan perustutkinnon suorittaminen antaa valmiudet sähkö-, elektroniikka- ja tietotekniikka-alan keskeisimpien työmenetelmien, työvälineiden ja asiakaspalvelun osaamista vaativiin tehtäviin. Sähköalan perustutkinnon suorittaneen asentajan tyypillisimmät työpaikat ovat sähkölaitteiden myynti- ja asennusalan yrityksissä, automaatiolaitteiden myynti-, huolto- ja korjausalan yrityksissä, elektroniikka-, tietotekniikka- ja tietoliikennealan yrityksissä sekä konepaja-alan ja energiateollisuuden yrityksissä.

Automaatioasentaja, pk

Sähköalan perustutkinnon, automaatiotekniikan ja kunnossapidon koulutusohjelman suorittanut osaa

- sähkötekniikan, elektroniikan ja tietotekniikan perusteet: komponentit, laitteisto ja kaapelointi
- tietoliikennetekniikan perusteet: tiedonsiirto ja ohjelmointi
- automaatiotekniikan perusteet: hydraulikka, pneumatiikka ja ohjelmoitavat loogikalaitteet
- asentaa, huoltaa ja korjata elektroniikka- ja sähkötekniikan laitteita, kuten sähkömoottoreita ja lämpötilan säätölaitteita
- asentaa, huoltaa ja korjata mekaanisesti toimivia laitteita, kuten tavaranoimia ja -kuljettimia
- sähkö- ja koneasennuksessa käytettävien käsityökalujen ja erilaisten asennustarvikkeiden käytön sekä turvallisen työskentelytavan.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat sähkö- ja automaatiotekniikan yritykset, teollisuusyritykset, kodinkoneliikkeet sekä turvallisuustekniikkaan erikoistuneet yritykset. Osa automaatiotekniikan ja kunnossapidon

koulutuksen saaneista henkilöistä toimii itsenäisinä yrittäjinä.

Huomioitavaa:

- Sähköala vaatii kädentaitoja ja ongelmanratkaisukykyä.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Kerava, Sipoon Enter
- Keuda Mäntsälä, Lukkarinpolku.

Sähköasentaja, pk

Sähköalan perustutkinnon, sähkö- ja energiatekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa

- sähkötekniikan perusteet: komponentit, laitteisto ja kaapelointi
- sähköverkkojen rakentamiseen ja ylläpitoon liittyvät asennus-, huolto ja kunnossapitotyöt
- asentaa, huoltaa ja korjata sähkötekniikan laitteita, kuten lämpöpatterit, kattovalaisimet ja sähkömoottorit
- sähkötekniikassa käytettävien käsityökalujen ja erilaisten asennustarvikkeiden käytön sekä turvallisen työskentelytavan.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat sähkö- ja energiatekniikkaan erikoistuneet myynti- ja asennuspalveluita tarjoavat yritykset, energialaitokset sekä kodinkonealan myynti- ja huoltoliikkeet. Osa sähkö- ja energiatekniikan alan koulutuksen saaneista henkilöistä toimii itsenäisinä yrittäjinä.

Huomioitavaa:

- Sähköala vaatii kädentaitoja ja ongelmanratkaisukykyä.
- Värisokeus saattaa aiheuttaa ongelmia alalla työskentelemisessä.
- Keuda Nurmijärven yksikössä koulutuksen painotuksena on rakennusautomaatio.

Virtaako?

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.
- Keuda Mäntsälä, Lukkarinpolku 2.
- Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20.

TIETO- JA TIETOLIIKENNETEKNIIKAN PERUSTUTKINTO

Sähköalan perustutkinnon suorittaminen antaa valmiudet sähkö-, elektroniikka- ja tietotekniikka-alan keskeisimpien työmenetelmien, työvälineiden ja asiakaspalvelun osaamista vaativiin tehtäviin. Sähköalan perustutkinnon suorittaneen asentajan tyypillisimmät työpaikat ovat sähkölaitteiden myynti- ja asennusalan yrityksissä, automaatiolaitteiden myynti-, huolto- ja korjausalan yrityksissä, elektroniikka-, tietotekniikka- ja tietoliikennealan yrityksissä sekä konepaja-alan ja energiategollisuuden yrityksissä.

Elektroniikka-asentaja, pk

Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinnon, tieto- ja tietoliikennetekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa:

- sähkötekniikan ja elektroniikan perusteet: komponentit, kytkennät ja mittaustekniikat.
- tietokonetekniikan ja tietoliikennetekniikan perusteet: tietotekniikka, tietoliikennetekniikka ja ohjelmointi

Mittaa ja varmista.

- asentaa, huoltaa ja korjata elektronisista ja sähkötekniisiä laitteita, kuten tietokoneita ja pienjännitekäyttöön tarkoitettuja sähkömuuntajia
- sulautettujen järjestelmien perusteet.
- lähiverkkojen rakentamiseen liittyvät asennustyöt.
- elektroniikassa käytettävien käsityökalujen ja erilaisten asennustarvikkeiden käytön sekä turvallisen työskentelytavan.

Työpaikkoja:

Työpaikkoja ovat elektroniikan valmistukseen erikoistuneet yritykset sekä kodinkonealan myynti- ja huoltoliikkeet. Osa elektroniikka-asentajista toimii itsenäisinä yrittäjinä.

Huomioitavaa:

- Sähköala vaatii kädentaitoja ja ongelmanratkaisukykyä.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.
- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.

ICT-asentaja, pk

Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinnon, tieto- ja tietoliikennetekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa

- sähkötekniikan ja elektroniikan perusteet: komponentit, kytkennät ja mittaustekniikat.
- tietokonetekniikan ja tietoliikennetekniikan perusteet: tietotekniikka, tietoliikennetekniikka ja ohjelmointi.
- sulautettujen järjestelmien perusteet.
- lähiverkkojen rakentamiseen liittyvät asennustyöt.
- asentaa, huoltaa ja korjata tietokoneita ja oheislaitteita.
- palvelinjärjestelmien asentamisen ja siihen liittyvät ylläpitotoiminnot.
- työasemien ja palvelinjärjestelmien tietoturvan.
- langattoman verkon käyttöönotto ja ylläpito.

Työpaikkoja:

Työpaikkoja ovat tietotekniikkaan ja tietoliikennetekniikkaan erikoistuneet yritykset sekä kodinkonealan myynti- ja huoltoliikkeet. Osa ICT-asentajista toimii itsenäisinä yrittäjinä.

Huomioitavaa:

- Sähköala vaatii kädentaitoja ja ongelmanratkaisukykyä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20

Herkullista marjoista.

Elintarvikeala ja biotekniikka

ELINTARVIKEALAN PERUSTUTKINTO

Elintarvikealan perustutkinto jakaantuu neljään erityyppiseen tutkintoon, jotka suuntaavat leipomo-, meijeri- ja elintarviketeollisuuden ammatteihin. Alan tyypillisiä työpaikkoja ovat leipomot, konditoriat, lihankäsittely- ja elintarviketuotantolaitokset. Alalla on työpaikkoja pienistä pk-yrityksistä suuriin teollisiin tuotantolaitoksiin.

Leipuri-kondiittori, pk

Elintarvikealan perustutkinnon, leipomoalan koulutusohjelman suorittanut osaa mm.

- laskea taikinoiden valmistusmäärät
- erikoisraaka-aineet ja raaka-aineiden mittauksen eri tuotteisiin
- valmistaa erityyppisiä ruoka- ja kahvileipätaikinoita eri menetelmillä
- muotoilla, täyttää ja viimeistellä leipomotuotteita
- valmistaa laadukkaita ja näyttäviä konditoriatuotteita eri menetelmin
- paisto-, pakkaus-, lähettämö- ja asiakaspalvelutehtäviä.

Huomioitavaa:

- maksuton soveltuvuushaastattelu

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B.

Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka

KEMIANTEKNIIKAN PERUSTUTKINTO

Kemiantekniikan perustutkinto antaa laaja-alaiset perusvalmiudet toimia kemiantekniikkaa ja biotekniikkaa soveltavan teollisuuden prosessien säätö-, valvonta- ja käynnissäpitoitehtävissä. Tutkinnon suorittaneella on perustiedot prosessitekniikasta, tieto- ja automaatiotekniikasta, prosessiautomaatiosta ja kunnossapidosta. Tärkeitä osaamisalueita ovat myös laatu sekä ympäristö ja turvallisuus.

Prosessinhoitaja, pk

Kemiantekniikan perustutkinnon, kemiantekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa

- suorittaa päivittäisiä laadunvalvonnassa tarvittavia fysikaalisia ja kemiallisia määrittäyksiä tavallisimmilla laboratoriovälineillä
- ottaa tuotannosta edustavat näytteet prosessinhojausta ja laadunvalvontaa varten
- käyttää materiaalin kuljetukseen, varastointiin ja pakkaukseen liittyviä laitteita
- ohjata ja säätää yleisimpiä teollisuuden käyttämiä yksikköprosesseja
- käyttää työhönsä liittyviä sähkölaitteita sähköalan kansallisten työturvallisuusmääräysten mukaisesti
- tehdä tarvittavia prosessien säätötoimenpiteitä ja käyttää prosessinhojauksen automaatiojärjestelmän valvonta-asemaa.

Työpaikkoja

Työpaikat ovat kemiantekniikkaa hyödyntävissä tuotantolaitoksissa, joissa prosessinhoitajat pitävät prosessit käynnissä suorittamalla säätö- ja ohjaustoimenpiteitä sekä käyttämällä prosessilaitteistoja.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.

Toimintavarmuus ja laaduntarkistus.

LABORATORIOALAN PERUSTUTKINTO

Laboratorioalalla työtehtävät liittyvät laadunvalvontaan, tuotantoprosessien seurantaan, tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Laboratorioissa tehdään luonnontieteellistä perustutkimusta, kehitetään tuotteita ja tuotantomenetelmiä sekä seurataan teollisuuden tuotteiden, elintarvikkeiden ja ympäristön laatua, puhtautta ja turvallisuutta. Ammatilliset opinnot sisältävät seuraavat opintokokonaisuudet: laadullinen ja määrällinen analysointi, laboratorion peruslaitteet ja niiden huolto, testaus ja ympäristötutkimus, laite- ja bioanalytiikka, syntetiikka sekä laatu ja tiedonhallinta.

Laborantti, pk

Laboratorioalan perustutkinnon, laboratorioalan koulutusohjelman suorittanut osaa

- laskea liuosten pitoisuuksia ja valmistaa määräytyksiin tarvittavat liuokset
- ottaa näytteen, käsitellä sen ja tehdä siitä kemialliset, fysikaaliset, biokemialliset ja mikrobiologiset analyysit ohjeen mukaan
- tehdä orgaanisen kemian synteesejä
- tehdä muistiinpanot työstään, laskea analyysituloksen ja tehdä raportin sekä arvioida saamansa tuloksen oikeellisuutta
- tunnistaa tavallisimpien epäorgaanisten, orgaanisten ja biokemiallisten yhdisteiden sekä mikrobien rakenteet ja ominaisuudet
- käyttää tavallisimpia laboratoriovälineitä ja -laitteita ja pitää ne toimintakuntoisina.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat erilaiset laboratoriot: teollisuuden tuotekehitys ja laadunvalvonta, kuntien elintarvikevalvonta, maidon- ja lihentarkastamot, ympäristönsuojelu, energian tuotanto, tullivalvonta ja terveydenhuolto, yliopistojen ja korkeakoulu-

Kemikaalit järjestyksessä.

jen tutkimustyö ja kemiantekniikkaa hyödyntävä tuotanto.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.

VERHOILU- JA SISUSTUSALAN PERUSTUTKINTO

Sisustaja on ammattilainen, jolla on laaja-alainen ja kokonaisvaltainen näkemys sisustustöiden toteutuksesta. Sisustaja tuntee sekä suunnittelutyön että toteutuksen tarpeet verhoilu- maalaus- ja rakennussisätöiden sekä puusepäntöiden osalta ja hän kykenee työskentelemään kyseisten ammattialojen työtehtävissä yhteistyössä sisustusarkkitehtien ja sisustussuunnittelijoiden kanssa. Sisustajalta edellytetään tarkkaa kädenjälkeä, hyvää muoto- ja tyyliä ja sekä hyvää hahmottamiskykyä ja värisilmää.

Sisustaja, pk

Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon, sisustuksen koulutusohjelman suorittanut osaa

- tehdä perinteisiä sisustajan töitä
- ikkuna- ja oviaukkojen verhoilut, mattoasennukset, kalusteiden ja varusteiden asennuksen
- puusepäntyöt, valaisimien asennukset, peilien ja taulujen ripustamisen sekä veistosten ja koriste-esineiden sijoittelu
- maalausta, koristelua, raidoituksia ja tapetointia, koristeboordien kiinnityksiä ja pienimuotoisia laatoituksia
- kalusteiden maalaus sekä suoja- tai uudelleenverho.

Työpaikkoja

Sisustaja voi toimia muun muassa sisustus- ja rakennusliikkeissä sisustus- ja korjaustehtävissä tai sisustus- ja rakennustarvikeliikkeissä erilaisissa myynti- ja neuvontatehtävissä. Sisustaja voi työskennellä myös keittiökälisteliikkeissä, verhoamoissa tai lavastamoissa.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.

PINTAKÄSITTELYALAN PERUSTUTKINTO

Pintakäsittelyalan perustutkintoon sisältyviä osamaisalueita ovat tuotemaalaukset, pintakäsittelylinjojen hoito, maalaus ja tapetointi, erilaiset seinäverhoustyöt ja laatoitus sekä erilaisten metallisten pinnoitteiden tekeminen. Tutkinnon tavoitteena on materiaaleihin ja pintakäsittelymenetelmiin liittyvä yleisosaaminen sekä kone- ja laitetuntemus. Pintakäsittelyalan työpaikkoja on lähes kaikessa teollisuudessa. Rakennusosalalla pintakäsittelyalan koulutuksen saaneita tarvitaan maalaus-, tape-

tointi-, laatoitus- ja lattianpäällystetöissä. Myös metalli- ja puuteollisuudessa tarvitaan paljon erilaisia pintakäsittelyalan ammattilaisia.

Maalari, pk

Pintakäsittelyalan perustutkinnon, maalausalan koulutusohjelman suorittanut osaa

- tehdä rakennusmaalauksia, huoneistojen maalauksia, tapetointeja ja muita seinäverhoilutöitä työselitysten mukaan
- maalata tavanomaisia koristemaalauksukuviota, tehdä tekstejä ja viivouksia sekä käyttää lovikkoja
- työskennellä asiakaslähtöisesti ja laskea materiaalin ja oman työnsä kustannukset
- tunnistaa yleiset pintakäsiteltävät materiaalit ja tietää niihin liittyvät ominaisuudet
- lukea ja omaksua pintakäsittelyyn liittyviä työselityksiä ja työpiirustuksia
- työskennellä työturvallisuusmääräykset huomioiden taloudellisesti ja ympäristönäkökohdat huomioiden.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat puu- ja metalliteollisuus, rakennusliikkeet ja remonttirytykset. Maalari osaa tehdä rakennusten maalaus- ja tapetointitöitä sekä erilaisten tuotteiden maalaus- ja pintakäsittelyä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.

Värit virkistää.

Puusta moneksi.

PUUALAN PERUSTUTKINTO

Puualan perustutkinto kokoa yhteiseen tutkintoon puutuoteteollisuuden keskeisille tuotantosektoreille valmentavan koulutuksen, jolle on yhteistä puuhun, sen tuntemukseen, käsittelyyn, käyttöön ja monipuoliseen jalostustoimintaan sekä kotimaan myyntityöhön perustuva osaaminen.

Puuseppä, pk

Puualan perustutkinnon, puuseppä koulutusohjelman suorittanut osaa

- tunnistaa tyypillisimmät puulajit ja valita käyttökohteeseen parhaiten soveltuvat materiaalit, rakenteet ja liitokset
- laatia työpiirustusten perusteella työvaihe-suunnitelmia ja materiaaliluetteloita
- käyttää puuseppäntuotannon käsityövälineitä, peruskoneita ja -laitteita sekä tehdä koneistus-, kokoonpano- ja viimeistelytehtäviä
- valita puuntyöstön työvaiheisiin koneet ja terät sekä määrittää työstön kierros- ja syötönnopeudet sekä huolehtia työstökoneiden toimintakunnosta ja työstöterien huollosta
- kehittää työmenetelmiä hahmottaen valmistusprosessin kokonaisuutena ja puutuoteteollisuuden osana
- toimia taloudellisesti, vastuullisesti, asiakaslähtöisesti, yhteistyökykyisesti ja työturvallisesti tuotantotiimin tai itseohjautuvan solun jäsenenä.

Työpaikkoja

Työtehtäviä ovat mm. puuseppä- ja rakennusteollisuuden tehtävät, esim. konepuuseppä, puuseppä, asettaja tai sisustuspuuseppä. Puuseppä toimii myös itsenäisenä käsityöläisenä korjaten ja valmistuen huonekaluja ja muita puuesineitä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.

Tekstiili- ja vaatetustekniikka

VAATETUSALAN PERUSTUTKINTO

Vaatetusallalla valmistetaan käyttökelpoisiksi tuotteiksi kankaita, neuloksia, nahkoja tai turkkia sekä markkinoidaan valmiita tuotteita, joita ovat esimerkiksi vaatteet, päähineet, asusteet ja turkkiset. Tuotteet voivat liittyä myös teatteripuvustukseen tai sisustamiseen. Työ tapahtuu joko vaatetusteollisuudessa, ompelimoissa, kangas- ja vaatetusliikkeessä, pienessä muotiliikkeessä tai omissa yrityksissä. Tutkinto antaa valmiudet toimia vaatetusalan monissa erilaisissa tehtävissä teollisuuden, ateljeetyyppisen valmistuksen ja markkinoinnin parissa.

Vaatetusompelija, pk, yo

Vaatetusalan perustutkinnon, vaatetuksen koulutusohjelman suorittanut vaatetusompelija osaa

- suunnitella, kaavoittaa, sovittaa ja valmistaa sekä mittatilaus- että teollisia tuotteita, erityisesti naisten vaatteita
- toimia vaatteiden valmistus- ja myyntitehtävissä ja tietää yrityksen perustamisen periaatteet
- piirtää peruskaavoja ja kuositella peruskaavoista mallinmukaisia vaatteita erityyppisille vartaloille
- tuottaa sekä kuvallista että kirjallista materiaalia suunnitelluista ja valmistetuista materiaaleista
- ottaa suunnittelussaan huomioon asiakkaan persoonallisuuden ja kokonaistyylin sekä vartalon mittasuhteet
- käyttää työssään tietotekniikkaa viestinnässä, kaavoituksessa ja suunnittelussa ja tuntee vaatetusalan sovellusohjelmia.

Osista syntyy kokonaisuus.

Työpaikkoja

Työtehtäviä ovat vaatetusalan yritysten kaavoitus-, valmistus-, viimeistely- ja vaatehuoltotehtävät sekä teattereiden puvustamoiden ja vaatetus- ja tekstiilialan myynti- ja asiakaspalvelutehtävät. Pukuompelijalla on myös alustavat valmiudet toimia itsenäisenä yrittäjänä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.

Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka

AUTOALAN PERUSTUTKINNOT

Autoalan perustutkinnon suorittaminen antaa valmiudet autotekniikan, työmenetelmien, työvälineiden ja asiakaspalvelun osaamista vaativiin tehtäviin. Autoalan perustutkinnon suorittaneen tyypillisimmät työpaikat ovat autoliikkeissä, korjaamoissa, huoltamoissa, erikoiskorjaamoissa ja erilaisissa kuljetusliikkeissä.

Ajoneuvoasentaja, pk

Autoalan perustutkinnon, autotekniikan koulutusohjelman suorittanut osaa

- toimia autoalan asennustaitoja vaativissa tehtävissä
- tehdä ajoneuvojen alusta-, jarru- ja ohjauksilaitteiden, voimasiirron sekä korin ja rungon perus- ja määräaikaishuoltotyöt
- tehdä tehonsiirron huolto- ja korjaustyöt

Auto kuntoon ja menoksi.

- suorittaa tavanomaisten mekaanisten ja sähköisten järjestelmien huoltotyöt sekä niihin liittyvät mittaukset ja korjaustyöt
- käyttää tietoteknisiä välineitä ja menetelmiä
- ottaa huomioon kuluttajan oikeudet ja velvollisuudet työssään ja kansalaisena.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat auto- tai autotarvikeliikkeet, autokorjaamot, huoltoasemat ja autoteollisuus. Osa autoasentajan koulutuksen saaneista toimii itsenäisenä yrittäjänä.

Huomioitavaa:

- Ala vaatii kädentaitoja, asiakaspalvelutaitoa sekä halua oppia uutta, sillä autotekniikka kehitty huimaa vauhtia
- Keuda Järvenpäässä soveltuvuushaastattelu
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakujan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskuksen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7.
- Keuda Mäntsälä, Lukkarinpolku 2.
- Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

LOGISTIIKAN PERUSTUTKINTO

Kuljetusalan henkilöstön tulee olla ammattitaitoista. Tulevaisuuden ammattitaitovaatimukset korostavat laaja-alaisuutta ja jatkuvaa itsensä kehittämistä. Laaja-alainen ammattitaito sisältää mm. yrittäjähenkisyyden, ammatissa tarvittavan kielitaidon, harjaantumisen kansainvälisyyteen ja tietotekniikan hyväksikäytön logistisessa järjestelmässä. Logistiikan perustutkinnon suorittaneelta ei odoteta pelkästään ajoneuvon, ihmisten ja tavaroiden siirtämistä paikasta toiseen, vaan se on myös ihmisten välistä vuorovaikutusta ja asiakaspalvelua. Logistiikan perustutkinnon suorittanut toimii logistisen järjestelmän osana, jossa hän on palvelutilanteessa asiakkaan kanssa.

Autonkuljettaja, pk

Logistiikan perustutkinnon, kuljetuspalvelujen koulutusohjelman suorittanut osaa

- kuljettaa kuorma-autoa ohjeiden ja säädösten mukaan ja hallitsee taloudellisen ja ennakoivan ajotavan

Maanteiden kuningas.

- kuormata ajoneuvon siten, etteivät ajoneuvolle sallitut mitat ja massat ylitä, varmistaa kuorman kiinnityksen sekä käyttää erilaisia kuormankäsittelylaitteita
- käyttää erilaisia kuljetusasiakirjoja
- työskennellä ADR-ajoluvan säädösten ja määräysten mukaisesti
- tehdä ajoneuvon päivittäistarkastukset
- toimia kuljetusyrityksessä logistisen ketjun tehokkuusvaatimuksen, lainsäädännön ja työehtosopimusten mukaan asiakaslähtöisesti.

Työpaikkoja

Työpaikkoja tarjoavat erilaiset kuljetusalan yritykset, joissa tehtävät voivat liittyä ajoneuvon kuljetukseen ja tavarantoimitukseen ja vastaanottamiseen.

Huomioitavaa:

- Opiskelijan on täytettävä ajokortin saamiseksi kulloisenkin ajoneuvon kuljettamiseen määritellyt terveysvaatimukset.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.

Varastonhoitaja, pk

Logistiikan perustutkinnon, varastopalvelujen koulutusohjelman suorittanut

- tuntee varastoinnin yleisimmät tekniset ratkaisut, koneet ja laitteet, ennen kaikkea trukkiajotaidon

Logistiikka liikuttaa tavaraa.

- osaa työskennellä turvallisesti ja ergonomisesti kaikissa keskeisissä varastotyövaiheissa
- on asiakaspalveluhenkinen ja kustannus- ja laatutietoinen
- tuntee tilaustoimitusketjun keskeiset vaiheet
- hallitsee kokonaisnäemyksen yrityksen taloudenhoidosta ja tulokseen vaikuttavista tekijöistä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja on varastopalveluja tarjoavissa yrityksissä, erityisesti kaupan ja teollisuuden varastoissa.

Huomioitavaa:

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskuksen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.
- Keuda Mäntsälä, Lukkarinpolku 2.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus

KELLO- JA MIKROMEKANIIKAN PERUSTUTKINTO

Kelloseppä tekee tarkkuutta vaativia kellojen, mittareiden ja vastaavien tarkkuuslaitteiden korjauksia ja valmistaa niihin liittyviä osia. Mikromekaanikko työskentelee useimmiten tarkkuusteollisuuden tuotekehityksessä tai valmistuksessa. Kelloalan työpaikat löytyvät usein alan vähittäismyyntiliikkeistä ja maahantuojien keskuskorjamoista. Myös itsenäinen yritystoiminta on tavalista.

Kelloseppä, er

Kello- ja mikromekaanikan perustutkinnon, kelloalan koulutusohjelman suorittanut osaa

- metallitekniikan perusteet
- määrittää mekaanisten ja elektronisten kellojen ja muiden vastaavien tarkkuuslaitteiden vikoja erilaisten apulaitteiden avulla sekä korjata niitä
- korjata ja huoltaa mekaanisia ja elektronisia rannekelloja, taskukelloja, pöytäkelloja ja seinäkelloja sekä erilaisia mittareita ja muita tarkkuuslaitteita
- käyttää kello- ja mikromekaanikka-alan yleisimpiä työstökoneita
- valmistaa käsityömenetelmin mekaanisia tarkkuustuotteita kuten työkaluja ja kellojen osia.

Työpaikkoja

Työpaikat ovat yrityksissä tai itsenäisenä yrittäjänä. Työpaikka voi löytyä myös tarkkuusteollisuudesta suurta silmän ja käden koordinaatiota vaativissa tehtävissä. Kello- ja mikromekaanikan perustutkinto antaa hyvät valmiudet monenlaisiin hienomekaanisia taitoja vaativiin tehtäviin.

Huomioitavaa:

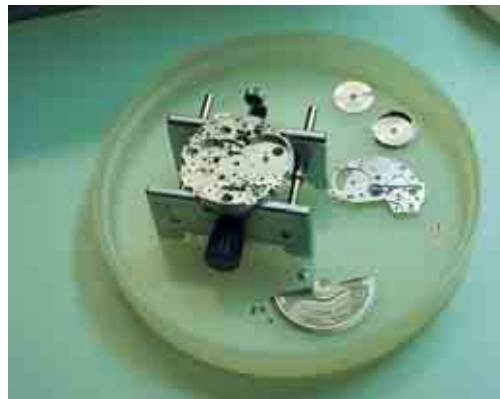
- Sekä kellojen että muiden pienten laitteiden valmistamisessa, korjaamisessa ja huollossa hyvä lähinäkö, sorminäppäryys sekä käden ja silmän yhteistyö, mekaaninen ja avaruudellinen ajattelukyky ja keskittymistaito ovat tärkeitä.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

Joko kello käy?

Kuva: Petri Alander

LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA

Maatilatalous

MAATALOUSALAN PERUSTUTKINTO

Maatilatalouden osaamisalan tutkinnon suorittaja osaa suunnitella ja tehdä kasvinviljelytöitä ja maatalouden koneen- ja rakennuskorjaustöitä. Hän osaa hoitaa kotieläimiä niiden hyvinvointia edistävästi ja toteuttaa hoitotyössä suunnitelmien mukaista ruokintaa ja jalostusta. Hän pystyy toimimaan osana tuotannon laatuketjua ja yhteistyössä muiden kanssa.

Maaseutuyrittäjä, pk, yo (Maatalousteknologia)

Maatalousalan perustutkinnon, maatilatalouden koulutusohjelman suorittanut osaa

- toimia yrittäjänä ja maatalouden asiakaspalvelutehtävissä
- keskeisimmät kasvinviljelytyöt
- korjata yleisimpiä maatalouskoneita
- maatilán metsänhoitotyötä
- maatilán yleisimmät rakennustyöt
- maatilán keskeisimmät kotieläinhoitotyöt.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat maatilayritys, maataloustarvike-, maatalouskone- tai rehukauppa. Alan ammattilainen voi toimia maaseutuyrittäjänä, maaseutumatkailu-, maataloustuotteiden jatkojalostus- tai maatalouskoneyrityksessä työntekijänä ja kotieläinhoitajana tai lomittajana.

Maatalousteknologian koulutusohjelman suorittanut osaa

- järjestää työnsä työturvallisuusmääräysten mukaisesti tuotantoteknologiaan liittyvissä tehtävissä
- käyttää tietotekniikkaa tuotantonsa suunnitteluun ja seurantaan

Maajussi on muotia!

- seurata alan kehitystä, muodostaa tuotannon laatuketjuja ja toimia yhteistyössä muiden kanssa
- toimia kustannustietoisesti ja arvioida toiminnan kannattavuutta sekä toimia ympäristövastuullisesti
- arvioida alallaan tarpeita, joita hän pyrkii liikeideallaan tyydyttämään.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat maaseutu-, maatalouskone- ja huoltokorjaamoyritykset, maataloustarvikekauppa ja maatalousalanpalveluyritykset. Hän toimii edellä mainituissa yrityksissä, joko itsenäisenä yrittäjänä tai työntekijänä.

Huomioitavaa:

- Opiskelijat valitaan ensisijaisesti yhteishaul-la, mutta oppilaitokseen voi hakea myös suoraan yhteishaun ulkopuolelta.
- Kasvi-, eläin- ja siitepölyallergiat voivat aiheuttaa ongelmia alalla työskentelemisessä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Mäntsälä / Saaren kartano, Pohjoisen pikatie 800.

Eläintenhoitaja pk, yo

Eläinhoidon koulutusohjelman suorittanut osaa

- tunnistaa ja hoitaa yleisempiä kotieläimiä, niiden hyvinvointia edistävästi
- huolehtia eläinten terveydestä
- käyttää kotieläintalouden koneita ja laitteita
- perinnöllisyyden ja eläinjalostuksen perusteet
- suunnitella ja korjata eläinsuojia
- toimia asiakaspalvelussa.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat lomituspalveluja tarjoavat yritykset, kunnat, lemmikki- ja löytöeläinhoitolat, kotieläinpuistot, pieneläinkauppa, maatilamatkailuyritykset ja maataloustarvike- ja rehukauppa.

Huomioitavaa:

- Kasvi-, eläin- ja siitepölyallergiat voivat aiheuttaa ongelmia alalla työskentelemisessä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Mäntsälä / Saaren kartano, Pohjoisen pikatie 800.

Puutarhatalous

PUUTARHALOUDEN PERUSTUTKINTO

Puutarha-alalla tarvitaan sekä monipuolista että eriytynyttä ammattiosaamista, joka perustuu vaaraan yhtenäiseen perusosaamiseen. Tämä saavu-

tetaan laajoilla yhteisillä ammatillisilla opinnoilla. Tutkinto antaa valmiuksia myös yrittäjänä toimimiseen.

Puutarhuri pk, er, yo

Puutarhatalouden perustutkinnon, kukka- ja puutarhakaupan koulutusohjelman suorittanut osaa

- myymälätyöskentelyä ja asiakaspalvelua
- sitoa ja pakata kukkakaupan keskeisiä sidontatöitä
- kasvien käsittelyä ja ylläpitoa
- perustaa yrityksen, suunnitella sen toimintaa ja markkinoida sitä.

Työpaikkoja

Työpaikat ovat kukkakauppa, puutarhamyymälä tai puutarhatarvikekauppa. Alan ammattilainen voi toimia myös tukkumyyjänä puutarhatukuissa tai itsenäisenä kukkakauppiaina.

Puutarhatalouden perustutkinnon, puutarhatuotannon koulutusohjelman suorittanut osaa

- avomaa- ja kasvihuoneviljelyä ja markkinointia
- kasvien käsittelyä ja ylläpitoa
- puutarhatalouden koneiden ja laitteiden käyttöä
- perustaa yrityksen, suunnitella sen toimintaa ja markkinoida sitä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat avomaa-, kasvihuone- tai taimitarhaviljelmät. Alan ammattilainen voi toimia myyjänä puutarhakaupan palveluksessa.

Puutarhatalouden perustutkinnon, viheralan koulutusohjelman suorittanut osaa

- tehdä viherrakentamisen mittaustöitä
- rakentaa erilaisia viheralueita ja päällysteitä maanalaisine rakenteineen
- ylläpitää erilaisia viheralueita ja tuntee niiden kasvit ja kasvupaikkavaatimukset
- turvallisesti käyttää ja huoltaa viheralueiden sekä ylläpidon koneita
- perustaa yrityksen, suunnitella sen toimintaa ja markkinoida sitä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja tarjoavat viherrakentamisen ja ylläpidon yritykset, kaupungit, kunnat, seurakunnat, puutarhamyymälät ja erilaiset julkishallinnon laitokset. Mahdollista on myös toimia itsenäisenä yrittäjänä.

Huomioitavaa:

- Koulutusohjelmavalinnat tehdään ensimmäisen opintovuoden lopussa.
- Opiskelijat valitaan ensisijaisesti yhteishaulilla, mutta oppilaitokseen voi hakea myös suoraan yhteishaun ulkopuolelta.

- Mäntsälän Saaren kartanossa puutarha-alan perustutkintoa voi opiskella myös pienryhmissä.
- Kasvi- ja siitepölyallergiat voivat olla esteenä koulutukselle.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Mäntsälä / Saaren kartano, Pohjoinen pikatie 800.

SOSIAALI-, TERVEYS- JA LIIKUNTA-ALA

Sosiaali- ja terveysala

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN PERUSTUTKINTO

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto antaa valmiudet sosiaali- ja terveysalan perustason hoito- ja hoivatyöhön. Työtehtävät ovat monipuolisia, vastuullisia ja vaativat itsenäisiä ratkaisuja. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa on yhdeksän koulutusohjelmaa, joista opiskelija valitsee loppuvaiheessa yhden.

Lähihoitaja, pk, er, yo

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen koulutusohjelman suorittanut osaa

- hoitaa ja kasvattaa eri-ikäisiä lapsia ja nuoria kotiympäristössä, päivähoitossa, koulussa ja erilaisissa laitoksissa
- lasten perustason sairaanhoidon.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat mm. päiväkodit, perhepäiväkodit, lastenkodit, sairaalat, koululaisten iltapäiväkerhot, koulut ja järjestöt.

Muksut valloittaa.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, sairaanhoidon ja huolenpidon koulutusohjelman suorittanut osaa

- toteuttaa suunnitelmallisesti eri-ikäisten asiakkaiden perushoitoa ja huolenpitoa laitoksissa ja kotihoidossa
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida potilaan sairaanhoitoa ja lääkehoitoa perushoidon eri osa-alueilla.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat terveyskeskusten vastaanotot ja vuodeosastot, sairaaloiden vuodeosastot, kotihoito, palvelutalot ja vanhusten hoitolaitokset.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, vanhustyön koulutusohjelman suorittanut osaa

- toteuttaa suunnitelmallisesti asiakkaiden perushoitoa ja huolenpitoa laitoksissa ja kotihoidossa
- käyttää luovan ilmaisun taitojaan mielekkään arjen tukemisessa.

Työpaikkoja

Työpaikkoina ovat mm. kotihoito, päiväkeskukset, päiväsairaalat, terveyskeskusten vuodeosastot, vanhainkodit, pitkäaikaissairaalat, palvelutalot ja pienryhmäkodit.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, vammaistyön koulutusohjelman suorittanut osaa

- ohjata ja tukea asumisessa ja auttaa asiakasta selviytymään päivittäisissä toiminnoissa
- tukea vammaista henkilöä oppimisessa ja työtoiminnassa.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat asumisyksiköt, palvelutalot, perhekodit, päiväkodit, koulut, laitokset sekä työ- ja toimintakeskukset.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, mielenterveys- ja päihdetyön koulutusohjelman suorittanut osaa

- kohdata eri-ikäisiä mielenterveys- ja päihdeongelmaisia yksilöllisesti
- suunnitella, toteuttaa ja arvioida hoitoa moniammatillisen työryhmän jäsenenä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat psykiatriset sairaalat ja avohoidon yksiköt, päivätoimintakeskukset, kuntouttamiskodit, tuetun asumisen yksiköt sekä päihdetyön kuntoutuslaitokset ja asumispalveluyksiköt.

Huomioitavaa

- maksullinen soveltuvuuskoee
- opiskelijalla oltava hyvä terveys
- koulutusohjelma valitaan toisen opiskeluvuoden keväällä.

Koulutusta antavat oppilaitokset

- Keuda Tuusula, Kirkkotie 31.
- Järvenpään Diakoniaopisto / Seurakuntaopisto, Järvenpääntie 640.

Kauneudenhoitoala

HIUSALAN PERUSTUTKINTO

Hiusalan perustutkinnon suorittaminen antaa valmiudet huolehtia yksilöllisesti eri-ikäisten ja eri kulttuureista tulevien asiakkaiden hiusten käsittelystä ja tyyliuunnittelusta. Työssään parturi-kampaaja on omaaloitteinen, luova ja asiakaslähtöinen.

Parturi-kampaaja, pk

Hiusalan perustutkinnon, parturi-kampaajan koulutusohjelman suorittanut osaa

- suunnitella ja toteuttaa asiakkaan hiusten ja hiuspohjan tarpeiden mukaisen hoidon
- suunnitella ja toteuttaa hiusten leikkauksia ja parranmuotoiluja sekä kampauksia eri menetelmillä
- permanentata ja värjätä hiuksia eri menetelmillä
- ohjata ja palvella asiakasta palvelutilanteessa
- soveltaa suunnittelussa ajankohtaista muotia yksilöllisesti asiakkaalleen.

Työpaikkoja

Parturi-kampaajat toimivat itsenäisinä ammatinharjoittajina, toisen palveluksessa tai kauneuden-

Irokeesi vai siili?

Tekniikkaa keittiössä.

Sitkoo elämään.

Matkailupalveluja tarjolla.

hoitoalan yrityksissä neuvonta-, myynti- ja asiakaspalvelutehtävissä.

Huomioitavaa:

- maksullinen soveltuvuuskoee
- ala vaatii kädentaitoja ja normaalia värinäköä.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Tuusula, Kirkkotie 31.

MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA

Matkailuala

MATKAILUALAN PERUSTUTKINTO

Matkailualan perustutkinto on monialainen tutkinto, jolla on yhteyksiä lähes kaikkiin koulutusaloihin. Matkailualan perustutkinnosta valmistetaan lähinnä matkailun ohjelmajärjestäjä- ja myyntitehtäviin sekä matkailukohteiden ylläpito- ja opastustehtäviin. Matkailualan perustutkinnon suorittaneilla on monipuolinen näkemys matkailualan palveluista sekä matkailijoiden tarpeista ja odotuksista. Asiakaspalvelu, tiedonhankinta ja kielitaito ovat tutkinnon yhteisiä tavoitteita.

Matkailupalvelujen tuottaja, pk

Matkailualan perustutkinnon, matkailupalvelujen koulutusohjelman suorittanut osaa

- suunnitella ja toteuttaa liikunta-, luonto- tai kulttuurimatkailun ohjelmajärjestäjäkokonaisuuksia tai esitellä ja myydä terveysturmatkailun ohjelmajärjestäjäkokonaisuuksia tai tuottaa ja myydä muita matkailutuotteita erilaisille asiakasryhmille
- palvella eri-ikäisiä ja eri kulttuureista tulevia matkailijoita ystävällisesti ja suvaitsevasti
- järjestää ohjelmakokonaisuuteen kuuluvat majoitukset ja ateriapalvelut
- viestiä suullisesti ja kirjallisesti suomen ja ruotsin kielellä sekä yhdellä vieraalla kielellä
- toimia majoituspalveluita tarjoavassa yrityksessä vastaanotto-, aamiaistarjoilu- ja majoitustilojen kuntoonlaittehtävissä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat ohjelmajärjestäjäyritykset, loma- ja matkailukeskukset sekä majoituspalveluyritykset. Koulutus antaa valmiudet myös pienen ohjelmajärjestäjäyrityksen yrittäjänä toimimiseen.

Huomioitavaa:

- Ala vaatii palvelu- ja myyntihenkisyyttä, joustavuutta, luovuutta, omaaloitteisuutta, suvaitsevaisuutta, sosiaalisuutta sekä hyviä viestintätaitoja. Alan kansainvälisyyden

- vuoksi hyvä kielitaito on välttämätön.
- maksuton soveltuvuushaastattelu

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B.

Majoitus- ja ravitsemisala

CATERING-ALAN PERUSTUTKINTO

Catering-ala on ruoka- ja asiakaspalveluala. Alan työ jakautuu ruuanvalmistukseen, ruuan myyntiin, tarjoiluun ja asiakaspalveluun sekä puhtaanapitoon. Ruoka-annoksia valmistetaan erilaisissa keittiöissä ja annokset tarjoillaan linjastosta tai juhlavasti talon edustustiloissa.

Suurtaloukokki, pk, er

Catering-alan perustutkinnon, suurtalouden ruokatuotannon koulutusohjelman suorittanut osaa

- tilata, vastaanottaa, käsitellä ja säilyttää elintarvikkeita, ruokia ja juomia hygieniahjeita noudattaen
- laskea valmistettavat ruokamäärät, aterioiden kustannukset ja ravintosisällöt
- valmistaa itsenäisesti eri-ikäisille asiakasryhmille aamiaisen, lounaan ja päivällisen ruokalajeja ja ateriakokonaisuuksia erikoisruokavalioita huomioiden
- leipoa ja paistaa tavallisimmat ruoka- ja kahvileivät
- myydä, esitellä, annostella sekä tarjoilla ruokia ja juomia palvelulinjastosta ja noutopöydästä
- käyttää kassakonetta ja käsitellä tavallisimpia maksuvälineitä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat mm. opiskelija- ja henkilöstöravintoloiden, sairaaloiden, hoitolaistosten, puolustusvoimien sekä keskuskeittiöiden ruoanvalmistus-, varastointi-, esikäsitteily- sekä asiakaspalvelutehtävät.

Huomioitavaa:

- Käsi-ihottuma ja ruoka-aineallergiat saattavat aiheuttaa ongelmia alalla työskentelemisessä.
- Keuda Järvenpään er-ryhmään on maksuton soveltuvuushaastattelu.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu 7. (pk, er)
- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9. (pk)

HOTELLI- JA RAVINTOLA-ALAN PERUSTUTKINTO

Hotelli- ja ravintola-alalla tuotetaan majoitus-, ravitsemis- ja kokouspalveluja sekä maissa että laivoissa. Alan työ jakautuu ruoanvalmistukseen,

Kokeista ravintola tunnetaan.

tarjoilu- ja asiakaspalvelutehtäviin, hotellin vastaanoton tehtäviin ja puhtaanapitoon. Perusammattitaidon lisäksi alalla tarvitaan myynti- ja palveluhenkisyttä, joustavuutta ja hyvää kielitaitoa.

Ravintolakokki, pk

Hotelli- ja ravintola-alan perustutkinnon, ravintolan ruokatuotannon koulutusohjelman suorittanut osaa

- käsitellä ja säilyttää elintarvikkeita, ruokia ja juomia hygieniahjeita noudattaen
- valmistaa monipuolista, terveellistä ja maukasta ruokaa eri-ikäisille ja eri kulttuureista tuleville asiakkaille
- valmistaa tavallisimpia erityisruokavalioita
- laittaa tyylikkäästi esille ravintolassa tarjottavia à la carte -annoksia ja ateriakokonaisuuksia
- vastata keittiön siisteydestä ja koneiden, laitteiden ja astioiden puhtaudesta
- toimia tiimin jäsenenä työyhteisössä.

Työpaikkoja

Työpaikkoja ovat erilaiset anniskelu- ja ruokaravintolat, henkilöstö- ja lounasravintolat, kahvilat ja taukopaikat, pikaruokaravintolat sekä juhla- ja pitopalveluyritykset.

Huomioitavaa:

- maksuton soveltuvuushaastattelu Keuda Järvenpäässä

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B.
- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.
- Keuda Mäntsälä, Lukkarinpolku 2.
- Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20.

Tarjoilija

Hotelli-, ja ravintola-alan perustutkinnon, ravintolapalvelujen koulutusohjelman suorittanut tarjoilija osaa

- laittaa työpisteensä kuntoon ennen asiakkaiden saapumista ja pitää sen kunnossa työvuoronsa aikana
- vastaanottaa ravintola-asiakkaita
- opastaa asiakkaita tilausten tekemisessä
- myydä ja tarjoilla ruokia ja juomia
- myydä ja esitellä ravintolan tuotteita ja palveluja
- huolehtia asiakkaiden laskuttamisesta ja vastata raha- ja maksuliikenteestä

Kattaus on puoli ruokaa.

Työpaikat

Työpaikkoja on ravintoloiden ja kahviloiden asiakaspalvelu-, tarjoilu- ja kassatehtävissä tarjoilijana tai viinurina.

Muuta huomioitavaa:

- Tarjoilijalla on oltava hyvät kommunikointi-, myynti-, vuorovaikutus- ja ihmissuhdetaidot.
- Tarjoilijan on oltava kielitaitoinen.
- maksuton soveltuvuushaastattelu

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B.

Leipuri-kondiittori, pk

Elintarvikealan perustutkinnon, leipomoalan koulutusohjelman suorittanut osaa mm.

- laskea taikinoiden valmistusmäärät
- erikoisraaka-aineet ja raaka-aineiden mittauksen eri tuotteisiin
- valmistaa erityyppisiä ruoka- ja kahvileipätaikinoita eri menetelmillä
- muotoilla, täyttää ja viimeistellä leipomotuotteita
- valmistaa laadukkaita ja näyttäviä konditoriatuotteita eri menetelmin
- paisto-, pakkaus-, lähettämö- ja asiakaspalvelutehtäviä.

Huomioitavaa:

- maksuton soveltuvuushaastattelu

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B.

Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka

KOTITALOUS- JA KULUTTAJAPALVELUJEN PERUSTUTKINTO

Kotitalousyrittäjä, er

Kotitalous- ja kuluttajapalvelujen perustutkinnon, kotitalouspalvelujen koulutusohjelman suorittanut osaa

- hankkia, varastoida ja käsitellä erilaisia elintarvikkeita
- valmistaa ja tarjota aterioita ja leivonnaisia
- pestä ja huoltaa kodin tekstiilejä
- tehdä ylläpito- ja perussiivouksia

Työpaikkoja

- Kotitalousyrittäjä työskentelee kodeissa ja kodinomaisissa laitoksissa ruoka- ja ravitsemistehtävissä sekä puhtaanapito- ja tekstiilienhuoltotehtävissä.
- Kotitalousyrittäjä voi olla myös itsenäinen yrittäjä

Huomioitavaa

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella oppilaitoksen oman hakuajan mukaisesti. Vapaita opiskelupaikkoja voi tiedustella lukukauden kuluessa
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskuksen koulutus on tarkoitettu ensisijaisesti vammaisille, vajaakuntoisille ja muille erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Koulutusta antava oppilaitos

- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29. (er)

PUHDISTUSPALVELUJEN PERUSTUTKINTO

Puhdistuspalveluilla tarkoitetaan työ- ja asuinymäristönä olevien toimitilojen ylläpito- ja perussii-
voustusta sekä erilaisten tekstiilien huoltoa ja vuok-
rausta. Puhdistuspalveluihin liittyy erilaisia oheis-
tehtäviä, kuten kiinteistönhoitoa, toimisto- ja ko-
kouspalveluja sekä asiakkaiden avustamista.

Toimitilahuoltaja, pk

Puhdistuspalvelujen perustutkinnon, siivousalan
koulutusohjelman suorittanut osaa

- suunnitella ja toteuttaa ylläpito- ja perussii-
voustöitä
- neuvoa ja opastaa asiakkaita
- toimistotehtäviä, mm. monistusta ja posti-
tusta
- kokoustarjoilujen suunnittelua ja toteutus-ta
- avustaa asiakkaita esim. päiväkodeissa ja
erityyppisissä palvelutaloissa
- tekstiilien huoltoa.

Työpaikkoja

Toimitilahuoltajan työpaikkoja ovat siivouspalve-
luyritykset, sosiaali- ja terveyshuollon laitokset,
hotellit, teolliset tuotantolaitokset ja muut toimi-
tilat.

Huomioitavaa:

- maksuton soveltuvuushaastattelu

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B.

Puhdistuspalvelujen tekniikkaa.

KESKI-UUDENMAAN AMMATTIOPISTO, KEUDA

Opiskele käytännönläheisesti toiveammattiisi Keudassa! Koulutustarjonnassamme ovat kaikki ammatillisen koulutuksen alat, mikä mahdollistaa laaja-alaisen ja yksilöllisen opinto-ohjelman. Opintoihin on mahdollista yhdistää kursseja myös useimmista alueen lukioista.

Keudan järjestämän koulutuksen kantavia ajatuksia ovat kiinteä yhteys työelämään sekä kansainvälisyys. Lupaamme saattaa sinut sloganimme mukaisesti "Taitavana työelämään". Ammatillinen koulutus avaa myös tien jatko-opintoihin.

Keudalla on yhteensä kymmenen koulutusyksikköä Järvenpäässä, Keravalla, Mäntsälässä, Nurmijärvellä, Sipoossa ja Tuusulassa. Koulutuskuntayhtymän omistajakuntiin kuuluu edellä mainittujen lisäksi Pornainen. Tarjoamme työelämälähtöistä koulutusta sekä kehittämispalveluita nuorille, aikuisille sekä alueen elinkeinoelämän tarpeisiin. Koulutusyksiköissämme sekä Keudan oppisopimuskeskuksessa opiskelee yhteensä noin 5000 opiskelijaa.

www.keuda.fi

Keuda Järvenpää, Wärtsilänkatu.

Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä.

Tekniikka, kulttuuri- ja ravitsemisala
Wärtsilänkatu 7, 04400 Järvenpää
puh. 09 27381

sähköposti: jaoinfo@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi

www.keuda.fi

Avoimet ovet pidetään torstaina 15.1.2009.

rehtori Rauno Hoikkala
puh. 0500 6092 22
rauno.hoikkala@keuda.fi

opinto-ohjaajat:
Johanna Leinonen
johanna.leinonen@keuda.fi
puh. 0500 887 377

Titta Siikala
titta.siikala@keuda.fi
puh. 050 350 7505

Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
Sibeliuksenväylä 55 B, 04400 Järvenpää
puh. 09 27381
sähköposti: marata@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
Avoimet ovet pidetään torstaina 15.1.2009.

apulaisrehtori Riitta Narko
puh. 050 361 4522
riitta.narko@keuda.fi

opinto-ohjaaja Mirja Pitkänen
puh. (09) 2738 3216, 050 350 7546
mirja.pitkanen@keuda.fi

Tekniikka, liikenne ja ravitsemisala
Sarviniitynkatu 9, 04200 Kerava
puh. 09 27381
sähköposti: kaosinfo@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
www.keuda.fi

Avoimet ovet pidetään 17.-21.11.2008 maanantaista perjantaihin, edellisen viikon torstai 13.11.2008 on varattu keravalaisille yhdeksäsluokkalaisille.

rehtori Pekka Aittoniemi
puh. 050 345 3172
pekka.aittoniemi@keuda.fi

opinto-ohjaaja Anna-Stina
Renqvist-Korhonen
puh. 050 439 7691
anna-stina.renqvist-korhonen@keuda.fi

Liiketalous ja kauppa, tietojenkäsittely
Keskikatu 3 a, 04200 Kerava
puh. 09 27381
sähköposti: kaosinfo@Keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
Avoimet ovet pidetään 17.-19.11.2008.

apulaisrehtori Tiina Halmevuori
puh. 050 336 9709
tiina.halmevuori@keuda.fi

opinto-ohjaaja Tea Eriksson
puh. 050 364 0529
tea.eriksson@keuda.fi

Tekniikka, liiketalous ja kauppa, tietojenkäsittely
Enter / Keuda Sipoo
Iso Kylätie 14, 04130 Sipoo
sähköposti: kaosinfo@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
Avoimet ovet pidetään 14.-15.1.2009

koulutuspäällikkö Risto Asp
puh. 050 434 4120
risto.asp@keuda.fi

opinto-ohjaaja Eeva Veiste
puh. 050 439 7661
eeva.veiste@keuda.fi

Keuda Kerava, Sarviniitynkatu.

Keuda Kerava, Keskikatu.

Arkitehtitoimisto K2S Oy valokuvaaja: Marko Huttunen

Keuda Kerava, Sipoon Enter.

Keuda Mäntsälä, Saaren kartano.

Keuda Mäntsälä Lukkarinpolku.

Kuva: Kirsi Westermark

Keuda Nurmijärvi, Lopentie.

Saaren kartano: luonnonvara- ja ympäristöala
Pohjoinen pikatie 800, 04920 Saarentaus
puh. 09 27381

sähköposti: maosinfo@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
www.keuda.fi

Avoimet ovet pidetään toukokuussa ja joulukuussa Joulumaa.

rehtori Kaija Arpiainen
puh. 0500 458 121
kaija.arpiainen@keuda.fi

opinto-ohjaaja Jukka Maja
puh. 050 414 5678
jukka.maja@keuda.fi

Tekniikka, liikenne ja ravitsemisala
Lukkarinpolku 2, 04600 Mäntsälä
puh. 09 27381
sähköposti: maokino@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
Avoimet ovet pidetään syyslukukauden aikana.

apulaisrehtori Ari Toivonen
puh. 050 308 5317
anja.juntunen@keuda.fi

opinto-ohjaaja Anja Juntunen
puh. 050 4150 754
anja.juntunen@keuda.fi

Tekniikka, kulttuuri- ja ravitsemisala
Lopentie 20, 01860 Perttula
puh. 09 27381

sähköposti: naoinfo@Keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
www.keuda.fi

Avoimet ovet pidetään 26.-27.11.2008 9.luokkalaisille.

rehtori Antero Velling
puh. 0500 602 875
antero.velling@keuda.fi

opinto-ohjaaja Marjukka Saarinen
puh. 050 415 0746
marjukka.saarinen@keuda.fi

Sosiaali- ja terveysala, Humanistinen ja kasvatusta-ala
Kirkkotie 31, 04310 Tuusula
puh. (09) 2738 3504
sähköposti: taosinfo@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi
www.keuda.fi
Avoimet ovet pidetään perjantaina 7.11.2008 kello 9–12.30.

rehtori Anu Raudasoja
puh. 050439 7674
anu.raudasoja@keuda.fi

opinto-ohjaaja Pirkko Haatainen
puh. 050 434 4105
pirkko.haatainen@keuda.fi

Pekka Halosen akatemia, kulttuuriala
Kansanopistontie 60, 04380 Tuusula
puh. 09 27381
sähköposti: phainfo@keuda.fi
tai etunimi.sukunimi@keuda.fi

koulutuspäällikkö Marko Aaltonen
puh. 050 439 7677
marko.aaltonen@keuda.fi

opinto-ohjaaja Jukka Kinanen
puh. 050 463 3659
jukka.kinanen@keuda.fi

Keuda Tuusula, Kirkkotie.

Keuda Tuusula, Pekka Halosen akatemia.

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä,
Keuda
Ammattikoulunkatu 1
04200 Järvenpää
puh. 09 27381

Kuntayhtymän johtaja Hannu Heikkilä
hannu.heikkila@keuda.fi

Keudan toimisto

Luther-opisto / Järvenpään Diakoniaopisto / Seurakuntaopisto

Seurakuntaopisto on yksityinen koulutus- ja kehittämiskeskus, joka antaa sosiaali- ja terveysalan sekä humanistisen ja kasvatustieteiden ammattillista koulutusta. Lisäksi Seurakuntaopistolla järjestetään yleissivistävää koulutusta, mm. vapaan sivistystyön koulutusta ja perusopetuksen lisäopetusta. Seurakuntaopistolla on pitkät perinteet esimerkiksi lapsi- ja nuorisotyön kehittämisessä.

Seurakuntaopiston palveluksessa työskentelee noin 120 henkilöä ja vuosittain opiskelijoita on pitkäkestoisessa koulutuksessa noin 1000. Opistolla on asuntola, jossa on yli 100 asuntolapaikkaa.

www.seurakuntaopisto.fi

Järvenpääntie 640, 04400 Järvenpää
puh. 09 271 961
sähköposti:
etunimi.sukunimi @ seurakuntaopisto.fi
Avoimet ovet pidetään 4.2.2009.

Rehtori Hannu Harri
hannu.harri@seurakuntaopisto.fi
puh. 09 2719 600

Opinto-ohjaaja Marko Väisänen
marko.vaisanen@seurakuntaopisto.fi
puh. 09 2719 935

Luther-opisto / Järvenpään Diakoniaopisto / Seurakuntaopisto.

TTS KOULUTUS

TTS koulutus tarjoaa koulutusta työelämän ja yritysten tarpeisiin. Monipuolinen koulutustarjontamme palvelee sekä yksittäisten henkilöiden ammattillista koulutusta että yritysten kanssa räätälöityä henkilöstökoulutusta. TTS kouluttaa yli 150 henkilön voimin vuosittain noin 4000 henkilöä yhä paremmiksi ammattilaisiksi vaativiin tehtäviin asiakasyrityksissämme.

Koulutusalamme ovat auto-, kuljetus-, logistiikka-, maarakennus-, puu- ja sisustus-, puutarha-, matkailu-, ravintola- sekä kotityöryttäjä- ja kuluttajapalveluala. Lisäksi TTS koulutuksessa toimii yrityspalveluyksikkö. Toteutamme koulutusta Nurmijärven Rajamäellä, Vantaalla ja Sammatissa.

TTS koulutus järjestää työvoimakoulutusta, omaehtoista koulutusta, oppisopimuskoulutusta sekä yritysten tarpeisiin suunnattua henkilöstökoulutusta. Pääosa koulutuksesta on tutkintoihin valmistavaa. Toteutamme koulutusta mahdollisimman käytännönläheisesti ja nykyaikaisin menetelmin. Tavoitteemme on huomioida työelämän ammattitaitovaatimukset ja kouluttaa ammattilaisia työelämän tarpeisiin.

TTS KOULUTUS, MAARAKENNUSALA
RAJAMÄKI
PL 5 (Kiljavantie 6), 05201 Rajamäki,
Puh. vaihde 09 2904 1200
Sähköposti: etunimi.sukunimi@tts.fi
www.tts.fi

Rehtori Esko Nousiainen, puh. 050 5663 725,
esko.nousiainen@tts.fi

Opintokoordinaattori Varpu Kujala,
puh. 050 3879 0530, varpu.kujala@tts.fi

Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus

Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus on Invalidiliitto ry:n omistama yksityinen valtakunnallinen oppilaitos. Koulutuskeskuksen opetus- ja opiskelijahuoltopalvelut ovat tarkoitettu erityistä tukea oppimisessaan ja kuntoutuksessaan tarvitseville henkilöille, joille yleisten oppilaitosten palvelut eivät ole riittäviä. Koulutuskeskuksen tarjoamat opiskelumuodot sopivat erityisesti tuki- ja liikuntaelinvammaisille. Oppilaitoksen monipuolinen koulutustarjonta on yksi sen vahvuuksista. IJKK:ssa on opiskelijoita noin 530, joista osa opiskelee Tampereen ja Jyväskylän toimipaikoissa. Oppilaitoksen yhteydessä olevassa asuntolassa on mahdollista asua opintojen aikana.

Opiskelupolku suunnitellaan ja toteutetaan kunkin opiskelijan yksilöllisten edellytysten, vahvuuksien ja tarpeiden mukaan. Pienet luokkakoot ja ammattitaitoinen erityisopetuksen opetushenkilöstö takaavat sen, että opintojen etenemisessä pystytään tekemään yksilöllisiä ratkaisuja.

Oppilaitoksessa toimii myös erityisopetuksen kehittämis- ja palvelukeskus, joka tuottaa erityisopetuksen asiantuntijapalveluita. IJKK:n tärkein tavoite on tarjota opiskelijalle parhaat mahdolliset lähtökohdat opiskeluun ja hyvään elämään myös opiskelun jälkeen.

www.ijkk.fi

Mannilantie 27 - 29 04400 Järvenpää

puh. 09 292 011

faksi 09 29201 270

sähköposti: opintotoimisto@ijkk.fi

tai etunimi.sukunimi@ijkk.fi

rehtori Jorma Varkila

jorma.varkila@ijkk.fi

puh. 040 560 4333

opinto-ohjaajat:

Reima Tiainen

reima.tiainen@ijkk.fi

puh. 040 572 7866

Sirpa Koppinen

sirpa.koppinen@ijkk.fi

puh. 040 830 8853

Kim Karlsson

kim.karlsson@ijkk.fi

puh. 09 2920 1261

Jarmo Heino

jarmo.heino@ijkk.fi

puh. 09 2920 1340

Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus.

Viikoittaiset infotilaisuudet lukukauden aikana
torstaisin klo 12.30 alkaen. Kyselyt ja ilmoittautu-
miset opintotoimistoon.

YHTEISHAUN ULKOPUOLISET VAIHTOEHDOT JA ERITYISOPETUS

Liitteessä 5 ja 6 on koonti alueen yhteishaun ulkopuolisista vaihtoehdoista ja erityisopetuksena tarjottavasta koulutuksesta taulukkona.

Ammatillinen erityisopetus (er)

Ammatillinen erityisopetus on tarkoitettu opiskelijoille, jotka tarvitsevat erityistä tukea ja erityisiä opetus- tai opiskelijahuoltopalveluja opinnoissaan. Perusteena erityisjärjestelyihin voi olla esimerkiksi vamma, sairaus tai kehityksen viivästyminen. Opetuksessa huomioidaan opiskelijan yksilölliset tarpeet, joiden perusteella yhdessä opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Opiskelua voidaan tukea esim. henkilökohtaisella opiskeluohjelmalla, opiskeluympäristön järjestelyillä, apuvälineillä, pienryhmäopetuksena vaikeissa aineissa tai henkilökohtaisella ohjauksella. Joissakin tapauksissa on käytettävissä luokka-avustaja tai henkilökohtainen avustaja. Tavallisesti yleisissä ammatillisissa oppilaitoksissa erityisopetusta saavilla ei ole omia erillisiä opetusryhmiä. Joissakin oppilaitoksissa on erityisopetusta varten omat erityisryhmänsä.

Ammatilliset erityisoppilaitokset ovat erikoistuneet erityistä tukea tarvitsevien nuorten ja aikuisten ammatilliseen koulutukseen ja kuntoutukseen. Erityisoppilaitokset tarjoavat vammaisten valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta, ammatillista peruskoulutusta, jatko- ja lisäkoulutusta sekä erilaisia asiantuntija- ja erityispalveluita. Koulutukseen voivat hakea sekä nuoret että aikuiset. Ammatillisissa erityisoppilaitoksissa on mahdollista suorittaa myös koulutuskokeilujaksoja, joiden rahoittajana toimii yleensä työvoimahallinto, Kansaneläkelaitos tai vakuutuslaitos. Niiden kautta saa lähetteen koulutuskokeilujaksolle. Jaksojen pituus vaihtelee, yleensä kesto on noin viikon. Koulutuskokeilija voi jakson aikana tutustua haluamansa alan tai alojen opintoihin ja koulutukseen käytännössä. Lisäksi arvioidaan kokeilijan soveltuvuutta alalle sekä oppimisvalmiuksia erilaisin testein ja haastatteluin. Lisätietoja koulutuskokeilusta antavat ammatillisten erityisoppilaitosten yhteyshenkilöt.

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, Ammattistartti

Koulutus on tarkoitettu peruskoulun päättäneelle 16–18-vuotiaalle nuorelle, jolle ei ole vielä selkiytynyt käsitys ammatin valinnastaan tai joka halu-

aa parantaa valmiuksiaan ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseen tai opinnoista suoriutumiseen.

Koulutuksessa nuorella on mahdollisuus

- selkeyttää ammatillisia koulutus- ja urasuunnitelmiaan
- löytää itselleen sopiva koulutusala
- tutustua käytännönläheisesti eri ammatteihin ja työtehtäviin
- vahvistaa ammatillisen perustutkinnon suorittamiseen tarvittavia opiskelutaitoja
- korottaa peruskoulun arvosanoja.

Koulutus kestää yhden lukuvuoden ja lähiopetuksen määrä on keskimäärin 30 tuntia viikossa. Yli puolet opinnoista on ammatillisia opintoja ja tutustumista eri koulutusaloihin ja ammatteihin. Lisäksi opiskellaan opiskelu- ja työelämävalmiuksia, elämänhallinta- ja vuorovaikutustaitoja sekä peruskouluaineita. Koulupäivinä opetus sekä lounas ovat maksuttomia. Lisäksi opiskelijoilla on samantyyppiset opintososiaaliset edut kuin perustutkinto-opiskelijoilla.

Koulutuksen suorittaminen antaa kolme (3) valintatapaa yhteisvalinnassa. Opiskelijalla on mahdollisuus myös erityisopetukseen, jolloin opinnot noudattavat valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen opetussuunnitelmaa (Valmentava I). Koulutukset toteutetaan pääosin samoissa opetusryhmissä.

Koulutusta antavat oppilaitokset

- Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B.
- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.
- Keuda Mäntsälä, Lukkarinpolku 2.
- Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20.

Ammatilliseen koulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (valmentava I ja II)

Valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus on tarkoitettu vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästyneen, tunne-elämän häiriön tai muun syyn vuoksi erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Se voidaan jaotella sisältönsä ja tavoitteen- sa perusteella kahteen erilliseen:

- Valmentava I valmentaa opiskelijoita ammatilliseen peruskoulutukseen. Keskeistä on oppimisvalmiuksien lisääminen ja eri koulu-

tusaloihin sekä ammatteihin tutustuminen, myös peruskoulun arvosanojen korottaminen voi olla mahdollista. Pituudeltaan valmentava I on yleensä yhden lukuvuoden mittainen.

- Valmentava II:n yhteydessä keskitytään harjoittamaan työhön ja itsenäiseen elämään vaadittavia taitoja. Koulutuksen kesto vaihtelee yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen.

Koulutuksen järjestäjä päättää kumpaan ryhmään opiskelija kuuluu. Koulutusta järjestetään joko erityisoppilaitoksen tai normaalin koulun yhteydessä. Koulutukseen haetaan yhteishaun ulkopuolella suoraan oppilaitoksiin niiden omien hakuajkojen ja -menettelyjen mukaisesti.

Koulupäivinä opetus ja lounas ovat maksuttomia. Lisäksi opiskelijoilla on samanlaiset opintososiaaliset edut kuin perustutkinto-opiskelijoilla. Opintojen suorittaminen antaa kolme (3) valintapistettä yhteisvalinnassa.

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Järvenpää, Wärtsiläkatu 7.
- Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus, Mannilantie 27–29.

Perusopetuksen lisäopetus

Askel eteenpäin

Askel eteenpäin -linjalla tavoitteena on korottaa perusopetuksen arvosanoja, ja siten parantaa mahdollisuuksia päästä opiskelemaan lukioon tai toisen asteen ammatilliseen koulutukseen. Koulutuksen tavoitteena on edistää monipuolisia ja tehokkaita opiskelutottumuksia, tukea opiskelijan itseluottamuksen kehittymistä, kehittää ryhmätyö- ja vuorovaikutustaitoja ja selkiyttää opiskelijan ammatillisia tavoitteita. Opiskeluun kuuluu työelämään ja koulutusmahdollisuuksiin tutustumisjakso.

Linja on ensisijaisesti tarkoitettu samana tai edellisenä vuonna peruskoulun päättötodistuksen saaneelle nuorelle, joka ei ole päässyt pyrkimäänsä jatkokoulutuspaikkaan. Opiskelijalla on oikeus ruokailla koulupäivän aikana. Koulutus kestää yhden lukuvuoden. Koulutus on perusopetuksen lisäopetusta ja se oikeuttaa kolmeen valintapisteeseen yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen haettaessa.

Koulutusta antava oppilaitos:

- Luther-opisto / Seurakuntaopisto, Järvenpääntie 640.

Ittakymppi

Keski-Uudenmaan aikuislukio tarjoaa kaikille pe-

ruskoulun suorittaneille mahdollisuuden korottaa arvosanojaan iltakursseilla. Opetusta tarjotaan maanantaista torstaihin klo 17.20–20.15 äidinkiessä, ruotsissa, matematiikassa, maantiedossa, historiassa, yhteiskuntaopissa, englannissa, biologiassa, fysiikassa ja kemiassa. Aikuisten perusopetuksessa on myös mahdollista suorittaa loppuun kesken jääneet peruskouluopinnot.

Jatkoaika

Jatkoaika on perusopetuksen lisäopetusta ja toteutetaan yhteistyössä Keski-Uudenmaan aikuislukion ja Keuda Keravan kanssa. Jatkoaika on ensisijaisesti tarkoitettu samana tai edellisenä vuonna peruskoulun päättötodistuksen saaneelle nuorelle, joka ei ole päässyt pyrkimäänsä jatkokoulutuspaikkaan. Koulutus kestää yhden lukuvuoden (yht. 1100 h) ja oikeuttaa kolmeen (3) valintapisteeseen yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen haettaessa.

Jokaiselle opiskelijalle tehdään henkilökohtainen suunnitelma. Yhteisiä opintoja ovat äidinkieli, ruotsi, englanti, matematiikka, tieto- ja viestintätekniikka sekä opinto-ohjaus. Näitä opiskellaan iltaisin klo 15.55–20.15 välisenä aikana aikuislukion kursseilla Keravan yhteiskoululla. Keuda Kerava vastaa päiväsaikaan tapahtuvasta työssä oppimisesta sekä ammattiopiston kursseista. Opiskelijalla on oikeus ruokailla koulupäivän aikana. Opiskelija vastaa henkilökohtaisista opiskeluvälineistä ja opintokäytien kustannuksista, oppikirjoja lainataan panttia vastaan.

Opiskelijalla on mahdollisuus

- korottaa peruskoulun arvosanoja
- tutustua eri ammatteihin ja koulutusvaihtoehtoihin
- työssä oppimiseen
- suorittaa ammatillisia opintoja
- suorittaa lukio-opintoja
- liittyy harrastustoimintaan osaksi opintoja.

Koulutusta maahanmuuttajille

Maahanmuuttajien kymppi

Keski-Uudenmaan aikuislukio järjestää 16 vuotta täyttäneille opiskelijoille perusopetuksen lisäopetusta, joka oikeuttaa kolmeen valintapisteeseen yhteishaussa ammatilliseen koulutukseen haettaessa.

Koulutukseen hyväksytään 16 vuotta täyttänyt opiskelija, joka on saanut perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisenä vuonna. Suomen kielen lähtötaso koulutuksessa on A2.1 eurooppalaisen viitekehysten mukaan. Käytännössä tämä tarkoittaa 1-2 vuoden intensiivisiä suomen kielen opintoja.

Suomen kieltä maahanmuuttajille.

Koulutus kestää yhden lukuvuoden, 1100 tuntia. Opinnot painottuvat iltapäivään ja iltaan. Lukuvuoden aikana voi korottaa perusopetuksen arvosanoja, tutustua ammattialoihin ja työelämään sekä eri koulutusvaihtoehtoihin, suorittaa ammatillisia tai lukio-opintoja ja liittyy harrastustoimintaan osaksi opintoja.

Opetus tapahtuu osittain integroituna Keski-Uudenmaan aikuislukion suomalaisnuorten kymppi-luokan ryhmään (Jatko aika).

Koulutusta antava oppilaitos:

- Keski-Uudenmaan aikuislukio, Aleksis Kiven tie 18, Kerava.

Nuorten maahanmuuttajien perusopetus

Keski-Uudenmaan aikuislukio Keravalla järjestää maahanmuuttajakoulutusta seuraavasti

Valmistava opetus

Valmistava opetus on tarkoitettu 16 vuotta täyttäneille nuorille, jotka tarvitsevat perusopetukseen valmistavaa opetusta, luku- ja kirjoitustaidon opetusta ja/tai suomen kielen opintoja ennen perusopetukseen siirtymistään. Opintojen kesto 500 tuntia.

Perusopetus

Perusopetukseen voivat osallistua 16 vuotta täyttäneet opiskelijat, jotka tarvitsevat suomalaisen perusopetuksen päättötodistuksen. Koulutus sopii henkilöille, jotka tarvitsevat perusopetusta täydentävää ja jatko-opintoihin valmentavaa koulutusta tai joilla on jo jonkin verran lukion tai ammattikoulun opintoja omasta maastaan, mutta joiden kielitaito ei vielä riitä jatkamaan opintoja Suomessa. Perusopetuksen opinnot valmentavat opiskelijoita jatko-opintoihin sekä antavat val-

miuksia työmarkkinoille sijoittumiseen.

Suomen kielen taitotasovaatimukset ovat seuraavat: ensimmäisen vuoden alkeisryhmään 0, toisen vuoden ryhmään A1.3 (suositus A2.1) eurooppalaisen viitekehyksen mukaan. Ensimmäisen vuoden ryhmässä opiskelijan tulee osata lukea ja kirjoittaa omalla äidinkielellään sekä hallita länsimaaiset aakkoset ja numerot.

Opintojen kesto on 1-2 vuotta riippuen opiskelijan lähtötasosta ja koulutustarpeesta. Opiskelijat voivat suorittaa koko suomalaisen perusopetuksen oppimäärän tai osia siitä. Opinnot suoritettuaan opiskelijalla on mahdollisuus saada suomalainen perusopetuksen päättötodistus.

Opintojen sisältö: suomi toisena kielenä -oppiaineen valmentavat ja pakolliset perusopetuksen kurssit sekä suomalaisen perusopetuksen aineet (englanti, matematiikka, fysiikka, kemia, historia, yhteiskuntaoppi, maantieto, biologia, elämäntietosomustieto, tietotekniikka, ilmaisutaito, liikunta, opintojen ohjaus).

Kotoutumiskoulutus

Kotoutumiskoulutukseen voivat osallistua 17 vuotta täyttäneet nuoret ja aikuista Keski-Uudellamaalla asuvat maahanmuuttajat, jotka ovat tulleet Suomeen alle 4 vuotta sitten ja joille työvoimatoimisto on tehnyt kotoutumissuunnitelman. Koulutuksen kesto on 1-2 vuotta riippuen opiskelijan lähtötasosta ja koulutustarpeista. Opintoja on 25 tuntia viikossa.

Suomen kielen lähtötasovaatimus on ensimmäisen vuoden alkeisryhmässä 0, luku- ja kirjoitustaito omalla äidinkielellä sekä länsimaisten aakkosten ja numeroiden hallinta. Jatko-ryhmässä lähtötaso on A1.3 eurooppalaisen viitekehyksen mukaan.

Koulutuksen sisältö: suomi toisena kielenä -opintoja (valmentavat kurssit, yhteiskuntaan integroivat harjoituskurssit, puhumisen ja kirjoittamisen kurssit ja perusopetuksen pakolliset kurssit) sekä yksilöllisen suunnitelman mukaan muita aineita: englanti, matematiikka, fysiikka, kemia, historia, yhteiskuntaoppi, maantieto, biologia, elämänkatsomustieto, tietotekniikka, ilmaisutaito, liikunta, opintojen ohjaus.

Suomen kielen kurssit

Suomen kielen kursseja järjestetään eri tasoryhmissä alkaen alkeista aina ylioppilastutkinnon suorittamiseen saakka. Suomen kielen kurssit toteutetaan iltaisin.

Lukion oppimäärä ja ylioppilastutkinto

Keski-Uudenmaan aikuislukiossa maahanmuuttajalla on mahdollisuus suorittaa koko lukion oppimäärä ja suomalainen ylioppilastutkinto joko kokonaan tai osittain.

Koulutusta antava oppilaitos

- Keski-Uudenmaan aikuislukio, Aleksis Kiven tie 18, Kerava.

Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus

Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus on tarkoitettu nuorille että aikuisille maahanmuuttajille. Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija pystyy koulutuksen jälkeen seuraamaan opetusta ja suoriutumaan tutkintoon johtavasta ammatillisesta peruskoulutuksesta. Koulutuksen sisältönä on mm.:

- Kielelliset valmiudet: suomen kieli ja englanti
- Tietotekniikka
- Matematiikka ja fysiikka
- Yhteiskunnalliset valmiudet ja työelämäntieto
- Elämänhallinnan valmiudet
- Opiskelutaito ammatillisessa koulutuksessa
- Työharjoittelua opiskelijan haluamalla alalla

Koulutusta antavat oppilaitokset:

- Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.
- Järvenpään Diakoniaopisto / Seurakuntaopisto, Järvenpääntie 640.

Oppisopimus

Oppisopimuskoulutus on ammatillista peruskoulutusta, jonka perustana on määräaikainen työsuhte. Opiskelusta noin 80 % tapahtuu työpaikalla tutkintoon kuuluvia työtehtäviä tekemällä. Oppimista tukee tietopuolinen koulutus alan op-

ilaitoksessa ja etätehtävät. Opiskelija voi valita haluamansa toisen asteen tutkinnon noin 350 tutkinnon joukosta. Oppisopimus ei kuitenkaan ole vaativuudessaan peruskoulunsa päättävälle ensisijainen koulutusvaihtoehto, sillä opiskelijan tulee pystyä sovittamaan työelämä ja opiskelu onnistuvaksi kokonaisuudeksi.

Työn ohessa annettava oppisopimuskoulutus johtaa ammatillisiin perustutkintoihin ja yleiseen jatko-opintokelpoisuuteen. Koulutuksen alaikäraja on 15 vuotta, mutta usein hakijalta edellytetään vähintään 17 vuoden ikää. Tämä johtuu työturvallisuuslainsäädännön ja yhteiskunnan taloudellisen tuen käytänteistä, kuten esimerkiksi palkkautesta. Lisätietoja saa opinto-ohjaajilta ja alueen oppisopimustoimistosta.

Oppisopimuskeskus Keski-Uudenmaan oppisopimuskeskus Kultasepäkatu 5, 04250 Kerava puh. (09) 2738 3033

www.Keuda.fi

sähköposti: oskinfo@Keuda.fi

Aikuislukio

Aikuislukiossa ja lukioiden aikuislinjalla voi suorittaa lukion koko oppimäärän ja ylioppilastutkinnon. Tutkintoon tähtäävä opiskelu kestää 2–4 vuotta. Lisäksi on mahdollista yksittäisten kurssien suorittaminen ns. aineopiskelijana. Tutkintotavoitteinen opiskelu on opiskelijalle maksutonta, mutta yksittäisten kurssien suorittaminen maksullista. Opetus järjestetään iltaisin ja opintoja voidaan toteuttaa lähiopetuksen lisäksi etäopiskeluna verkko-opetusta hyödyntäen.

Aikuislukioon voi ilmoittautua kuka tahansa täysi-ikäinen, joka on suorittanut vähintään peruskoulun tai vastaavan oppimäärän. Alle 18-vuotiaana aikuislukioon voi päästä vain erityisyistä. Tällaisia syitä ovat esim. terveydentilaa, taloudellista tai sosiaalista asemaa koskevat painavat seikat.

Alle 18-vuotiaat toisen asteen opiskelijat voivat suorittaa aikuislinjalla kursseja. Päivälukion opiskelijat voivat suorittaa yksittäisiä kursseja aikuislukiossa, esimerkiksi silloin kun opiskelijalle on tulossa etenemiseste tai silloin kun se on opintojen etenemisen kannalta mielekäästä. Päivälukion opiskelijan tulee varmistaa kurssin vastaavuus omiin opintoihinsa. Lisäksi opiskelija tarvitsee lähetteen opinto-ohjaajaltaan ennen kuin ilmoittautuu kurssille aikuislinjan kansliaan. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijat voivat suorittaa lukiokursseja tai ylioppilastutkinnon myös aikuislukiossa.

Aikuislukioon ilmoittaudutaan yleensä elokuussa, mutta on mahdollista aloittaa opinnot myös joulukuisen jakson alkaessa. Lisätietoja opinnoista ja

ilmoittautumisesta saa oppilaitosten omista op-
paista ja www-sivuilta.

Järvenpään lukion aikuislinja

Lukionkatu 1, 04400 Järvenpää
www.peda.net/veraja/jarvenpaa/aikuislinja
e-mail: lukionaikuislinja@edujarvenpaa.fi

apulaisrehtori Päivi Järvinen
Puh. (09) 2719 2509

Keski-Uudenmaan aikuislukio

Aleksis Kiven tie 18, 04200 KERAVA
sähköposti: aikuislukio@kerava.fi
www.edu.kerava.fi/aikuislukio
puh. (09) 2949 2431, 040 318 2431 (kanslia)

rehtori Kimmo Mikkola
puh.040 318 4304
kimmo.mikkola@kerava.fi

koulutuskoordinaattori Elisa Vuoremaa
(maahanmuuttajat)
puh. 040 318 2533
elisa.vuoremaa@kerava.fi

Klaukkalan aikuislukio

Lepsämäntie 15, 01800 KLAUKKALA
puh: (09) 879 2211 (päivällä),
(09) 879 2122 (illalla) kanslia@ayl.fi

rehtori Jaakko Julkunen
puh. 050 5363 490
rehtori@ayl.fi

apulaisrehtori Jaana Vaulamo
puh. 0400 996 997
jaana.vaulamo@ayl.fi

Nuorten työpajat

Työpaja on tarkoitettu 17–24-vuotiaille nuorille, jotka ovat vailla työ- tai opiskelupaikkaa. Harjoittelun ajaksi työpaja, työvoimatoimisto ja harjoittelija solmivat sopimuksen työharjoittelusta. Työpajan tärkein tehtävä on työtoiminta kunkin pajan tarjolla olevien työtehtävien mukaisesti. Pajatoiminta jakaantuu yksilövalmennukseen ja työtoimintaan. Työtoiminta on pajoilla tehtävää harjoittelijan tavoitteiden mukaista työtä, jonka avulla tuetaan ja parannetaan työllistymisvalmiuksia. Yksilövalmennus on henkilökohtaista ohjausta, joka auttaa koulutukseen ja työhön sijoittumista ratkomalla arjen ongelmia ja ohjaamalla tarvittavien palvelujen piiriin. Työtoiminnan painopisteenä on tulevaisuuden suunnitelman prosessointi ja rakentaminen. Pajalla suoritettavat tehtävät sovitaan nuoren työ- ja toimintakytyn sekä osaamisen mukaisesti. Toiminnalla pyritään tukemaan nuoren päivittäistä arjenhallintaa sekä tarvittaessa aktivoimaan ja kuntouttamaan.

Lisäksi nuori saa tukea esimerkiksi asunnon-
haussa ja harrastustoimintaan tutustumisessa. Työharjoittelun yhteydessä on myös mahdollista suorittaa kesken jääneitä peruskoulun opintoja. Harjoittelun sisältöä rakennettaessa on tärkeää, että nuori kokee sen mielekkääksi sekä riittävän haastavaksi. Työpajoista ja niihin hakeutumisesta saa tietoa omalta opinto-ohjaajalta, nuorten työpajojen toimistoista, nuorten työvoimaneuvojalta työvoimatoimistoista ja sosiaalitoimiston henkilökunnalta.

Työpajan tavoitteet:

- ammatillinen aktivointi
- myönteisen työkokemuksen saaminen
- elämän hallinnan lisääminen (elämäntavat, harrastukset, ystävät jne.)
- tavoitteellinen tulevaisuus eli työpaikan hankkiminen tai koulutukseen siirtyminen.

Muu koulutus

Talousskoulu pk, yo

Talousskoulu tarkoittaa muuna kuin ammatillisena peruskoulutuksena järjestettävää kotitalousopetusta. Talousskoulu antaa käytännön tietoja ja taitoja oman kotitalouden hoitamiseen, terveyttä edistäviin elämäntapoihin sekä kuluttajana ja yhteiskunnan jäsenenä toimimiseen. Talousskoulu on hyvä pohja matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutukseen.

Talousskoulu kestää joko syys- tai kevätlukukauden. Siihen haetaan joko syksyn tai kevään yhteis-
haussa. Talousskouluun voi hakea heti peruskoulun jälkeen tai myöhemmin, esim. lukio-opintojen jälkeen.

Huomioitavaa:

- Koulutuksen kesto on viisi kuukautta ja haku koulutukseen on kaksi kertaa vuodessa.

Koulutusta antava oppilaitos:

- KEUDA Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55 B

Talousskoulussa taitavaksi.

Avoin yliopisto ja ammattikorkeakoulu

Toisen asteen opiskelijat voivat liittää opintoihinsa myös korkea-asteen opintoja. Avoimen yliopiston ja avoimen ammattikorkeakoulun opintoihin voi osallistua ilman pohjakoulutus- ja ikärajavaatimuksia. Opinnot voivat olla eri oppiaineiden perusopintoja, yleis- ja kieliopintoja sekä opiskelua tukevia kursseja. Laajuudeltaan opinnot voivat vaihdella yksittäisistä kursseista laajempiin kokonaisuuksiin. Opintojen hinnat vaihtelevat laajuuden mukaan. Opetus alkaa syksyllä ja keväällä. Opiskelu on sivutoimista ja tapahtuu pääasiassa iltaisin, viikonloppuisin tai loma-aikoihin. Avointa korkea-asteen opetusta on tarjolla ympäri maata lähiopetuksena, monimuoto-opiskeluna tai verkko-opiskeluna. Joitakin avoimen yliopisto-opintojen kursseja tarjoavat Keski-Uudellamaalla myös paikalliset kansalais- ja työväenopistot.

Lisätietoja:

www.avoinyliopisto.fi
www.avoinamk.fi

Kesälukiot ja kesäyliopistot

Kesälukiot on tarkoitettu perusopetuksen päättävälle, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille sekä aikuisopiskelijoille. Kesälukion kurssit ovat kokopäiväisiä ja kestävät viikosta kahteen. Kesälukion kursseilla on mahdollista mm. kerrata perusopetuksen oppimäärää, suorittaa lukiokursseja, valmistautua ylioppilaskirjoituksiin tai harjaannuttaa vieraan kielen taitoa osallistumalla esimerkiksi ulkomaisille leireille. Kurssien hinnat vaihtelevat kurssin laajuuden ja ohjelman mukaan. Kurssit ulkomailla ovat kalliimpia. Järvenpään Seurakuntaopisto on järjestänyt kesäkuussa Tuusulajärven kesälukion ja Keravan aikuislukio on tarjonnut kesäjakson elokuussa.

Kesäyliopistot tarjoavat avoimen yliopiston opintojen ohella lukiolaiskursseja, kuten ylioppilaskirjoituksiin valmentavia kursseja. Kursseja järjestetään myös lukuvuoden aikana.

Lisätietoja:

www.kesalukio.fi
www.kesayliopistot.fi

Ohessa on kuvattu muita koulutuksen järjestäjiä kunnittain. Opiskelijat voivat näissä opiskella yli kuntarajojen. Kansalais-, työväen-, musiikki-, tanssiopistot tarjoavat mm. taito- ja taideaineiden ja kielten opetusta, joita voi hyödyntää toisen asteen opintoihin. Opinnot ovat maksullisia, ja hinnat vaihtelevat sisällön ja laajuuden mukaan.

Kansalais-, työväen-, musiikki- ja tanssiopistojen yhteystiedot

JÄRVENPÄÄ

Järvenpään kuvataidekoulu
Valtuustonkatu 11, 04400 Järvenpää
jarvenpaan.kuvataidekoulu@kolumbus
www.jarvenpaankuvataidekoulu.fi

Kansanopisto Seurakuntaopisto
Järvenpääntie 640, 04400 Järvenpää
puh. (09) 271 961
www.seurakuntaopisto.fi

Keski-Uudenmaan Tanssiopisto
Mannilantie 4, 04400 Järvenpää
puh. 050 435 4120 keto@keto.fi
www.keto.fi

Järvenpään työväenopisto
Mannilantie 4, 04400 Järvenpää
puh. (09) 2719 2498
tyovaenopisto@jarvenpaa.fi

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto
Seutulantie 8, 04400 JÄRVENPÄÄ
puh. (09) 280 424 (kanslia)
www.kolumbus.fi
[/keskisen.uudenmaan.musiikkiopisto](http://keskisen.uudenmaan.musiikkiopisto)

KERAVALA

Keravan kuvataidekoulu
Paasikivenkatu 5, 04200 KERAVALA
puh. (09) 294 4646
kuvis.toimisto@kerava.inet.fi
www.keravankuvataidekoulu.fi

Keravan musiikkiopisto
Asematie 6, 04200 KERAVALA
puh. (09) 242 3734
eeva.viitasalo@keravanmusiikkiopisto.fi
www.keravanmusiikkiopisto.fi

Keravan opisto
Keskikatu 3 F, 04200 KERAVALA
puh. (09) 242 9412, 040 318 2564,
040 318 2438
keravanopisto@kerava.fi
www.kerava.fi/keravanopisto.asp

Keravan tanssiopisto
Lintulammenkatu 4 B, 04250 KERAVALA
puh. (09) 242 3647
toimisto@keravantanssiopisto.fi
www.keravantanssiopisto.fi

MÄNTSÄLÄ

Mäntsälän kansalaisopisto
Vanha Porvoontie 19, 04600 MÄNTSÄLÄ
puh. (019) 689 0371, (019) 689 0374
kansalaisopisto@mantsala.fi
www.mantsalanopisto.fi

NURMIJÄRVI

Kansalaisopisto Jukola
Klaukkalantie 72, 01800 Klaukkala
puh. (09) 250 8660
toimisto@kansalaisopisto.fi
www.kansalaisopistojukola.fi

Nurmijärven Musiikkiopisto
Keskustie 6, 01900 Nurmijärvi
Puh. (09) 250 9812
kanslia@numo.inet.fi
www.nurmijarvenmusiikkiopisto.org

SIPOO

Sipoon kansalaisopisto
Koulukeskus, 04130 SIPOO
puh. (09) 2353 7051, (09) 2353 7041
sibbomi.sipoonko@sipoo.fi
www.sipoo.fi/fi/palvelut/koulutus/kansalaisopisto

TUUSULA

Jokelan kansalaisopisto,
Jokela-talo Keskustie 20, 05400 Jokela
puh. (09) 417 1281, (09) 242 0119
ulla.saarenmaa@jokelankansalaisopisto.fi
www.jokelankansalaisopisto.com

Tuusulan kansalaisopisto
Koskenmäenpolku 4, 04300 Tuusula
puh. (09) 8718 3415
kansalaisopisto@tuusula.fi
www.tuusula.fi/kansalaisopisto

Kansanopisto KEUDA Tuusula,
Pekka Halosen akatemia
Kansanopistontie 60, 04380 Tuusula
phainfo@Keuda.fi
www.keuda.fi

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto
Seutulantie 8, 04400 JÄRVENPÄÄ
puh. (09) 280 424
Tuusulan opetuspiste:
Kirkkotie 49, 04310 TUUSULA
www.kolumbus.fi
[/keskisen.uudenmaan.musiikkiopisto](http://keskisen.uudenmaan.musiikkiopisto)

TYÖVOIMATOIMISTOJEN YHTEYSTIEDOT

Avoinna: ma–pe klo 9.00–15.45
Keski-Uudenmaan työvoimatoimistojen puhelin
vaihe on 0106040123 tai 010194123 ja sähkö-
posti on keski-uusimaa@mol.fi sekä nettiosoite
www.mol.fi.

Keski-Uudenmaan työvoimatoimistojen
käyntiosoitteet ovat seuraavat:
Mannilantie 28 A, 04400 Järvenpää
Kauppakaari 1-3 C, 04201 Kerava
Vanha Porvoontie 2, 04600 Mäntsälä
Autoasemankatu 1, 04301 Tuusula

Pohjois-Uudenmaan työvoimatoimisto
Nurmijärven puhelin on 0106040121
tai 010194121
Käyntiosoite: Kauppanummentie 1,
01901 Nurmijärvi
Itä-Uudenmaan työvoimatoimisto Sipoon
puhelin on 010194094 tai 0106040094
Käyntiosoite: Iso Kylätie 20, virastotalo,
04130 Sipoo.

OPINTOSOSIAALISET EDUT

Toisen asteen koulutus on opiskelijoille maksutonta opetuksen ja koulupäivän aikana nautitun lounaan osalta. Opiskeluvälineet oppikirjoineen jokainen kustantaa itse. Lukiossa oppikirjojen määrä riippuu kunkin jakson kurssimäärästä, lähes jokaiselle jaksolle ostetaan uudet kirjat. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijan hankkimien kirjojen määrä on sidoksissa opiskeltavaan alaan. Työvälineitä ja -vaatteita ammattiin opiskelevat hankkivat myös itse. Esimerkiksi ravintolakokiksi opiskelevat ostavat kaksi keittiöasua ja yhden tarjoiluvasun kenkineen ja veitsisarjan sekä oppikirjoja. Jotkut oppilaitokset kustantavat osan työvälineistä ja -vaatteista.

Koulumatkakustannuksista vastaa jokainen opiskelija itse. Päätoimisella opiskelijalla on oikeus hakea opinto- ja koulumatkatukea Kelalta. Seitsemäntoista vuotta täyttänyt voi hakea opinto-

tukea, joka koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainasta. Opintoraha ja asumislisä ovat valtion rahoittamia avustuksia, jotka maksetaan kuukausittain opiskelijan pankkitilille. Opintoraha on veronalaista tuloa. Kela maksaa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevalle koulumatkatukea päivittäisten koulumatkojen kustannuksiin. Kustannusten on oltava yli 54 euroa kuukaudessa ja yhdensuuntainen koulumatka opiskelijan asunnolta oppilaitokseen on vähintään 10 kilometriä, jotta tukea voi saada. Lisätietoja näistä saa Kelasta, www.kela.fi.

Yhtä aikaa useammassa oppilaitoksessa opiskeleva henkilö, ostaa molempiin oppilaitoksiin omat kirjat ja opiskelu-/työvälineet. Jos toinen oppilaitos on yli 10 km päässä kotoa ja matkakustannukset ovat yli 54 € kuukaudessa, opiskelija voi hakea koulumatkatukea Kelalta.

LIITTEET

LIITE 1 Tilastotietoa lukioden yhteishausta keväällä 2007 ja 2008

Taulukkoon on koottu tilastotiedoista kevään 2007 ja 2008 yhteishakutietoja.

Paikkakunta	Lukio	Kunnan asettama keskiarvo raja 2009	Hyväksytyjen alin keskiarvo /Pistemäärä 2008	Ensisijaiset hakijat/ valitut 2008	Hyväksytyjen alin keskiarvo / Pistemäärä 2007	Ensisijaiset hakijat/ valitut 2007
Järvenpää	Järvenpään lukio Yleislinja Musiikkilinja	7,0 7,0	8,0 20/13,25	396/ 280 51 / 20	7,67 7,08 / 10,08	307 / 282 28 / 20
Kerava	Keravan lukio	7,0	7,33	156 / 180	7,5	184 / 180
Mäntsälä	Mäntsälän lukio	7,10	7,10	98 / 92	7,10	96 / 94
Nurmijärvi	Arkadian yhteislyseo taidelinja Yhteiskoulun lukio Rajamäen lukio	7,0 7,0 7,0	7,0 13,5/20 7,17	135/122 26/25 72/65	7,0 7,0 6,9	135 / 130 65 / 70 40 / 50
Sipoo	Sipoon lukio	6,8	6,75	59 /81	7,0	41 / 66
Tuusula	Jokelan lukio Hyrylän lukio Kellokosken lukio	7,0 7,0 -	7,3 7,5 7,08	47 / 58 140 / 128 21/35	7,31 7,25 6,9	35 / 45 119 / 121 27 / 35

LIITE 2 Tilastotietoa ammatillisten oppilaitosten yhteishausta keväällä 2007 ja 2008

Taulukkoon on koottu kevään 2007 ja 2008 yhteishakutietoja.

Yksikkö	Koulutus 2009	Aloitus- paikat 2009	Aloitus- paikat 2008	Alin piste- määrä 2008	Ensisijaiset hakijat /valitut 2008	Alin piste- määrä 2007	Ensisijaiset hakijat/ valitut 2007
KEUDA Järvenpää, Sibeliuksen- väylä 55 B	Elintarvikealan pt, leipuri-kondiittori	18	18	24	14/10	19	16
	Matkailualan pt, matkailupalvelujen tuottaja	18	18	24	23/14	-	-
	Hotelli- ja ravintola-alan pt, ravintolakokki, tarjoilija	36	36	25	33/ 33	25	20
	Kotitalousopetus talouskoulu talouskoulu, yo	18	18	15 15	2/6 2/1	15 18	1 2
	Puhdistuspalvelujen pt, Toimitilahuoltaja	18	12	-	-	-	-
KEUDA Järvenpää, Wärtsilän- katu 7	Audiovisuaalisen viestinnän pt, media-assistentti	18	20	5,1	48/20	7,4	30/20
	Rakennusalan pt, talonrakentaja	18	20	25	61/20	25	69/20
	Kone- ja metallialan pt, koneistaja	18	18	20	26/20	19	14/20
	Sähköalan pt, sähköasentaja elektroniikka-asentaja	18 18	20 20	27 22	79/20 29/20	23 21	54/20 26/20
	Puualan pt, puuseppä	18	20	21	19/20	20	21/20
	Pintakäsittelyalan pt, maalari	18	20	24	42/20	24	60/20
	Vaatetusalan pt, pukuompelija, pk pukuompelija, yo	18 18	18 18	20 9	18/20 6/14	23 10	17/20 2/5
	Autoalan pt, ajoneuvoasentaja automaalari, er	18 0	20 12	25 24	42/20 32/16	30 18	49/20 25/11
	Catering-alan pt, suurtaloukokki, pk suurta- loukokki, er	18 12	18 0	16 0	10/20 -	17 -	9/19 -

Yksikkö	Koulutus 2009	Aloituspai- kat 2009	Aloituspai- kat 2008	Alin piste- määrä 2008	Ensisijaiset hakijat /valitut 2008	Alin piste- määrä 2007	Ensisijaiset hakijat/ valitut 2007
KEUDA Kerava, Keskikatu 3 A	Liiketalouden pt, merkonomi, pk merkonomi,yo	75 25	100 0	2 16	89/75 23/19	22 12	104/75 23/25
	Tietojenkäsittelyn pt, datanomi, pk	50	25	19	49/50	17	39/33
KEUDA Kerava, Sipoo Enter	Liiketalouden pt, merkonomi	25	25	18	15/25	11	5/10
	Tietojenkäsittelyn pt, datanomi, pk	25	25	13	13/25	4	5/20
	Sähköalan pt, automaatioasentaja	20	20	11	6/13	17	4/8
KEUDA Kerava, Sarviniityn- katu 9	Talotekniikan pt, LVI-asentaja	40	20	25	47/20	24	81/36
	Kone- ja metallialan pt, levyseppähiisaaja	20	20	20	15/20	21	36/20
	Sähköalan pt, elektroniikka-asentaja	20	40	20	29/40	20	18/20
	Kemiantekniikan pt, prosessinhoitaja	20	17	10	4/12	15	5/9
	Laboratorioalan pt, laborantti, pk laborantti, yo	20 0	15 15	17 11	10/15 2/7	- -	4/8 4/7
	Autoalan pt, autokorinkorjaaja	0	20	17	13/20	16	-
	Logistiikan pt, autonkuljettaja ja varaston- hoitaja	40	40	18	37/40	20	41/40
	Catering-alan pt, suurtaloukokki	18	18	10	7/18	13	6
Hotelli- ja ravintola-alan pt, ravintolakokki	20	20	18	13/20	20	15/18	

Yksikkö	Koulutus 2009	Aloitus- paikat 2009	Aloitus- paikat 2008	Alin piste- määrä 2008	Ensisijaiset hakijat /valitut 2008	Alin piste- määrä 2007	Ensisijaiset hakijat/ valitut 2007
KEUDA Mäntsälä, Saaren kartano	Rakennusalan pt. maarakentaja, pk	12	8	17	9/19	15	-
	Maatalousalan pt. eläintenhoitaja ja maaseutu- yrittäjä, pk maaseutuyrittäjä ja eläinten- hoitaja, yo	24	20	21	34/30	15	9/9
		8	6	15	6/9	15	2/2
	Puutarhatalouden pt, puutarhuri, pk puutarhuri, yo	18 12	18 12	19 -	13/22 5/9	15 11	17/24 11/16
KEUDA Mäntsälä, Lukkarin- polku 2	Rakennusalan pt, talonrakentaja	20	20	22	38/20	21	29/20
	Sähköalan pt, sähköasentaja Automaatioasentaja	18	18	19	14/20	13	5/14
		18	0	-	-	-	-
	Autoalan pt, ajoneuvoasentaja	18	18	15	19/20	17	12/16
	Logistiikan pt, varastonhoitaja	0	18	15	6/15	-	-
Hotelli- ja ravintola-alan pt, ravintolakokki	16	16	15	8/11	8	9/14	

Yksikkö	Koulutus 2009	Aloituspaiikat 2009	Aloituspaiikat 2008	Alin piste-määrä 2008	Ensisijaiset hakijat /valitut 2008	Alin piste-määrä 2007	Ensisijaiset hakijat/ valitut 2007
KEUDA Nurmijärvi	Audiovisuaalisen viestinnän pt, media-assistentti	18	18	3,65	17/18	5,33	17/20
	Rakennusalan pt, talonrakentaja	18	18	21	33/20	18	33/39
	Sähköalan pt, sähköasentaja (rakennusautomaatio) elektroniikka-asentaja	18	18	21	21/20	-	-
		18	18	11	9/19	18	19/20
	Autoalan pt, ajoneuvoasentaja	36	18	18	33/20	17	16/19
Hotelli- ja ravintola-alan pt, ravintolakokki	18	18	19	25/20	13	6/15	
KEUDA Tuusula, Kansanopistontie 60	Kuvallisen ilmaisun pt, kuva-artsaani, pk Kuva-artsaani, yo	18	12	2	77	8	84/16
		20	21	9	67	9	82/18
KEUDA Tuusula, Kirkkotie 31	Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen pt, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, pk nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, yo	22	20	27	55/22	24	90/50
		10	-	-	-	-	-
	Sosiaali- ja terveysalan pt, lähihoitaja, pk lähihoitaja, yo	42 10	42 10	22 12	42/42 10/6	22 17	55/40 11/20
Hiusalan pt, Parturi-kampaaja	19	18	29	45/19	27	43/18	
Luther-opisto, Järvenpään Diakoniaopisto,	Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen pt, nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, pk	25	25	29,5	86/25	24	90/50
	Sosiaali- ja terveysalan pt, lähihoitaja, pk	50	50	20	52/44	18	30/30
	Lapsi- ja perhetyön pt, lastenohjaaja, pk	25	25	22	40/25	25	40/25

LIITE 3

Lukioiden painotukset ja erityispiirteet

Painotus/erityispiirre	Arkadian yhteislyseo	Hyyrylän lukio	Jokelan lukio	Järvenpään lukio	Kellokosken lukio	Keravan lukio	Mäntsälän lukio	Sipoon lukio
Yliopiston fysiikan opintojen suoritusmahdollisuus				x				
Taitoluisteluharjoituksen koulupäivän aikana		x						
Koripallon valmennusryhmä			x	x(1				
Jääkiekon valmennusryhmä						x		
Jalkapallon valmennusryhmä		x		x		x		
Ringeten valmennusryhmä						x		
Musiikkilinja				x(1				
Kansainvälisiä projekteja	x	x	x	x		x	x	x
Yhteistyö tanssiopiston kanssa		x		x		x		
Mahd. valmennusyhteistyöhön urheiluseurojen kanssa	x	x		x		x	x	
Yhteistyö musiikkiopiston kanssa		x	x	x		x	x	
Yhteistyö Keravan opiston kanssa						x		
Yhteistyö kuvataidekoulun kanssa						x		
Kulttuuripainotteisia opintoja		x		x				
Jääurheilun harrastusryhmä					x			
Yrittäjyyskasvatus -kurssit					x			
Psykologian yhteistyökurssi Kellokosken sairaalan kanssa					x			
Informaatioteknologia ja hevoskurssi								x
Taidelinja	x(1							
(1 Erillishaku								

LIITE 4

Alueen ammatillisen peruskoulutuksen tarjonta

Alueen ammatillinen peruskoulutus

		Keuda Järvenpää	Keuda Kerava	Keuda Kerava, Sipoon Enter	Keuda Mäntsälä	Keuda Nurmijärvi	Keuda Tuusula	Luther-opisto Seurakuntaopisto	TTS koulutus
Koulutusala	Tutkintonimike								
KULTTUURIALA									
Viestintä ja informaatiotieteet	Media-assistentti, pk Kuva-artsaani, pk, yo	•				•	•		
MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA									
Puhdistuspalvelu Matkailuala	Toimitilahuoltaja, pk Matkailupalvelujen tuottaja, pk	•							
Majoitus- ja ravitsemisala	Suurtalouskokki, pk Ravintolakokki, pk Tarjoilija, pk	•	•		•	•			
TEKNIIKAN JA LIIKENTEEN ALA									
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	Maarakentaja, pk Maarakennuskoneen kuljettaja, pk Talonrakentaja, pk LVI- asentaja, pk	•	•		•	•		•	
Kone- metalli- ja energiatekniikka	Koneistaja, pk Levyseppähitsaaja, pk	•	•						
Sähkö- ja automaatiotekniikka	Automaatioasentaja, pk Sähköasentaja	•		•	•	•			
Tieto- ja tietoliikennetekniikka	Elektroniikka-asentaja, pk ICT-asentaja, pk	•	•		•	•			
Elintarvikeala ja biotekniikka	Leipuri-kondiittori, pk	•							
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	Laborantti, pk Prosessinhoitaja, pk Puuseppä, pk Maalari, pk	•	•						
Tekstiili- ja vaatetustekniikka	Vaatetusompelija, pk, yo	•							
Verhoilu- ja sisustus	Sisustaja, pk	•							
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	Ajoneuvoasentaja, pk Autonkuljettaja, pk Varastonhoitaja, pk	•	•		•	•			
LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA									
Maatilatalous	Eläintenhoitaja, pk, yo Maaseutuyrittäjä, pk, yo				•	•			
Puutarhatalous	Puutarhuri, pk, yo, er				•				
YHTEISKUNTATIET. JA LIIKETALOUDEN ALA									
Liiketalous ja kauppa	Merkonomi, pk Merkonomi, pk, yo		•	•					
LUONNONTIETEIDEN ALA									
Tietojenkäsittely	Datanomi, pk		•	•					
HUMANISTINEN JA KASVATUSALA									
Vapaa-aika ja nuorisotyö	Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja, pk						•	•	
Opetus- ja kasvatustyö	Lastenohjaaja, pk							•	
SOSIAALI-, TERVEYS- JA LIIKUNTA-ALA									
Sosiaali- ja terveysala	Lähihoitaja, pk, yo Lähihoitaja, pk						•	•	
Kauneudenhoitoala	Parturi-kampaaja, pk						•		

LIITE 5

Alueen ammatillisen peruskoulutuksen pienryhmäopetuksena tarjottava erityisopetus

Alueen ammatillinen pienryhmäopetus (er)		Keuda Järvenpää	Keuda Tuusula	Invalidiiliiton Järvenpään koulutuskeskus
Koulutusala	Tutkintonimike			
Kulttuuriala Käsi- ja taideteollisuus	Artesaani (kultasepäнала), er			•
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala				
Majoitus- ja ravitsemisala	Suurtalouskokki, er	•		
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	Kotitalousyrittäjä, er			•
Tekniikan ja liikenteen ala				
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	Kiinteistöhoitaja, er			•
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	Hienomekaanikko, er			•
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	Ajoneuvoasentaja, er	•		•
	Varastonhoitaja, er			•
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	Kelloseppä, er			•
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala				
Liiketalous ja kauppa	Merkonomi,er			•
Luonnontieteiden ala Tietojenkäsittely	Datanomi,er			•
Sosiaali- terveys- ja liikunta-ala Sosiaali- ja terveysala	Lähihoitaja, er		•	

LIITE 6

Lisäluokat, ammattistartit sekä valmentava ja kuntouttava koulutus		Keuda Järvenpää	Keuda Kerava	Keuda Mäntsälä	Keuda Nurmijärvi	Keski-Uudenmaan aikuislukio	Luther-/Diakoniaopisto Seurakuntaopisto	Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus
Koulutuksen nimike								
Perusopetuksen lisäopetus	Askel eteenpäin, perusopetuslinja pk						•	
	Jatkoaika, pk					•		
	Iltakymppi					•		
Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus (+ valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus, valmentava I)	AMMATTISTARTTI	•	•	•	•			
Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (valmentava I)	Nivel-luokka, er	•						
	AKVA, er							•
	AKVA, Asperger-nuorille, er							•
	KAUHA; liiketalouden ja tietojenkäsittelyn alalle, er							•
	MEKU; suunnattu mielenterveyskuntoutujille, er							•
	MEKU; suunnattu nuorille mielenterveyskuntoutujille, er							•
	TAHKO; tekniikan ja liikenteen alalle, er							•
	VALPAS; sosiaali- ja terveysalalle, er							•
	SIIRI; kehitysvammaisille kotipalvelualan tehtäviin, er							•
	ALMA; maahanmuuttajille, er							•
Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava ja kuntouttava (valmentava II)	AKVA-OVI; suunnattu moni- ja vaikeavammaisille, er							•
	LINKKI; er							•
	LUOVA; opetus tapahtuu luovin menetelmin, er							•
	TEKVA; tekniikan ja liikenteen alalle, er							•
	VTT; varastotyöntekijä, er							•
	TYVA; suunnattu kehitysvammaisille, er							•

	sivunumero
Ajoneuvoasentaja	46
Artesaani (kultasepäнала)	35
Automaatioasentaja	47
Autonkuljettaja	47
Datanomi	37
Elektroniikka-asentaja	42
Eläintenhoitaja	49
Hienomekaanikko	40
ICT-asentaja	42
Kelloseppä	48
Kiinteistönhoitaja	39
Koneistaja	39
Kotitalousyrittäjä.....	54
Kuva-artsaani	34
Laborantti	44
Lastenohjaaja	32
Leipuri-kondiittori	43
Levyseppä-hitsaaja	40
LVI-asentaja	39
Lähihoitaja	50
Maalari	45
Maarakentaja	37
Maarakennuskoneenkuljettaja	38
Maaseutuyrittäjä	49
Matkailupalvelujen tuottaja	52
Media-assistentti	33
Merkonomi	36
Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja	32
Parturi-kampaaja	51
Prosessinhoitaja	43
Puuseppä	45
Puutarhuri	50
Ravintolakokki	53
Sisustaja.....	44
Suurtalouskokki	53
Sähköasentaja	41
Talonrakentaja	38
Tarjoilija	54
Toimitilahuoltaja	55
Vaatetusompelija	46
Varastonhoitaja	47

Lähteitä

OPH, 2007 Koulutusopas; Ammatillinen - ja lukiokoulutus sekä vapaa sivistystyö

www.ammattinetti.fi
www.avoinamk.fi
www.avoinyliopisto.fi
www.ayl.fi
www.edu.fi
www.edu.kerava.fi/aikuislukio
www.edu.kerava.fi/keravanlukio
www.entersipoo.fi
www.haenyt.fi
www.hyryla.com
www.ijkk.fi
www.jarvenpaa.fi
www.jarvenpaa.fi/koulu/lukio
www.jarvenpaankuvataidekoulu.fi
www.jokelankansalaisopisto.com
www.jokelankoulukeskus.fi
www.kansalaisopistojukola.fi
www.kerava.fi
www.kerava.fi/keravanopisto.asp
www.keravankuvataidekoulu.fi
www.keravanmusiikkiopisto.fi
www.keravantanssiopisto.fi
www.kesalukio.fi
www.kesayliopistot.fi
www.keto.fi
www.keuda.fi
www.kolumbus.fi/keskisen.uudenmaan.musiikkiopisto
www.kouluta.fi
www.koulutusnetti.fi
www.koulutusnetti.fi/?file=210
www.kuuma.fi
www.mantsala.fi
www.mantsala.fi/lukio
www.mantsalanopisto.fi
www.mol.fi
www.nurmijarvenmusiikkiopisto.org
www.nurmijarvi.fi
www.nurmijarvi.fi/koulut/ralukio
www.nyk.fi
www.oph.fi
www.oph.fi/europassi
www.peda.net/veraja/jarvenpaa/aikuislinja
www.seurakuntaopisto.fi
www.sipoo.fi
www.sipoo.fi/fi/palvelut/koulutus/kansalaisopisto
www.tuusula.fi
www.tuusula.fi/kansalaisopisto
www.tuusula.fi/koulut
www.ylioppilastutkinto.fi

TAPAHTUMAKALENTERI

SYYSKUU 2008	
ti 16.9.	Järvenpään toisen asteen KOULUTUSMESSUT, Seurakuntaopisto, Järvenpääntie 640
MARRASKUU 2008	
pe 7.11.	Avoimet ovet kello 9-12.30, Keuda Tuusula, Kirkkotie 31.
pe 7.- su 9.11.	ELMA-messut, Helsingin messukeskus.
ke 12.11.	Mäntsälän 9.luokkien jatko-opintoilta, kello 18.00, Riihemäen koulu, Einontie 3.
to 13.11.	Keravan toisen asteen KOULUTUSMESSUT, Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9. Avoimet ovet Keravan yhdeksäsluokkalaisille, Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.
ma 17.- pe 21.11.	Avoimet ovet Keuda Kerava, Sarviniitynkatu 9.
ma 17.-ke 18.11.	Avoimet ovet, Keuda Kerava, Keskikatu 3a.
ke 26.- to 27.11.	Avoimet ovet 9-luokkalaisille, Keuda Nurmijärvi, Lopentie 20.
JOULUKUU2008	
Myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana, Joulumaa, Keuda Mäntsälä, Saaren kartano	
TAMMIKUU 2009	
la 10.1.	Avoimet ovet, Mäntsälän lukio, Lukiontie 2.
ke 14.- to 15.1.	Avoimet ovet, Keuda Kerava, Sipoon Enter ja Sipoon lukio, Iso Kylätie 14.
to 15.1.	Avoimet ovet, Keuda Järvenpää, Sibeliuksenväylä 55b ja Wärtsilänkatu 7
to 15. ja la 17.1	Avoimet ovet, Järvenpään lukio, Lukionkatu 1.
ke 21.1.	Avoimet ovet, Keravan lukio, Aleksis Kiven tie 18, oppilaille kello 12.30–14 ja vanhemmille kello 18.30–20.
ke 21.1.	Toisen asteen koulutusesittely, Hyrylän koulukeskus, Sahatie 1. Hyrylän lukion avoimet, Sahatie 1.
HELMIKUU 2009	
ke 4.2.	Avoimet ovet, Seurakuntaopisto, Järvenpääntie 640
MAALISKUU 2009	
2.3. – 20.3.	Toisen asteen yhteishaku, www.haenyt.fi
HUHTIKUU 2009	
27.4.-29.5.	Yhteishaun mahdolliset pääsy-, soveltuvuus- ja kielikokeet, oppilaitoksissa.
TOUKOKUU 2009	
27.4.-29.5.	Yhteishaun mahdolliset pääsy-, soveltuvuus- ja kielikokeet, oppilaitoksissa.
KESÄKUU 2009	
12.6. alk.	Tieto yhteishaun tuloksista julkistetaan. Oppilaitosten www-sivuilla ja / tai ulko-ovissa sekä kirjeitse.
HEINÄKUU 2009	
13.7.-31.7.	Yhteishaun täydennyshaku, www.haenyt.fi

MÄNTSÄLÄ

NURMIJÄRVI

JÄRVENPÄÄ

PORNAINEN

TUUSULA

KERAVA

SIPOO

Koulutuksella tulevaisuuteen Keski-Uudellamaalla ja Sipoossa on koulutusopas, josta on iloa ja hyötyä kaikille, jotka miettivät jatko-opintoja perusopetuksen tai lukion jälkeen. Oppaassa on kuvattu laajasti alueen koulutustarjonta lukioista ammatillisiin vaihtoehtoihin. Oppaaseen on koottu myös erityisopetuksen luomat mahdollisuudet alueella sekä lisäluokkien, ammattistarttien ja muun koulutuksen tarjonta. Löydät oppaasta mm. alueen toisen asteen oppilaitosten yhteystiedot, www-osoitteet, paljon hyödyllisiä nettilinkkejä ja muita tarpeellisia yhteystietoja. Sukella avoimin mielin koulutustarjonnan pariin ja tee onnistuneita urapolun avauksia kohti unelmia.